

НАЦРТ ЗАКОНА
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА
КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА

Члан 1.

У Кривичном законнику („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05 – исправка, 107/05 – исправка, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16 и 35/19), у члану 6. став 4. речи: „републичког јавног тужиоца” замењују се речима: „Врховног јавног тужилаштва”.

Члан 2.

У члану 10. ст. 2. и 3. речи: „републичког јавног тужиоца” замењују се речима: „Врховног јавног тужилаштва”.

Члан 3.

У члану 19. став 2. после речи: „истовремен” додају се речи: „или непосредно предстојећи”.

Члан 4.

У члану 42. речи: „кривичне санкције” замењују се речју: „казне”.

Члан 5.

У члану 44. став 1. после речи: „Доживотни затвор” додаје се запета, а речи: „и казна затвора” замењују се речима: „казна затвора и рад у јавном интересу”.

У ставу 2. после речи: „Новчана казна” запета и речи: „рад у јавном интересу” бришу се.

Члан 6.

У члану 46. став 2. алинеја друга, речи: „кривична дела против полне слободе (чл. 178. до 1856)” замењују се речима: „кривична дела против полне слободе (чл. 181. до 1856)”.

У ставу 5. речи: „силовање (члан 178. став 4), обљуба над немоћним лицем (179. став 3), обљуба са дететом (члан 180. став 3)” замењују се речима: „силовање (члан 178), обљуба над немоћним лицем (члан 179), обљуба са дететом (члан 180)”.

Члан 7.

У члану 54а после речи: „пола,” додају се речи: „инвалидитета,”.

Члан 8.

У члану 55а речи: „За кривично дело” замењују се речима: „(1) За кривично дело” после речи: „распона прописане казне” додају се речи: „полазећи од најмање мере те казне”.

У тачки 1. после речи: „осуђен за” додају се речи: „иста или истоврсна”.

После става 1. додаје се став 2. који гласи:

„(2) Под ранијом осудом подразумева се осуда за кривично дело која је утврђена правоснажном пресудом домаћег суда, односно суда стране државе.”.

Члан 9.

У члану 66. став 2. речи: „се може изрећи казна затвора у трајању од осам година или тежа казна” замењују се речима: „је прописана као најмања мера казне затвор у трајању од две године или тежа казна”.

Члан 10.

У члану 87. после става 3. додаје се став 4. који гласи:

„(4) Ако је законом одређено обавезно одузимање предмета, а предмет који треба одузети је у својини правног лица, мера безбедности из става 1. овог члана може се одредити само под условима прописаним законом који уређује одговорност правних лица за кривична дела.”.

Члан 11.

У члану 102. став 2. речи: „јавном тужиоцу” замењују се речима. „јавном тужилаштву”.

Члан 12.

У члану 106. став 3. речи: „возилом и протеривање странца из земље” замењују се речима: „возилом, протеривање странца из земље, забране приближавања и комуникације са оштећеним и забране присуствовања одређеним приредбама”.

Члан 13.

У члану 107. став 8. број: „5.” замењује се бројем „6.”.

Члан 14.

У члану 112. став 20. мења се и гласи:

„(20) Злонамерни рачунарски програм је програм који је направљен са сврхом да нанесе штету рачунару, рачунарској мрежи или рачунарским подацима и који се убацује у рачунар са намером угрожавања поверљивости, целовитости или доступности рачунарских података, апликација и оперативних система или на неки други начин омета рад рачунара или рачунарске мреже.”.

У ставу 23. додаје се друга реченица која гласи: „Новац представља и новац који није стављен у оптицај, али је од стране надлежних органа означен као новац.”.

У ставу 28. после речи: „ванбрачни партнери и њихова деца,” додају се речи: „бивши супружници,” реч: „усвојилац” замењује се речју: „усвојитељ”, реч: „хранилац” замењује се речју: „хранитељ”, а после речи. „њихови супружници и деца,” речи: „бивши супружници и њихова” бришу се.

После става 36. додаје се став 37. који гласи:

„(37) Тајни податак је податак који је законом, другим прописом или одлуком надлежног органа донесеном у складу са законом, одређен и означен степеном тајности „државна тајна”, „строго поверљиво”, „поверљиво” или „интерно”, а чијим би откривањем неовлашћеном лицу настала штета по територијални интегритет и сувереност, заштиту уставног поретка, људских и мањинских права и слобода, националну и јавну безбедност, одбрану, унутрашње послове и спољне послове Србије. Тајним податком не сматра се податак који је управљен на тешке повреде основних права човека или на угрожавање уставног уређења и безбедности Србије, као ни податак који за означен као тајни ради прикривања кривичног дела, прекорачења овлашћења или злоупотребе службеног положаја или другог незаконитог акта или поступања државних органа.”.

Члан 15.

У члану 113. речи: „од пет до петнаест година” замењују се речима: „најмање пет година или доживотним затвором”.

Члан 16.

У члану 114. став 1. тачка 7. речи: „јавног тужиоца, заменика јавног тужиоца” замењују се речима: „носиоца јавнотужилачке функције”.

Члан 17.

У члану 120. став 3. речи: „усвојиоца или стараоца” замењују се речима: „усвојитеља или старатеља”.

Члан 18.

У члану 121а став 2. брише се.

Ст. 3. и 4. постају ст. 2. и 3.

Члан 19.

У члану 136. став 1. број: „(1)” брише се, а речи: „три месеца” замењују се речима: „шест месеци”.

Став 2. брише се.

Члан 20.

У члану 137. став 3. речи: „три месеца” замењују се речима: „шест месеци”.

Члан 21.

У члану 138. став 3. речи: „јавном тужиоцу и заменику јавног тужиоца” замењују се речима: „носиоцу јавнотужилачке функције”.

Члан 22.

Назив члана и члан 141. мењају се и гласе:

„Неовлашћено откривање професионалне тајне

Члан 141.

(1) Адвокат, јавни бележник, јавни извршитељ, лекар или друго лице које неовлашћено открије податак о личном или породичном животу који је сазнало у вршењу свог позива,

казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(2) Неће се казнити за кривично дело из става 1. овог члана ако се подаци открију у општем интересу или интересу другог лица, који је претежнији од интереса чувања тих података.”.

Члан 23.

У члану 143. став 1. речи: „који му нису намењени” бришу се.

Члан 24.

После члана 145. додају се назив члана и члан 145а који гласе:

„Злоупотреба снимка, фотографије, портрета, аудио записа или списка са сексуално експлицитним садржајем

Члан 145а

(1) Ко учини доступним трећем лицу видео или други снимак, фотографију, портрет, аудио запис или спис са сексуално експлицитним садржајем, без пристанка лица на које се спис односи, односно без пристанка лица које је приказано на снимку, фотографији или портрету или чији је глас снимљен на аудио запису, казниће се затвором од три месеца до три године.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко употребом рачунарског система или на други начин изради нови или преиначи постојећи видео или други снимак, фотографију, портрет, аудио запис или спис са сексуално експлицитним садржајем и употреби или учини доступним трећем лицу такав снимак, фотографију, портрет, аудио запис или спис као истините.

(3) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко прети другом да ће учинити доступним трећем лицу његов видео или други снимак, фотографију, портрет, аудио запис или спис са сексуално експлицитним садржајем.

(4) Ко дело из ст. 1. и 2. овог члана учини посредством информационо-комуникационих технологија или на други начин због чега су видео или други снимак, фотографија, портрет, аудио запис или спис са сексуално експлицитним садржајем постали доступни већем броју лица, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(5) Ако је дело из ст. 1. до 4. овог члана учињено према детету, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(6) Ако дело из ст. 1. до 5. овог члана учини службено лице у вршењу службе, казниће се за дело из ст. 1. до 3. овог члана затвором од шест месеци до пет година, за дело из става 4. овог члана затвором од једне до осам година, а за дело из става 5. овог члана затвором од две до десет година.

(7) Видео или други снимци, фотографије, портрети, аудио записи и списи, као и посебни уређаји којима је учињено кривично дело из овог члана, одузеће се.”

Члан 25.

У члану 153. став 1. речи: „145. став 1” и запета бришу се.

У ставу 2. после броја: „141” додају се запета и речи: „145. став 1”.

Члан 26.

У члану 172. став 4. после речи: „преносио” додају се речи: „или ако докаже да то што је износио није учинио у намери да нашкоди части или угледу лица чије је лићне или породичне прилике износио”.

Члан 27.

У члану 177. став 2. реч: „усвојиоца” замењује се речју: „усвојитеља”.

У ставу 3. речи: „републичког јавног тужиоца” замењују се речима: „Врховног јавног тужилаштва”.

Члан 28.

У члану 178. став 1. речи: „од пет до дванаест година” замењују се речима: „најмање пет година или доживотним затвором”.

Став 2. мења се и гласи:

„(2) Казном из става 1. овог члана казниће се учинилац ако је дело из става 1. овог члана учињено према оштећеном претњом да ће се за њега или њему блиско лице открити нешто што би шкодило његовој части или угледу или претњом другим тешким злом.”

У ставу 3. речи: „од пет до петнаест година” замењују се речима: „најмање осам година или доживотним затвором”.

Члан 29.

После члана 178. додају се назив члана и члан 178а који гласе:

„Обљуба без пристанка

Члан 178а

(1) Ко над другим изврши обљубу или са њом изједначен чин без његовог пристанка,

казниће се затвором од три до дванаест година.

(2) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила тешка телесна повреда лица према којем је дело извршено или ако је дело извршено од стране више лица или на нарочито свиреп или нарочито понижавајући начин или према малолетнику или је дело имало за последицу трудноћу,

учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година.

(3) ако је услед дела из става 1. овог члана наступила смрт лица према којем је дело извршено,

учинилац ће се казнити затвором најмање осам година или доживотним затвором.”.

Члан 30.

У члану 179. став 1. речи: „од пет до дванаест година” замењују се речима: „најмање пет година или доживотним затвором”.

У ставу 2. речи: „од пет до петнаест година” замењују се речима: „најмање осам година или доживотним затвором”.

Члан 31.

У члану 180. став 1. речи: „од пет до дванаест година” замењују се речима: „најмање пет година или доживотним затвором”.

У ставу 2. речи: „од пет до петнаест година” замењују се речима: „најмање осам година или доживотним затвором”.

Члан 32.

У члану 181. став 1. речи: „од три месеца до три године” замењују се речима: „од шест месеци до пет година”.

У ставу 2. речи: „старалац, усвојилац” замењују се речима: „старатељ, усвојитељ”.

У ставу 3. речи: „става 2.” замењују се речима: „ст. 1. и 2.”.

У ставу 4. речи: „од шест месеци до пет година” замењују се речима: „од једне до десет година”.

Члан 33.

У члану 182. став 1. речи: „новчаном казном или” бришу се.

Члан 34.

У називу члана 184. речи: „Посредовање у вршењу” замењују се речима: „Подстицање на вршење”.

У члану 184. став 1. речи: „или учествује предаји неког лица другоме ради вршења проституције” бришу се.

После става 2. додаје се став 3. који гласи:

„(3) Ако је дело из става 1. овог члана извршено од стране организоване криминалне групе, учинилац ће се казнити затвором од три до дванаест година.”.

Члан 35.

У члану 190. став 2. речи: „усвојилац или старалац” замењују се речима: „усвојитељ или старатељ”, а речи: „са пунолетним лицем” бришу се.

Члан 36.

У члану 191. став 1. речи: „усвојиоца, стараоца” замењују се речима: „усвојитеља, старатеља”.

Члан 37.

У члану 192. став 2. мења се и гласи:

„(2) Лекар здравствене установе који прогласи умрлим живо новорођенче ради промене породичног стања, казниће се затвором од једне до осам година.”.

Члан 38.

У члану 193. ст. 1. и 2. речи: „усвојилац, старалац” замењују се речима: „усвојитељ, старатељ”.

Члан 39.

У члану 194. став 1. речи: „од три месеца до три године” замењују се речима: „од шест месеци до пет година”.

У ставу 2. речи: „од шест месеци до пет година” замењују се речима: „од једне до десет година”.

У ставу 3. речи: „од две до десет година” замењују се речима: „од три до дванаест година”.

У ставу 5. речи: „од три месеца до три године” замењују се речима: „од шест месеци до пет година”.

Члан 40.

У члану 205. став 1. речи: „(члан 203)” бришу се.

После става 4. додаје став 5. који гласи:

„(5) Ако вредност украдених ствари из става 1. овог члана не прелази износ од пет хиљада динара, а учинилац је ишао за тим да прибави малу имовинску корист, учинилац ће се казнити затвором до три године.”.

Члан 41.

У члану 207. став 2. реч: „старалац” замењује се речју: „старатељ”.

Члан 42.

У члану 209. после става 3. додаје се став 4. који гласи:

„(4) Ако је дело из става 1. овог члана учињено на штету финансијских интереса Европске уније, учинилац ће се казнити казном прописаном за то дело.”.

Члан 43.

У члану 216. став 4. реч: „старалац” замењује се речју: „старатељ”.

Члан 44.

У члану 222. реч: „усвојоцу” замењује се речју: „усвојитељу”.

Члан 45.

У члану 223. после става 3. додаје се став 4. који гласи:

„(4) Ако је дело из става 1. овог члана учињено на штету финансијских интереса Европске уније, учинилац ће се казнити казном прописаном за то дело.”.

Члан 46.

У члану 225. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено на штету финансијских интереса Европске уније, учинилац ће се казнити казном прописаном за то дело.”.

У досадашњим ст. 2. и 3. који постају ст. 3. и 4. речи: „става 1.” замењују се речима: „ст. 1. и 2.”.

Члан 47.

Члан 228. мења се и гласи:

„Члан 228.

(1) Ко у вези са јавном набавком поднесе понуду засновану на лажним подацима, или се противно закону договара са осталим понуђачима или наручиоцем, или предузме друге противправне радње у намери да тиме утиче на доношење одлука наручиоца јавне набавке,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и лице које у наручиоцу јавне набавке искоришћавањем свог положаја или овлашћења, прекорачењем границе свог овлашћења, невршењем своје дужности или договарањем са понуђачем, крши закон или друге прописе о јавним набавкама.

(3) Ако је дело из ст. 1. и 2. овог члана учињено у вези са јавном набавком чија процењена вредност прелази износ од сто педесет милиона динара, учинилац ће се казнити затвором од једне до десет година.

(4) Ако је дело из ст. 1. до 3. овог члана учињено на штету финансијских интереса Европске уније, учинилац ће се казнити казном прописаном за то дело.

(5) Учинилац из става 1. овог члана који добровољно открије да се понуда заснива на лажним подацима или на недозвољеном договору са осталим понуђачима или наручиоцем, или да је предузео друге противправне радње у намери да утиче на доношење одлука наручиоца пре него што он донесе одлуку о додели уговора, може се ослободити од казне.”.

Члан 48.

Назив члана и члан 250. бришу се.

Члан 49.

Члан 260. мења се и гласи:

„Члан 260.

(1) Ко кршећи прописе о заштити, очувању и унапређењу животне средине испусти, унесе или одложи одређену количину материје, супстанце или јонизујућег зрачења у ваздух, воду или земљиште и тиме изазове опасност за живот, тело или здравље људи или опасност од наступања знатне штете по квалитет ваздуха, воде или земљишта, екосистема или за животињски или биљни свет,

казниће се затвором до три године.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко кршећи прописе о заштити, очувању и унапређењу животне средине стави у промет производ који користи већи број људи због чега дође до испуштања, уношења или одлагања материје, супстанце или јонизујућег зрачења у ваздух, воду или земљиште чиме изазове опасност за живот, тело или здравље људи или опасност од наступања знатне штете по квалитет ваздуха, воде или земљишта, екосистема или за животињски или биљни свет.

(3) Ако је дело из ст. 1. и 2. овог члана учињено из нехата,

учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до једне године.

(4) Ако је дело из ст. 1. и 2. овог члана проузроковало знатну штету по квалитет ваздуха, воде или земљишта или екосистема која је непоправљива или дуготрајна или уништење или знатно оштећење животињског или биљног света,

учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(5) Ако је дело из става 4. овог члана учињено из нехата,

учинилац ће се казнити затвором од три месеца до пет година.

(6) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила тешка телесна повреда или тешко нарушавање здравља једног или више лица,

учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(7) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт једног или више лица,

учинилац ће се казнити затвором од три до дванаест година.

(8) Ако изрекне условну осуду за дела из ст. 1. до 5. овог члана, суд може одредити обавезу учиниоцу да у одређеном року предузме одређене прописане мере заштите, очувања и унапређења животне средине.”.

Члан 50.

После члана 260. додају се називи чл. и чл. 260а до 260в који гласе:

„Производња и стављање у промет штетних супстанци

Члан 260а

(1) Ко кршећи прописе о заштити, очувању и унапређењу животне средине производи, ставља у промет, извози или употребљава супстанцу, било у њеном чистом облику било у смешама или у предметима, укључујући и њено уграђивање у производе, ако је тиме изазвана опасност за живот, тело или здравље људи или опасност од наступања знатне штете по квалитет ваздуха, земљишта или воде, екосистема или за животињски или биљни свет,

казниће се затвором до три године.

(2) Ако је дело из ст. 1. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до једне године.

(3) Ако је дело из става 1. овог члана проузроковало знатну штету по квалитет ваздуха, воде или земљишта која је непоправљива или дуготрајна или уништење или знатно оштећење животињског или биљног света,

учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(4) Ако је дело из става 3. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити затвором од три месеца до пет година.

(5) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила тешка телесна повреда или тешко нарушавање здравља једног или више лица,

учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(6) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила смрт једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором од три до дванаест година.

Противправна производња и стављање у промет живе и живиних једињења

Члан 260б

(1) Ко противно прописима производи, употребљава, складишти, увози или извози живу, живина једињења, мешавину живе или производе са додатком живе и тиме изазове опасност за живот, тело или здравље људи или опасност од наступања знатне штете по квалитет ваздуха, земљишта или воде, екосистема или за животињски или биљни свет,

казниће се затвором од три месеца до пет година.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити затвором до три године.

(3) Ако је дело из става 1. овог члана проузроковало знатну штету по квалитет ваздуха, воде или земљишта или екосистема која је непоправљива или дуготрајна или је дошло до уништења или знатног оштећења животињског или биљног света,

учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(4) Ако је дело из става 3. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити затвором од три месеца до пет година.

(5) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила тешка телесна повреда или тешко нарушавање здравља једног или више лица,

учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(6) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила смрт једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором од три до дванаест година.

Неовлашћена изградња објекта за који је обавезна процена утицаја на животну средину

Члан 260в

(1) Ко без студије о процени утицаја на животну средину на коју је надлежни орган дао сагласност, изводи пројекат за изградњу јавног или приватног објекта за који је према прописима таква студија обавезна и тиме изазове опасност за живот, тело или здравље људи или опасност од наступања знатне штете по квалитет ваздуха, земљишта или воде, екосистема или за животињски или биљни свет,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана проузроковало знатну штету по квалитет ваздуха, воде или земљишта или екосистема која је непоправљива или дуготрајна или уништење или знатно оштећење животињског или биљног света,

учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(3) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила тешка телесна повреда или тешко нарушавање здравља једног или више лица,

учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(4) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила смрт једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором од три до дванаест година.”.

Члан 51.

Назив члана и члан 262. мењају се и гласе:

„Противправно омогућавање рада или затварања постројења у којем се обавља опасна делатност или складиште опасне супстанце

Члан 262.

(1) Ко противно прописима пусти у рад или затвори постројење у којем се обавља опасна делатност или у којем се складиште или користе опасне супстанце и тиме изазове опасност за живот, тело или здравље људи или опасност од наступања знатне штете по квалитет ваздуха, воде или земљишта, екосистема или за животињски или биљни свет, казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити затвором до три године.

(3) Ако је дело из ст. 1. и 2. овог члана проузроковало знатну штету по квалитет ваздуха, воде или земљишта или екосистема која је непоправљива или дуготрајна или уништење или знатно оштећење животињског или биљног света, учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(4) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила тешка телесна повреда или тешко нарушавање здравља једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(5) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором од три до дванаест година.”.

Члан 52.

После члана 262. додају се назив члана и члан 262а који гласи:

„Противправно захватање површинских и подземних вода

Члан 262а

(1) Ко противно прописима захвата површинске или подземне воде и тиме проузрокује или изазове опасност од настајања знатне штете по еколошки статус или еколошки потенцијал површинских вода или по количински статус подземних вода, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата, Учинилац ће се казнити затвором до три године.”.

Члан 53.

Назив члана и члан 265. мењају се и гласе:

„Уништавање, хватање, продаја, увоз и извоз заштићених дивљих животиња и биљака

Члан 265.

(1) Ко кршећи прописе убије, уништи, ухвати, поседује, продаје или нуди на продају један или више примерака заштићених дивљих животињских или биљних врста, казниће се затвором до три године.

(2) Ко кршећи прописе стави у промет, увезе у Србију или изнесе у иностранство један или више примерака заштићених дивљих животињских или биљних врста или њихове делове или предмете који су настали од њих, казниће се затвором до три године и новчаном казном.

(3) Ако је дело из ст. 1. и 2. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до шест месеци.

(4) За покушај дела из ст. 1. и 2. казниће се.

(5) Животиње, биљке, њихови делови или предмети настали од њих из ст. 1. и 2. овог члана одузеће се.”.

Члан 54.

После члана 265. додају се назив члана и члан 265а који гласи:

„Оштећење и уништење станишта заштићене врсте животиња

Члан 265а

(1) Ко противно прописима уништи или знатно оштети станиште заштићене врсте животиња које се налази у заштићеном подручју, казниће се затвором од три месеца до пет година.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана проузроковало знатну штету која је непоправљива или дуготрајна,

учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(3) Ко дело из ст.1. и 2. учини из нехата, казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(4) Ко изазове знатно узнемирење заштићене врсте животиња у заштићеном подручју, казниће се затвором до једне године.

(5) Ко дело из става 3. учини из нехата, казниће се новчаном казном или затвором до шест месеци.”.

Члан 55.

Назив члана и члан 266. мењају се и гласе:

„Недозвољено уношење у Србију, прерађивање, одлагање и складиштење опасног отпада

Члан 266.

(1) Ко противно прописима унесе у Србију опасни отпад или га превози, отпрема, прерађује, одлаже, сакупља или складишти, врши надзор над тим активностима, или тргује опасним отпадом или посредује у томе,

Казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.

(2) Ко злоупотребом свог службеног положаја или овлашћења дозволи или омогући да се у Србију унесе опасни отпад из става 1. овог члана, или омогући да се такав отпад превози, отпрема, прерађује, одлаже, сакупља или складишти,

Казниће се затвором од једне до осам година и новчаном казном.

(3) Ако је дело из става 1. овог члана извршено у односу на отпад који се не сматра опасним, уколико је то за последицу имало или могло да има смрт или тешку телесну

повреду неког лица или знатну штету по квалитет ваздуха, земљишта или воде, екосистема, животињског или биљног света,

Учишилац ће се казнити затвором од једне до осам година и новчаном казном.

(4) Ако је услед дела из ст. 3. овог члана наступила смрт једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година.

(5) Ко организује вршење дела из ст. 1. и 3. овог члана,

Казниће се затвором од три до десет година и новчаном казном.”

Члан 56.

После члана 266. додају се називи чл. и чл. 266а до 266д који гласе:

„Недозвољено уношење и изношење из Србије, производња, превоз и складиштење радиоактивног материјала и супстанце

Члан 266а

(1) Ко противно прописима изнесе или унесе у Србију радиоактивни материјал или радиоактивну супстанцу или их производи, држи, користи, рукује са њима, превози, прерађује, одлаже, или складишти ако је то за последицу имало или могло да има тешко нарушавање здравља или другу тешку телесну повреду неког лица или знатну штету по квалитет ваздуха, земљишта или воде, екосистема, животињског или биљног света,

казниће се затвором од једне до осам година и новчаном казном.

(2) Ако је услед дела из ст. 1. овог члана наступила смрт једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година.

Уношење, узгајање, поседовање и стављање у промет инвазивних страних врста

Члан 266б

(1) Ко кршећи прописе унесе у Србију, узгаја, стави у промет, поседује, транспортује, користи, или размењује инвазивне стране врсте животиња, биљака или других организама, или ко омогућава њихову репродукцију, раст или узгајање или ослобађање у животну средину или њихово ширење и тиме изазове опасност по живот или тело људи или опасност од наступања знатне штете по квалитет ваздуха, земљишта или воде, или опасност од наступања знатног оштећења екосистема, животињског или биљног света,

казниће се затвором од три месеца до пет година.

(2) Ако је дело из става 1. учињено из нехата, учинилац ће се казнити затвором до једне године.

(3) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила знатна штета по квалитет ваздуха, земљишта или воде или знатно оштећење екосистема, животињског или биљног света,

учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(4) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила смрт једног или више лица, тешка телесна повреда или тешко нарушавање здравља неког лица, учинилац ће се казнити затвором од три до дванаест година.

Оштећење озонског омотача

Члан 266в

(1) Ко противно прописима произведе, увезе, извезе, стави у промет, ослободи или користи супстанцу која оштећује озонски омотач, било саму било као смешу,

казниће се затвором до три године.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко противно прописима произведе, увезе, извезе, стави у промет, ослободи или користи производ и опрему и њихове делове који садрже супстанцу која оштећује озонски омотач или чије се функционисање ослања на такву супстанцу.

(3) Ако је дело из ст. 1. и 2. учињено из нехата, учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до једне године.

Недозвољена производња, коришћење и промет флуорованог гаса са ефектом стаклене баште

Члан 266г

(1) Ко противно прописима произведе, увезе, извезе, стави у промет, користи или ослободи флуоровани гас са ефектом стаклене баште, било сам било као смешу, казниће се затвором до три године.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко противно прописима произведе, увезе, извезе, стави у промет, ослободи или користи производ и опрему и њихове делове који садрже флуороване гасове са ефектом стаклене баште или чије се функционисање ослања на те гасове, или пусти у рад такве производе или опрему.

(3) Ако је дело из ст. 1. и 2. учињено из нехата, учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до једне године.

Недозвољена рециклажа брода

Члан 266д

Власник брода који врши његову рециклажу ван овлашћеног постројења, казниће се затвором од три месеца до пет година и новчаном казном.”.

Члан 57.

После члана 274. додају се назив члана и члан 274а који гласе:

„Стављање у промет сировина и производа насталих уништавањем и деградацијом шума

Члан 274а

(1) Ко кршећи прописе учини доступним или стави на тржиште сировине или производе настале уништавањем или деградацијом шума или их извезе у иностранство у количини која није занемарљива,

казниће се затвором до три године и новчаном казном.

(2) Ако је количина сировина или предмета из става 1. овог члана велика, или њихова вредност прелази износ од милион и петсто хиљада динара,

учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година и новчаном казном.”.

Члан 58.

У члану 287. став 1. мења се и гласи:

„(1) Ко силом или претњом, извршењем кривичног дела или на други противправан начин прибави, поседује, користи, превози, мења, располаже, растура, даје другом нуклеарне материје или омогућава другом да до њих дође, казниће се затвором од шест месеци до пет година.”.

Члан 59.

Члан 290. мења се и гласи:

„Члан 290.

1) Ко уништи, уклони или теже оштети саобраћајне уређаје, средстава, знакове или уређаје за сигнализацију или заштитне и одбојне ограде које служе безбедности јавног саобраћаја на путевима, да погрешне знакове или сигнале, поставља препреке на саобраћајницама и зауставља превозна средства у саобраћају противно прописима, казниће се затвором до једне године.

(2) Ко уништењем, уклањањем или тежим оштећењем саобраћајних уређаја, средстава, знакова или уређаја за сигнализацију или заштитних и одбојних ограда који служе безбедности јавног саобраћаја на путевима, давањем погрешних знакова или сигнала, постављањем препрека на саобраћајницама, заустављањем превозног средства у саобраћају противно прописима или други сличан начин тако угрози јавни саобраћај да тиме доведе у опасност живот или тело људи или имовину већег обима, казниће се затвором до три године.

(3) Ако је дело из става 2. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до једне године.”.

Члан 60.

После члана 292. додају се назив члана и члан 292а који гласи:

„ Одбијање наређења заповедника ваздухоплова

Члан 292а

(1) Ко за време трајања лета не поступи поступи по наређењима заповедника ваздухоплова, непосредно, посредно или употребом електронских средстава, услед чега је дошло до угрожавања безбедности ваздушног саобраћаја, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(2) Ако је услед дела из става 1. овог члана дошло до озбиљне опасности по животе људи или имовину великих размера, казниће се затвором од једне до осам година.”.

Члан 61.

Члан 293. став 1. мења се и гласи:

„(1) Ко силом или претњом да ће употребити силу, застрашивањем или коришћењем техничких средстава, преузме или успостави контролу над ваздухопловом од почетка припреме за лет, током трајања лета, као и непосредно након завршетка лета или над бродом у току пловидбе или над другим јавним превозним средством у току вожње или над непокретном платформом у епиконтиненталном појасу, казниће се затвором од две до десет година. ”.

Члан 62.

У члану 297. став 1. речи: „290. ст. 1. и 2.” замењују се речима: „290. став 2”.

У ставу 2. речи: „290. ст. 1. и 2.” замењују се речима: „290. став 2”.

У ставу 4. речи: „290. став 2.” замењују се речима: „290. став 3”.

Члан 63.

У називу члана 300. речи: „рачунарских вируса” замењују се речима: „злонамерног рачунарског програма”.

У члану 300. ст. 1. и 2. речи: „рачунарски вирус” замењују се речима: „злонамерни рачунарски програм”.

Члан 64.

У члану 310. реч: „Републичког” замењује се речју: „Врховног”.

Члан 65.

У члану 315. став 1. речи: „војне, економске или службене” бришу се.
Став 6. брише се.

Члан 66.

Назив члана и члан 316. мењају се и гласе:

„Одавање тајних података

Члан 316.

(1) Ко неовлашћено непозваном лицу саопшти, преда или учини доступним податке или документа који су му поверени или до којих је на други начин дошао или прибавља податке или документа, а који представљају тајне податке са ознаком тајности „интерно” или „поверљиво”,

казниће се затвором од три месеца до три године.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено у односу на податке означене степеном тајности „строго поверљиво”,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(3) Ако је дело из става 1. овог члана учињено у односу на податке означене степеном тајности „државна тајна”,

учинилац ће се казнити затвором од једне до десет година.

(4) Ако је дело из ст. 1. до 3. овог члана учињено из користољубља или ради објављивања или коришћења тајних података у иностранству,

учинилац ће се казнити за дело из става 1. овог члана затвором од шест месеци до пет година, за дело из става 2. затвором од једне до осам година, а за дело из става 3. затвором од пет до петнаест година.

(5) Ако је дело из ст. 1. до 3. овог члана учињено из нехата,

учинилац ће се казнити за дело из става 1. овог члана затвором до две године, за дело из става 2. затвором од три месеца до три године, а за дело из става 3. затвором од шест месеци до пет година.”.

Члан 67.

У члану 321. став 3. речи: „314. до 319.” замењују се речима: „314, 315, члана 316. став 3, чл. 317. до 319.”.

Члан 68.

У члану 322. став 5. брише.
Досадашњи став 6. постаје став 5.

Члан 69.

У члану 331. став 3. реч: „усвојилац” замењује се речју: „усвојитељ”.

Члан 70.

У члану 332. став 4. реч: „усвојилац” замењује се речју: „усвојитељ”.

Члан 71.

У члану 333. став 5. реч: „усвојилац” замењује се речју: „усвојитељ”.

Члан 72.

У члану 336б став 2. речи: „јавног тужиоца, заменика јавног тужиоца” замењују се речима: „носиоца јавнотужилачке функције”, а реч: „тужилачке” замењује се речју: „јавнотужилачке”.

У ст. 3. и 4. речи: „јавном тужиоцу или заменику јавног тужиоца” замењују се речима: „носиоцу јавнотужилачке функције”.

Члан 73.

У члану 343. став 2. после речи: „скупу” додају се речи: „или је дело извршено у ваздухоплову током трајања лета на начин да изазове угрожавање безбедности ваздухоплова”.

Члан 74.

После члана 343. додају се назив члана и члан 343а који гласе:

„Објављивање материјала којима се саветује извршење кривичног дела

Члан 343а

(1) Ко путем средстава информационих технологија или на други начин учини доступним материјал који садржи информације којима се дају савети у циљу извршења кривичних дела убиство и тешко убиство, кривичних дела против полне слободе, фалсификовање новца, неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога, кривичних дела против уставног уређења и безбедности републике србије, фалсификовање исправе и кривичних дела против човечности и других добара заштићених међународним правом,

казниће се затвором од три месеца до три године.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и лице које врши посредовање у приступању материјала из става 1. овог члана.

(3) Ко помоћу средстава информационих технологија свесно приступи материјалу из става 1. овог члана,

казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(4) Материјалом из става 1. овог члана сматра се сваки материјал који звучно или визуелно садржи упутства или савете за употребу средстава извршења кривичног дела или предмета насталих извршењем кривичног дела.

(5) Материјал из става 1. овог члана одузеће се.”.

Члан 75.

После члана 346. додаје се назив члана и члан 346а који гласе:

„Одобравање, негирање или умањење кривичног дела

Члан 346а

Ко јавно одобрава, негира постојање или значајно умањује тежину кривичног дела за које се може изрећи казна доживотног затвора, на начин који може довести до насиља, ако је извршење кривичног дела утврђено правноснажном пресудом, казниће се затвором од шест месеци до пет година.”.

Члан 76.

После члана 347. додају се називи чл. и чл. 347а до 347в који гласе:

„Недозвољено ношење онеспособљеног ватреног оружја и хладног оружја на јавном месту

Члан 347а

Ко противно закону на јавном месту носи онеспособљено ватрено оружје, старо оружје и његове модерне копије које не користе метак са централним или ивичним паљењем и хладно оружје,

казниће се новчаном казном или затвором до две године.

Несавесно држање ватреног оружја

Члан 347б

(1) Ко несавесно држи ватрено оружје за чије држање има одобрење надлежног органа па услед таквог држања оружје дође у посед лица које њиме изврши кривично дело, односно противправно дело у закону одређено као кривично дело, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(2) Ако је услед извршеног кривичног дела, односно противправног дела у закону одређеног као кривично дело, наступила тешка телесна повреда или смрт неког лица, учинилац који је несавесно држао оружје,

казниће се затвором од две до дванаест година.

(3) Ватрено оружје из става 1. овог члана одузеће се.

Обучавање малолетног лица за коришћење ватреног оружја

Члан 347в

(1) Ко супротно прописима даје упутства или обучава малолетно лице да користи ватрено оружје,

казниће се затвором од три месеца до три године

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице стрељачке организације или стрелишта које супротно прописима дозволи малолетном лицу приступ стрелишту.”.

Члан 77.

Назив члана и члан 348. мења се и гласи:

„Недозвољено држање и ношење ватреног оружја, муниције и експлозивних материја

Члан 348.

(1) Ко неовлашћено држи ватрено оружје, његове делове, муницију или експлозивне материје

казниће се затвором од једне до осам година и новчаном казном.

(2) Ако је предмет дела из става 1. овог члана ватрено оружје, муниција, експлозивне материје или средства на бази експлозивних материја, дисперзионо или гасно оружје, чија израда, продаја, набавка, размена или држање није дозвољено грађанима или је у питању већа количина оружја, муниције или средстава или се ради о другим средствима велике разорне моћи,

учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година и новчаном казном.

(3) Ко неовлашћено носи предмете из ст. 1. и 2. овог члана,

казниће се затвором од пет до 15 година.

(4) Ко неовлашћено носи предмете дела из става 1. овог члана за чије набављање и држање има одобрење надлежног органа,

казниће се затвором од једне до осам година.

(5) Оружје, његови делови, муниција, експлозивне материје или средства из ст. 1- 4. овог члана одузеће се.”.

Члан 78.

После члана 348. додају се називи чл. и чл. 348а до 348г који гласе:

„Недозвољена производња ватреног оружја, муниције и експлозивних материја

Члан 348а

(1) Ко неовлашћено израђује ватрено оружје, његове делове, муницију или експлозивне материје или врши 3D штампање ватреног оружја, његових делова и муниције или поново активира онеспособљено ватрено оружје,

казниће се затвором од једне до осам година и новчаном казном.

(2) Ако је предмет дела из става 1. овог члана ватрено оружје, муниција, експлозивне материје или средства на бази експлозивне материје, дисперзионо или гасно оружје, чија израда, продаја, набавка, размена или држање није дозвољено грађанима или су у питању веће количине оружја, муниције или средстава или се ради о другим средствима велике разорне моћи,

учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година и новчаном казном.

(3) Ко поседује 3D нацрте за производњу ватреног оружја из ст. 1. и 2. овог члана, казниће се затвором од једне до осам година и новчаном казном.

(4) Ватрено оружје, његови делови, муниција, експлозивне материје, средства или 3D нацрти за производњу ватреног оружја одузеће се.

Недозвољен промет и кријумчарење ватреног оружја, муниције и експлозивних материја

Члан 348б

(1) Ко без овлашћења увози, извози, или на други начин стиче, продаје, испоручује, премешта или врши пренос ватреног оружја, његових делова, муниције или експлозивних материја на територији Србије или из или преко територије Србије у другу државу и из друге државе на територију Србије,

казниће се затвором од три до дванаест година.

(2) Ако је предмет дела из става 1. овог члана ватрено оружје, муниција, експлозивне материје или средства на бази експлозивних материја, дисперзионо или гасно оружје, чија израда, продаја, набавка, размена или држање није дозвољено грађанима или су у питању веће количине оружја, муниције или се ради о другим средствима велике разорне моћи или оружје није означено или је неправилно означено,

учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година.

(3) Ако је дело из ст. 1. и 2. овог члана извршено од стране групе, или је учинилац овог дела организовао мрежу препродаваца или посредника,

Учиниолац ће се казнити затвором од најмање пет година.

(4) Ако је дело из ст. 1. и 2. овог члана извршено од стране организоване криминалне групе,

учинилац ће се казнити затвором од најмање десет година.

(5) Ватрено оружје, његови делови, муниција и експлозивне материје одузеће се.

Неовлашћено испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа или муниције

Члан 348в

(1) Ко неовлашћено испитује, жигоше и обележава оружје, направе или муницију, казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.

(2) Оружје, његови делови, направе, муниција и средства намењена за извршење дела из става 1. овог члана одузеће се.

(3) Под оружјем, направом или муницијом из става 1. овог члана подразумевају се оружје, направе и муниција, одређени у смислу закона који уређује испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа или муниције.

Фалсификовање жигова или ознака за испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа и муниције

Члан 348г

(1) Ко у намери да их употреби као праве, направи лажне жигове или ознаке за испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа и муниције или ко у истој намери такве праве жигове или ознаке преиначи или ко такве лажне или преиначене жигове или ознаке употреби као праве,

казниће се новчаном казном или затвором до три године.

(2) Жигови или ознаке из става 1. овог члана одузеће се.

(3) Под оружјем, направом или муницијом из става 1. овог члана подразумевају се оружје, направе и муниција, одређени у смислу члана 348в став 3. овог законика.”.

Члан 79.

У називу члана 360. речи: „судије, јавног тужиоца и његовог заменика” замењују се речима: „судије или јавног тужиоца”.

У ставу 1. речи: „Судија или судија поротник, јавни тужилац или његов заменик који у судском поступку” замењују се речима: „Судија, судија поротник или носилац јавнотужилачке функције који у вршењу судијске или јавнотужилачке функције,”.

Члан 80.

Назив члана и члан 369. бришу се.

Члан 81.

У члану 371. став 1. речи: „Ко кршећи” замењују се речима: „(1) Ко кршећи”.

После става 1. додаје се став 2. који гласи:

(2) Под присилним нестанком из става 1. овог члана сматра се хапшење, притварање, отмица или било који други облик лишавања слободе од стране државних органа или лица или групе лица која поступају по овлашћењу, уз подршку или сагласност државе, након чега се одбија да се призна лишавање слободе или се скрива

судбина несталог лица или место на коме се оно налази, чиме се такво лице ставља ван заштите закона.

Члан 82.

У члану 388. став 1. после речи: „сексуалне експлоатације” додају се запета и речи: „искоришћавање сурогат мајчинства, закључења присилног брака, незаконитог усвајања”, а реч: „дванаест” замењује се речју: „петнаест”.

У ставу 6. после речи: „групе” додају се речи: „или службеног лица”.

У ставу 8. речи: „шест месеци до пет” замењују се речима: „две до десет”.

У ставу 9. речи: „једне до осам” замењују се речима: „три до дванаест”.

У ставу 10. речи: „2. и 6.” замењују се речима: „2, 3, 6. и 7.”.

Члан 83.

После члана 391г додају се називи чл. и чл. 391д и 391ђ који гласе:

„Испуштање штетних супстанци из ваздухоплова у лету

Члан 391д

(1) Ко у намери да другог лиши живота, нанесе тешку телесну повреду, угрози животну средину или нанесе знатну имовинску штету, из ваздухоплова у току трајања лета испусти биолошко, хемијско или нуклеарно оружје, експлозивне, радиоактивне или сличне супстанце,

казниће се затвором од две до десет година.

(2) Ако је приликом извршења дела из става 1. овог члана, учинилац са умишљајем нанео неком лицу тешку телесну повреду или је нанео знатну имовинску штету,

казниће се затвором од пет до петнаест година.

(3) Ако је при извршењу дела из става 1. овог члана учинилац са умишљајем лишио живота једно или више лица, казниће се затвором најмање десет година или доживотним затвором.

Недозвољени превоз опасних материја ваздухопловом

Члан 391ђ

(1) Ко без дозволе надлежног органа ваздухопловом превози, наручује превоз или омогућава превоз експлозивног или радиоактивног материјала, знајући да је намењен за изазивање смрти, тешке телесне повреде, знатне имовинске штете, претње у циљу застрашивања становништва, као и принуду државних органа или међународних организација на одређено чињење или нечињење,

казниће се затвором од једне до осам година.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко без дозволе надлежног органа превози или омогућава превоз ваздухопловом биолошког, хемијског или нуклеарног оружја, изворног или посебног физионог материјала, опреме и материјала посебно израђеног или припремљеног за обраду, употребу или производњу посебног физионог материјала знајући да је намењен за нуклеарну експлозију или било коју другу нуклеарну активност коју није одобрио надлежни орган, као и опреме, софтвера или сличне технологије која значајно доприноси пројектовању, производњи или испоруци оружја.”.

Члан 84.

Назив члана и члан 415. бришу се.

Члан 85.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе чл. 40. и 41. Закона о испитивању, жигосању и обележавању оружја, направа и муниције („Службени гласник РС”, број 87/18), члан 98. Закона о тајности података („Службени гласник РС”, број 104/09) и члан 48. став 1. тачка 4) Закона о оружју и муницији („Службени гласник РС”, бр. 20/15, 10/19, 20/20 и 14/22).

Члан 86.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Кривичног законика садржан је у члану 34. став 2. и члану 97. тачка 2. Устава Републике Србије, којима је, између осталог, прописано да се кривична дела и кривичне санкције одређују законом и да Република Србија уређује и обезбеђује одговорност и санкције за повреду слобода и права грађана утврђених Уставом и за повреду закона.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење Закона о изменама и допунама Кривичног законика произлазе из потребе за даљим унапређењем кривичноправног система Републике Србије и његовим прилагођавањем савременим потребама друштва, као и обавезама које произлазе из процеса приступања Европској унији. Ове измене имају за циљ да обезбеде већу ефикасност у спречавању и кажњавању најтежих кривичних дела, као и да ојачају заштиту права грађана и јавног интереса. Усвајање овог закона омогућава додатну хармонизацију са међународним стандардима, али је такође неопходно ради даљег усклађивања са обавезама које проистичу из међународних конвенција које је Република Србија ратификовала, укључујући Конвенцију Уједињених нација против транснационалног организованог криминала и Конвенцију Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици. Усаглашавањем са прописима Европске уније, као што су Директива Европске уније 2011/36/EУ о спречавању и борби против трговине људима и заштити њених жртава, Директива 2011/93/EУ о борби против сексуалног злостављања и сексуалне експлоатације деце и дечије порнографије, Директива (EУ) 2017/1371 о борби против превара које се односе на финансијске интересе Уније путем кривичног права, Одлука Савета о безбедносним правилима за заштиту поверљивих информација EУ (2013/488/EУ), Конвенција о спречавању незаконитих аката повезаних са међународним цивилним ваздухопловством, као и других прописа стварају се услови за ефикасније и јасније регулисање области које ови акти уређују, остварујући на тај начин виши ниво правне сигурности и боље спровођење закона у пракси.

Изради Нацрта закона претходила је анализа ефективности кривичноправног система која се заснивала на окончаним случајевима у циљу идентификовања и отклањања његових слабости и недостатака. Имајући у виду комплексност задатка и материје коју Кривични законик уређује, до одређених решења се дошло, не само имајући у виду резултате ове анализе, већ и на основу уважавања низа иницијатива за измене и допуне овог законика од различитих заинтересованих страна, укључујући носиоце правосудне функције, адвокате, стручњаке из области кривичног права, међународних и невладиних организација, државних органа, као и представника лица која обављају посао од јавног значаја. Међу њима се посебно издваја Повереник за заштиту равноправности, који је указала на потребу унапређења кривичноправне заштите кроз укидање одређених инкриминација за које се сматра да могу имати дискриминаторни ефекат, као што је кривично дело преношења ХИВ инфекције и на значај пажљивог преиспитивања кривичних дела која се односе на неовлашћено ширење интимних садржаја и обљубу без пристанка. Ове иницијативе су често биле подстакнуте друштвеним догађајима, који су указивали на потребу за додатном заштитом одређених група или за унапређењем кривичноправне заштите у специфичним областима.

Интервенције у општем делу Кривичног законика, биле су неопходне да би се унапредиле постојеће одредбе, ујединила пракса и отклониле недоумице у његовој примени, као и да се усклади казнена политика са савременим потребама друштва и међународним обавезама. Нацрт закона предвиђа прецизирање важних института, као што су нужна одбрана и условни отпуст, додатно су заштићене осетљиве групе, али су прецизирани и одређени појмови ради усклађивања са савременим токовима, као и међународним и домаћим прописима.

У посебном делу Кривичног законика посебан акценат је стављен на поштравање казнене политике у односу на одређена кривична дела. Ово укључује кривична дела против полне слободе, као што су Силовање, Обљуба са дететом и Обљуба над немоћним лицем, као и кривично дело Насиље у породици. С тим у вези, председник Републике доставио је Влади иницијативу за измену Кривичног законика, која има за циљ поштравање казнене политике у односу на кривична дела силовања и насиља у породици. У иницијативи се за кривично дело силовања предлаже казна затвора од пет до дванаест година уз могућност изрицања доживотног затвора, а предлаже се поштравање казнене политике и у односу на друга кривична дела против полне слободе. Очекује се да би усвајањем ових предлога читаво друштво, а пре свега државни органи, послали јасну поруку жртвама силовања и насиља у породици, као и свим грађанима и грађанкама, да ће држава најоштрије реаговати с циљем да се сви облици насиља одлучно сузбијају и најоштрије казне сви учиниоци таквих кривичних дела. Очекује се и да би усвајање ових предлога значајно охрабрило све жене и остале жртве да не трпе насиље и да сваки облик сексуалног насиља, укључујући и силовање, без страха пријаве и да буду уверени да ће држава бити ту за њих да их заштити. Поштравање казнене политике у односу на ова кривична дела несумњиво би утицало и превентивно на потенцијалне учиниоце.

Влада је размотрила достављену иницијативу председника Републике и налази да је потребно предложеним изменама и допунама Кривичног законика проширити круг кривичних дела за која је прописана казна доживотног затвора, и то за кривична дела против против полне слободе у свим облицима силовања, обљубе над немоћним лицем и обљубе са дететом, и предвидети да лица која су осуђена на доживотни затвор за наведена кривична дела немају права на условни отпуст.

У вези са предложеним, треба имати у виду да је у последњих пет година у Републици Србији уочен тренд пораста и броја пријављених кривичних дела против полне слободе и већи број подигнутих оптужница, као и осуда за ова кривична дела.

Казна доживотног затвора код основног облика кривичног дела силовање треба да замени постојећу најтежу казну затвора у трајању од дванаест година, како би се на тај начин потенцијални учиниоци одвратили од извршења кривичног дела. Тиме би се истовремено остварила сврха опште и специјалне превенције.

Поред тога, Нацрт закона садржи и друге значајне новине, а то је пре свега прописивање правила за строже кажњавање учинилаца кривичних дела и за нека друга кривична дела против полних слобода, будући да се повећала учесталост и ових кривичних дела.

Поштравају се и садашње предвиђене казне за кривично дело Насиље у породици (члан 194), имајући у виду све теже последице и све већи број жртава у последњих неколико година.

Појачана кривична одговорност учинилаца ових кривичних дела ће се обезбедити и одредбама измењеног члана о условном отпусту, у којима је предвиђено да се учинилац одређених кривичних дела против полне слободе више неће ни условно отпустити. Наведене измене настављају тенденцију појачане кривичноправне заштите жртава сексуалног и породичног насиља, посебно жена и деце, с обзиром да досадашње

измене Кривичног законика, и поред очекивања, нису до краја испуниле своју сврху, због чега је неопходно извршити даље измене како би се законским одредбама додатно утицало на садашње и будуће извршиоце.

Имајући у виду пораст криминалитета и догађаја који су се десили у Републици Србији 2023. године, Влада је донела низ мера ради системског решавања проблема и веће безбедности грађана. С тим у вези, Нацртом закона је предвиђен низ нових кривичних дела, као што су Објављивање материјала којима се саветује извршење кривичног дела, Одобравање, негирање или умањење кривичног дела, Недозвољено ношење онеспособљеног ватреног и хладног оружја на јавном месту, Несавесно држање ватреног оружја и Обучавање малолетног лица за коришћење ватреног оружја.

Извршено је и усклађивање са Законом о тајности података, с обзиром да је према том закону прописан јединствен систем одређивања и означавања тајних података који се примењује на све органе јавне власти, а не према државном органу који одређује тајне податке. У том смислу, постојеће кривично дело из члана 98. Закона о тајности података („Службени гласник РС”, број 104/09) пребачено је у Кривични законик на тај начин што је досадашње кривично дело Одавање државне тајне замењено кривичним делом Одавање тајних података. Такође су брисана садашња кривична дела Одавање војне тајне и Одавање службене тајне из Кривичног законика, с обзиром да су већ обухваћена новим кривичним делом. Распони прописаних казни између ових кривичних дела су идентични, а сама радња извршења је прецизнија у односу на досадашња кривична дела. Ова измена је у складу и са упоредно-правном праксом држава у региону, будући да је реч о системима који потичу из заједничке државе. Наведене измене нису извршене раније због већег броја већ започетих кривичних поступака због кривичних дела Одавање државне тајне, Одавање војне тајне и Одавање службене тајне, као и због чињенице да раније нису донети сви подзаконски прописи који су били неопходни за спровођење Закона о тајности података. Како су ранији кривични поступци окончани и донети сви неопходни подзаконски прописи и како су државни органи у Републици Србији успоставили нови систем рада са тајним подацима, створили су се и услови за наведено усклађивање Кривичног законика са Законом о тајности података.

У том смислу, извршена су и друга потребна усклађивања са Законом о тајности података, на тај начин што је извршена допуна постојећег члана 112. Кривичног законика, где је у садржину израза додато и значење израза „тајни податак”, као и у садашњем члану 315. Кривичног законика (кривично дело Шпијунажа), с обзиром да је Кривични законик уведен и појам „тајног податка”, који далеко шире и прецизније одређује који су то подаци који се сматрају тајним подацима.

Поред тога, а због разумљивије и ефикасније примене Кривичног законика, измењено је и садашње кривично дело Неовлашћено откривање тајне, на тај начин што је прецизирано да је у овом случају реч о професионалној тајни одређених професија, која су та лица сазнала у вршењу своје професионалне делатности. У том смислу, прецизиран и проширен круг је таквих професија, као и врста података на које се односи то кривично дело (подаци о личном и породичном животу). И ова измена је у складу са упоредним решењима других држава у региону.

Претходне законодавне интервенције имају за последицу и правно-техничко решење из прелазне одредбе, с обзиром да је стављен ван снаге члан 98. Закона о тајности података, будући да је то кривично дело сада део Кривичног законика.

Кривични законик је потребно ускладити и са одредбама Протокола против незаконите производње и промета ватреним оружјем, његовим деловима, склоповима и муницијом којим се допуњава Конвенција Уједињених нација против транснационалног организованог криминала, који је Република Србија, као правни следбеник Државне заједнице Србија и Црна Гора ратификовала 2005. године. Овај протокол предвиђа

усаглашавање националног законодавства државе које га је ратификовала што обухвата и усклађивање са одредбама чл. 3, 5. и 8. Протокола.

Чланом 5. став 1. Протокола прописано је да свака држава која ратификује Протокол треба да усвоји законодавне и остале неопходне мере, како би се као кривично дело оквалификовале радње извршења:

1) незаконита производња ватреног оружја, његових делова, склопова и муниције;

2) незаконит промет ватреним оружјем, његовим деловима, склоповима и муницијом;

3) фалсификовање или незаконито брисање, уклањање или промену ознака на ватреном оружју које су предвиђене у члану 8. Протокола.

Свака држава која је ратификовала Протокол треба да усвоји такве законодавне и остале неопходне мере да би се као кривично дело оквалификовале следеће радње:

1) у складу са основним принципима њеног правног система, покушај извршења прекршаја или саучесништво у прекршају који је установљен у члану 5. став 1. Протокола;

2) организовање, наређивање, помагање, подстицање, олакшавање или саветовање приликом извршења прекршаја који је прописан у члану 5. став 1. Протокола.

Према члану 3. став 2. тачка д) Протокола прописана су три кривична дела у вези са неовлашћеном производњом ватреног оружја, његових делова, склопова и муниције, како је прописано чланом 5. Протокола, а које су државе које су ратификовале Протокол обавезне да усвоје:

1) производња или склапање ватреног оружја без означавања ватреног оружја;

2) производња или склапање делова и склопова који су незаконито набављени;

3) производња или склапање без лиценце или дозволе надлежних органа.

Конкретна сврха ових одредби је превентивно деловање да не дође до кршења основних захтева Протокола у погледу увоза, извоза и праћења, тако што ће се извршити производња свих делова и склопова ватреног оружја и обавити њихов извоз пре склапања у готов производ, да не дође до трајне производње ватреног оружја, без овлашћења надлежног органа и да процес производње подразумева стављање ознака довољних за праћење ватреног оружја.

Неовлашћени промет је кривично дело прописано у члану 3. став 2. тачка д) Протокола које прописује два специфична кривична дела у вези са неовлашћеним прометом: 1) свако премештање ватреног оружја, његових делова, склопова и муниције са или преко територије једне државе чланице на територију друге државе чланице без законског одобрења и 2) свако премештање ватреног оружја, његових делова, склопова и муниције са или преко територије једне државе која је ратификовала Протокол на територију друге државе која је ратификовала Протокол ако ватрено оружје није означено у складу са чланом 8. Протокола.

Анализа постојећег члана 348. Кривичног законика указује да:

1) само неовлашћена производња је оквалификована као кривично дело, док друга два кривична дела у вези са неовлашћеном производњом према Протоколу нису прописана: производња или склапање ватреног оружја без ознака и производња и склапање од делова и склопова који су незаконито набављени;

2) неовлашћени промет ватреног оружја није изричито прописан као кривично дело у Кривичном законнику, због чега постоји неусклађеност са Протоколом, иако су радње учиниоца у вези са продајом и разменом ватреног оружја обухваћене у члану 348. став 1. Кривичног законика. У том погледу недостатак Кривичног законика је у чињеници да нису криминализоване радње премештања ватреног оружја, његових

делова, склопова и муниције са или преко територије једне државе која је ратификовала Протокол на територију друге државе која је ратификовала Протокол, односно радње лица које је извршило незаконити увоз, извоз, набавку, испоруку, пренос ватреног оружја, његових делова, склопова и муниције;

3) прописане казне за неовлашћени промет и размену ватреног оружја су прилично благе, а нису прописани ни тежи облици кривичног дела, ако је учињено од стране групе;

4) Кривичним закоником није инкриминисано фалсификовање или незаконито брисање, уклањање или промена на ватреном оружју. У питању је јако битно кривично дело, јер су у великом броју случајева неовлашћеног промета ватреним оружјем ознаке уклоњене или промењене са циљем да се онемогући поступак праћења ватреног оружја и утврђивања тренутка преусмеравања конкретних комада ватреног оружја из легалних у нелегалне токове.

Из наведених разлога неопходно је изменити одредбе Кривичног законика које се односе на кривично дело Недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја.

Поред тога, вршено је и усклађивање са Конвенцијом о спречавању незаконитих аката повезаних са међународним цивилним ваздухопловством (Пекиншка конвенција), Протоколом којим се допуњује Конвенција о сузбијању незаконите отмице ваздухоплова (Пекиншки протокол), као и Протоколом о измени Конвенције о кривичним делима и неким другим актима извршеним у ваздухопловима (Монтреалски протокол). Усклађивање са наведеним међународним документима представља обавезу која проистиче из чланства Републике Србије у Међународној организацији цивилног ваздухопловства (ICAO).

Један од важних разлога за доношење овог закона је и потреба за систематским уређењем кривичних дела, како би се она инкорпорирала у Кривични законик. Примера ради, чланом 85. Нацрта закона предвиђено је да престану да важе чланови 40. и 41. Закона о испитивању, жигосању и обележавању оружја, направа и муниције, члан 98. Закона о тајности података и члан 48. став 1. тачка 4) Закона о оружју и муницији. Ова кривична дела су интегрисана у Кривични законик у циљу систематског и уједначеног уређења ове материје.

Нацрт закона предвиђа и низ термилошких прецизирања и усклађивања са другим прописима, првенствено са Амандманима на Устав Републике Србије, Законом о јавном тужилаштву и Породичним законом. Оваква усклађивања имају за циљ доследност у примени терминологије, што је од великог значаја за правилну примену закона и избегавање правних недоумица у пракси.

Све предложене измене имају за циљ да ојачају правну сигурност, заштите основна права грађана и обезбеде да Република Србија испуни своје међународне обавезе у области кривичног права.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чл. 1. и 2. Нацрта закона врши се термилошко прецизирање ради усклађивања са Амандманима на Устав Републике Србије и Законом о јавном тужилаштву, где се термин „републички јавни тужилац” замењује термином „Врховно јавно тужилаштво”. Ове измене су део ширег процеса усклађивања законодавства са уставним променама које регулишу надлежности и функције тужилаштва, како би се обезбедила доследност и хармонизација у употреби терминологије.

Чланом 3. Нацрта закона проширује се дефиниција нужне одбране у члану 19. Кривичног законика, тако што се омогућава да се нужна одбрана примени, не само када је напад у току већ и када напад непосредно предстоји. Овим изменама уважавају се ситуације када је очигледно да ће до напада доћи у врло блиској будућности, али он још није почео, што може бити подједнако опасно и захтевати правовремену реакцију како би се избегле озбиљне последице. Тиме се штите лица у потенцијално угрожавајућим ситуацијама и пружа већа флексибилност у примени нужне одбране, али уз задржавање строгих критеријума пропорционалности чиме се обезбеђује заштита легитимних интереса грађана и спречавање злоупотреба у примени самоодбране. Поред веће правне сигурности и ефикасности у примени закона од стране судова овом изменом врши се и усклађивање са међународним стандардима у складу са савременим правним трендовима у европским државама које препознају потребу за ширењем концепта нужне одбране.

Чланом 4. Нацрта закона врши се прецизирање у члану 42. Кривичног законика, тако што се појам „кривичне санкције” замењује речју „казне,” како би се јасно назначило да се у контексту сврхе кажњавања ради искључиво о казнама, а не о другим санкцијама. С обзиром да кривичне санкције поред казни укључују и друге мере које се могу применити према учиниоцу кривичног дела, као што су мере безбедности или васпитне мере, овом изменом се јасно утврђују последице за учиниоца кривичног дела. Такође, изменом се одражава и систематизација у осталим члановима Кривичног законика и постиже прецизност и доследност у примени законских одредби, посебно у контексту правне сигурности и казнене политике .

Члан 5. Нацрта закона предвиђа измене у члану 44. Кривичног законика који дефинише главне и споредне казне које се могу изрећи за кривична дела. У важећем члану 44. као главне казне наводе се доживотни затвор и казна затвора, док новчана казна, рад у јавном интересу и одузимање возачке дозволе могу бити изречене као главне или споредне казне. Овом изменом, рад у јавном интересу више није предвиђен и као споредна казна, већ искључиво као главна казна. На овај начин се омогућава судовима да изрекну алтернативну казну уместо затвора у случајевима где то сматрају примереним, што омогућава боље одмеравање казне у сваком појединачном случају и утиче на смањење оптерећености затворског система. Измена члана 44. Кривичног законика је у складу са савременим кривичноправним трендовима, препорукама Европске уније и међународним организацијама који наглашавају рехабилитацију и ресоцијализацију учинилаца кривичних дела.

Чланом 6. Нацрта закона врше се измене члана 46. Кривичног законика који прописује одредбе о условном отпусту. За кривична дела против полне слободне као што су силовање, обљуба над немоћним лицем и обљуба са дететом, условни отпуст је потпуно онемогућен, што је у складу са строжом казненом политиком за ова кривична дела. Овим се јасно дефинишу ситуације у којима тај институт не може бити примењен, посебно у случају најтежих кривичних дела, што је у складу са међународним стандардима који се односе на људска права, али и на заштиту друштва од опасних учинилаца кривичних дела.

У члану 7. Нацрта закона, предлаже се измена члана 54а Кривичног законика који прописује **посебну околност за одмеравање казне за кривично дело учињено из мржње**, тако што се на постојеће основе за мржњу због дискриминације, као што су раса, вероисповест, национална или етничка припадност, пол, сексуална оријентација и родни идентитет, додаје и инвалидитет, чиме се појачава заштита права угрожених група и шаље снажна порука да друштво неће толерисати дискриминацију. Овом изменом се обезбеђује конзистентност са другим законима, као што је Закон о забрани дискриминације, који већ предвиђа заштиту од дискриминације на основу инвалидитета,

а поред тога врши се и усклађивање са Конвенцијом УН о правима са особа са инвалидитетом и другим међународним стандардима. У погледу прописа Европске уније, одредба члана 54а Кривичног законика усклађена је са **Чланом 19. Уговора о функционисању Европске уније – Други део Недискриминација и грађанство Уније**, који омогућава борбу против дискриминације на основу пола, расе, етничке припадности, религије, инвалидитета и сексуалне оријентације. Такође је у складу са **Повељом о основним правима Европске уније (2000/С 364/01)**, која забрањује дискриминацију и промовише једнакост, као и са **Резолуцијом Европског парламента из 2013. године** о борби против расизма, ксенофобије и злочина из мржње (2013/2543 (RSP)). Ова одредба одражава и препоруке из Комуникације од Комисије Европском парламенту и Савету, **СОМ(2021) 777**, које позивају на проширење кривичних дела на говор и злочине из мржње.

Чланом 8. Нацрта закона извршено је прецизирање одредби члана 55а Кривичног законика, ради отклањања недоумица у пракси, с обзиром на различиту интерпретацију од стране судова. Недоследности у примени одредбе о израчунавању казни омогућавају неправичност у казненој политици, те је било неопходно увести прецизније одредбе које би јасно дефинисале израчунавање казне. Поред тога, један од значајних аспеката предложене измене је увођење специјалног поврата. Вишеструки поврат, који подразумева да је учинилац два пута осуђен за било које кривично дело са умишљајем, није довољно специфичан и не омогућава адекватну индивидуализацију казне, јер се оваквим приступом не разликују повратници који понављају слична или иста кривична дела од оних који чине различита дела. С друге стране специјални поврат, односно када је лице два пута осуђено за исто или истоврсно кривично дело, омогућава правичнији приступ кажњавању. Овде се санкционише понављање истог типа криминалног понашања, што показује већу опасност по друштво и потребу за оштријим санкцијама. Такође, у истом члану додаје се и став 2. који прописује да се под ранијом осудом подразумева осуда за кривично дело која је утврђена правноснажном пресудом домаћег суда, односно суда стране државе, чиме се Република Србија усклађује са одредбама Конвенције Савета Европе о прању, тражењу, заплени и одузимању прихода стечених криминалом и о финансирању тероризма (Варшавска конвенција), а на основу препорука Конференције држава уговорница (СОР), тела надлежног за праћење спровођења ове конвенције.

Чланом 9. Нацрта закона мења се одредба члана 66. Кривичног законика који прописује када и под којим условима осуђено лице може бити условно отпуштено из затвора пре истека изречене казне. Изменом овог члана је предвиђено да се условна осуда не може изрећи у случају да је прописана као најмања мера казне затвор у трајању од две године или тежа казна, док је претходно био фокус на забрани изрицања условне осуде за кривична дела за које се може изрећи казна затвора у трајању од осам година или тежа казна.

Чланом 10. допуњује се члан 87. Кривичног законика, додавањем става 4. којим се прописује да ако је законом предвиђено обавезно одузимање предмета, а тај предмет се налази у својини правног лица, мера безбедности одузимања предмета може се изрећи само под условима прописаним законом који уређује одговорност правних лица за кривична дела. Допуна члана 87. извршена је услед уочених проблема у примени, нарочито у случајевима када правна лица чија је делатност изнајмљивање возила или организација транспортом дају возила трећим лицима на основу уговора, а она потом буду злоупотребљена за извршење кривичних дела (нпр. Недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи). Стриктним тумачењем постојећих одредаба долазило је до одузимања имовине и у ситуацијама када одговорност правног лица није утврђена у складу са Законом о одговорности правних лица за кривична дела, па се наведеном

допуном обезбеђује правична и сразмерна примена мере безбедности одузимања предмета, уз поштовање начела законитости и заштите права трећих лица.

Чланом 11. Нацрта закона врши се термилошко усклађивање са уставним променама и Законом о јавном тужилаштву (члан 102).

Чланом 12. Нацрта закона допуњује се одредба члана 106. Кривичног законика која прописује застарелост извршења споредне казне и мере безбедности, ради усаглашавања са чланом 79. Кривичног законика који прописује врсте мера безбедности.

Члан 13. Нацрта закона садржи измене правно-техничке природе, чиме су отклоњене недоумице у тумачењу ове норме (члан 107).

Чланом 14. Нацрт закона мењају се одређена значења израза садржана у члану 112. Кривичног законика, којим се овај члан усаглашава са савременим потребама, међународним стандардима и прописима Европске уније. Рачунарски вирус у ставу 20. овог члана прецизиран је тако што се сада на свеобухватан начин дефинише појам рачунарских програма који се праве са сврхом да нанесу штету рачунару, рачунарској мрежи или рачунарским подацима. Дефиниција новца из става 23. овог члана је прецизирана и усклађена са Женевском конвенцијом о фалсификовању средстава плаћања из 1929. године, као и тачком 12. Европског парламента и Савета 2014/62/EУ о кривично-правној заштити евра и других валута од фалсификовања у којој се наводи да банкноте и кованице које Европска централна банка или национале централне банке и ковнице новца још увек нису званично издале, треба да потпадају под заштиту ове директиве. Допуњено је и значење члана породице у смислу Кривичног законика, додавањем бивших супружника у овај круг, што је у складу са међународним стандардима и праксом Европског суда за људска права (нпр. није потребно да наведена лица, посебно бивши супружници живе у заједничком домаћинству), док је у истој тачки извршено и термилошко усклађивање са Породичним законом. На крају, додат је и став 37. у коме се дефинише појам тајног података, у складу са Законом о тајности података и који прецизније одређује који се подаци сматрају тајним. Ова одредба је у складу и са Одлуком Савета о правилима безбедности за заштиту поверљивих информација ЕУ (2013/488/EУ).

Чланом 15. Нацрта закона прописује се казна доживотног затвора најмање пет година или казна доживотног затвора уместо казне затвора од пет до петнаест година за кривично дело Убиство (члан 113), чиме се постиже међусобна усклађеност система кривичних санкција у контексту поштравања казни за поједина кривична дела.

У члану 16. Нацрта закона изменом се усклађује терминологија текста законика са уставним амандмана и Законом о јавном тужилаштву (члан 114).

Чланом 17. Нацрта закона усклађују се појмови усвојиоца или стараоца са терминима из Породичног закона (члан 120).

У члану 18. Нацрта закона, из кривичног дела Сакаћење женског полног органа (члан 121а) изузима се лакши облик који прописује да ће се учинилац казнити затвором од три месеца до три године, ако постоје нарочито олакшавајуће околности под којима је дело из става 1. овог члана учињено. Тиме се одредбе овог кривичног дела додатно усклађују са Конвенцијом Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (Истанбулском конвенцијом).

Члан 19. Нацрта предвиђа у члану 136. Кривичног законика измену казног минимума за основни облик кривичног дела изнуђивања исказа, који је повећан са три месеца на шест месеци затвора у циљу јачања кривичноправне заштите процесних права и доследније санкционисање недозвољених радњи службених лица чији је циљ прибављање изјаве на незаконит начин. Истовремено је брисан досадашњи став 2. којим је био прописан тежи облик овог кривичног дела. Разлог за брисање лежи у делимичном преклапању са квалификованим облицима других кривичних дела, нарочито са чланом

137, што је у пракси доводило до неуједначене правне квалификације. Једноставнијим законским решењем, уз повећан казнени минимум, обезбеђује се јаснији оквир за примену овог кривичног дела.

Чланом 20. Нацрта закона врши се измена члана 137. Кривичног законика, тако што се у ставу 3. казнени минимум повећава са три на шест месеци затвора, у случају када кривично дело Злостављање и мучење изврши службено лице у вршењу службе. Овом изменом појачава се санкционисање најтежих облика злоупотребе службеног положаја ради nanoшења тешких патњи другом лицу и унапређује се заштита физичког и психичког интегритета од недозвољеног поступања службених лица. Такође, домаће законодавство се овим даље усклађује са међународним стандардима, пре свега са чланом 1. Конвенције против мучења и других облика суровог, нечовечног или понижавајућег поступања или кажњавања.

У члану 21. Нацрта закона измена се односи на усклађивање са новом терминологијом носилаца јавнотужилачке функције у складу са уставним променама и Закона о јавном тужилаштву (члан 138).

Чланом 22. Нацрта закона мења се назив члана и члан 141. Кривичног законика. Измене овог члана су усмерене на заштиту професионалне тајне, прецизирањем овог кривичног дела, што обезбеђује заштиту поверења које грађани имају у професије као што су адвокат, јавни бележник, јавни извршитељ, лекар и друго лице, али се осигурава и заштита личних података.

Чланом 23. Нацрта закона прецизира се кривичног дело Неовлашћено прислушкивање и снимање (члан 143), у циљу уклањања могућности да се ово дело тумачи у контексту тога да ли је информација била „намењена” лицу које неовлашћено прислушкује или снима, чиме се повећава правна јасноћа и доследнија примена у пракси, а ради боље заштите приватности и комуникације грађана.

Чланом 24. уведено је ново кривично дело Злоупотреба снимка, фотографије, портрета, аудио записа или списка са сексуално експлицитним садржајем (члан 145а). Новим кривичним делом штите се лица од неовлашћеног ширења, измене, објављивања или претње објављивањем њихових интимних снимака, фотографија, портрета, аудио записа или списка. Дакле, санкционише се поступање које доводи до озбиљног нарушавања права на приватност, достојанство и психофизички интегритет, с посебним нагласком на облике дигиталног насиља.

Кривично дело је уређено тако да обухвата различите форме неовлашћеног поступања: (1) дељење или стављање садржаја на увид трећим лицима без пристанка лица које се на њему налази; (2) израду или преиначење постојећег садржаја у циљу представљања као истинитог; (3) претњу да ће се садржај учинити доступним; као и (4) учињење таквог садржаја доступним већем броју лица путем информационо-комуникационих технологија. Предвиђени су и квалификовани облици дела уколико је извршено према детету или од стране службеног лица, као и одузимање садржаја и уређаја којима је дело учињено.

У члану 25. Нацрта закона измењен је члан 153. Кривичног законика, тако што се гоњење за кривично дело Неовлашћено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка (члан 145. став 1) више не предузима по приватној тужби, већ по предлогу. На тај начин се јача положај оштећеног, јер се терет покретања поступка више не оставља искључиво њему, већ се обезбеђује активнија улога јавног тужилаштва у заштити приватности. Ова измена одражава појачану друштвену осетљивост на повреду личног и интимног живота и усклађена је са увођењем новог кривичног дела из члана 145а, којим се санкционише злоупотреба сексуално експлицитних садржаја, што сведочи о системском приступу у заштити права на приватност у савременим условима.

Члан 26. Нацрта закона мења члан 172. Кривичног законика, који се односи на кривично дело Изношење личних и породичних прилика. Конкретном изменом у овом члану додаје се одредба да учинилац овог кривичног дела може бити ослобођен ако докаже да оно што је износио није учинио у намери да нашкоди части или угледу лица чије је личне или породичне прилике износио. Овим се прописује додатни критеријум за процену кривичне одговорности, стављајући акценат на намеру учиниоца, што омогућава боље разликовање између случајева где постоји намера и где изношење информација није учињено са циљем да се нанесе штета.

У члану 27. Нацрта закона извршено је термилошко усклађивање у складу са уставним променама и Законом о јавном тужилаштву, као и усклађивање термина са Породичном законом (члан 177).

Чланом 28. Нацрта закона мења се члан 178. Кривичног законика, на тај начин што се поштравају прописане казне за кривично дело Силовање. Криминално-политичко оправдање значајног додатног поштравања прописане казне доживотног затвора јесте у томе што она треба на несумњив начин да представља очекивану последицу која ће снаћи сваког учиниоца овог крајње тешког кривичног дела.

Чланом 29. Нацрта закона прописује се ново кривично дело Обљуба без пристанка (члан 178а). Ова законска новина уводи се ради усклађивања домаћег законодавства са Истанбулском конвенцијом, којом се захтева да се као кривично дело третира сваки сексуални однос или са њим изједначен чин без слободног и добровољног пристанка оштећеног лица. С обзиром на то да се по важећем Кривичном законнику кривично дело силовања дефинише као обљуба извршена уз примену силе, претње или другог облика принуде, увођењем посебног кривичног дела обљубе без пристанка обезбеђује се пуно усклађивање са захтевима Истанбулске конвенције и проширује обим кривичноправне заштите у случајевима када недостају елементи принуде, а изостаје слободан и добровољан пристанак оштећеног лица. Назив новог кривичног дела одабран је у складу са терминологијом Истанбулске конвенције, ради јасног дефинисања забрањеног понашања.

Чл. 30. и 31. Нацрта закона мењају се чл. 179. и 180. Кривичног законика, којима су прописана кривична дела Обљуба над немоћним лицем и Обљуба са дететом. Као и код кривичног дела Силовање и овде се поштравају казне за наведена дела, тако што се казна у ставу 1. повећава се са досадашњих пет до дванаест година затвора на казну затвора од најмање пет година или доживотни затвор, док се у ставу 2. казна са осам до петнаест година затвора повећава на најмање осам година или доживотни затвор. Овакво значајно поштравање казнене политике има за циљ да доживотни затвор представља несумњиву и очекивану последицу за све учиниоце ових најтежих кривичних дела, у циљу заштите најосетљивијих друштвених група и боље генералне превенције.

Чл. 32. и 33. Нацрта закона извршене су потребне интервенције и код кривичних дела Обљуба злоупотребом положаја (члан 181) и кривичног дела Недозвољене полне радње (члан 182), при чему је обим законодавне интервенције био мањи.

Интервенције у кривичним делима против полне слободе су у складу са Директивом 2011/93/ЕУ о борби против сексуалног злостављања и сексуалне експлоатације деце и дечије порнографије.

Чланом 34. Нацрта закона мења се назив кривичног дела Посредовање у вршењу проституције (члан 184) у кривичног дело Подстицање на вршење проституције, чиме се фокус ставља на подстицање других на учешће у проституцији, а не само на посредовање. Поред тога, брисањем дела текста који је раније укључивао радње учествовања у предаји неког лица другоме ради вршења проституције, наглашава се радња подстицања или организовања проституције без посредничке улоге у предаји лица. Додавањем новог става уводе се строже казне када је ово кривично дело извршено

од стране организоване криминалне групе. Ове интервенције су у и резултат усклађивања са Директивом 2011/36/ЕУ о спречавању и борби против трговине људима и заштити њених жртава.

Чланом 35. Нацрта закона, поред термилошког усклађивања са Породичним законом, измене су усмерене на кажњавање родитеља, усвојитеља или старатеља који малолетнику омогући да живи у ванбрачној заједници или га на то наведе и са другим малолетним лицем, а не само пунолетним, како је прописано у важећем закону. Овим изменама се додатно штити интегритет породице и обезбеђује сигурност најосетљивијих чланова друштва (члан 190).

У чл. 36. и 38. Нацрта закона врши се термилошко усклађивање појма усвојица и стараоца са терминима са Породичним законом (чл. 191. и 193).

Чланом 37. Нацрта закона знатно је пооштрена казна затвора, што је довело до појачане одговорности лекара здравствене установе који изврши кривично дело Промена породичног стања (члан 192), проглашењем умрлим живо новорођенче ради промене породичног стања. Циљ ове измене је заштита породичних односа и спречавање злоупотреба у здравственом систему.

Чланом 39. Нацрта закона пооштрена је казна затвора за кривично дело Насиље у породици (члан 194). Предложеним изменама појачана је одговорност учинилаца кривичних дела сексуалног и породичног насиља, те је било неопходно извршити интервенције и код кривичног дела Насиље у породици. И код овог кривичног дела значајно су пооштрене казне код свих облика овог кривичног дела, у намери да се, поред других активности који се спроводе у целом друштву и на овај начин значајно утиче како би се број оваквих кривичних дела значајно смањио.

Чланом 40. Нацрта закона додаје се нови став у члану 205. Кривичног законика који прописује кривично дело Разбојничка крађа. Предвиђен је лакши облик овог кривичног дела у случајевима када вредност украдених ствари не прелази износ од пет хиљада динара, а учинилац је поступао са намером да прибави малу имовинску корист. Додавањем става 5. обезбеђује се пропорционалност у кажњавању, јер се за дела мање тежине омогућава изрицање блаже казне, уз истовремено задржавање адекватне заштите имовине, у складу са принципом правичности.

У члану 41. Нацрта закона врши се термилошко усклађивање термина „усвојица” и „старалац” са одредбама Породичног закона, ради доследности у коришћењу правне терминологије у оба закона (члан 207).

Чланом 42. Нацрта закона додаје се нови став код кривичног дела Неосновано добијање и коришћење кредита и друге погодности (члан 209), којим је извршено усаглашавање са Директивом (ЕУ) 2017/1371 о борби против превара које се односе на финансијске интересе Уније путем кривичног права, и чиме се предвиђа да одобравање финансијске помоћи која утиче на финансијске интересе Европске уније буде кажњиво кривичним законом.

У члану 43. и 44. Нацрта закона извршено је усклађивање појма усвојица и стараоца са терминима из Породичног закона (чл. 216. и 222).

Чл. 45. и 46. Нацрта закона прописују се нови ставови у кривичним делима Превара у обављању привредне делатности (члан 223) и Пореска утаја (члан 225), чиме се обезбеђује пуно усаглашавање ових кривичних дела против имовине из главе XXI Кривичног законика са Директивом (ЕУ) 2017/1371 о борби против превара које се односе на финансијске интересе Уније путем кривичног права.

За разлику од наведених чланова, код кривичног дела Злоупотреба у вези са јавном набавком (члан 228), чланом 47. Нацрта закона врши се потпуна ревизија, прецизирањем и проширењем инкриминисаних радњи и круга лица, ради јасног дефинисања свих радњи које могу угрозити финансијске интересе Европске уније, чиме

се обезбеђује потпуно усклађивање са релевантним европским стандардима.

Чланом 48. Нацрта закона брише се кривично дело преношења инфекције ХИВ вирусом (члан 250). Овај приступ је усвојен имајући у виду савремене медицинске и правне стандарде, као и ставове релевантних невладиних организација и стручне јавности, према којима је посебно инкриминисање лица заражених ХИВ вирусом неосновано, дискриминаторно и неефикасно. Заштита здравља других лица обезбеђена је применом општих кривичноправних механизма (дела против живота и тела, кривична дела против здравља људи и др.), а брисањем овог кривичног дела додатно се избегава стигматизација особа које живе са ХИВ вирусом, што је у складу са препорукама релевантних међународних организација и савременим тенденцијама у компаративном кривичном праву.

Чл. 49. до 57. Нацрта закона предвиђене су измене и допуне у глави двадесет четвртој Кривичног законика, у групи кривичних дела против животне средине и то чл. 260, 262, 265. и 266 Кривичног законика, као и додавање нових чланова 260а до 260в, 262а, 265а, 266а до 266д и 274а. Ове интервенције се заснивају на налазима анализе усклађености са захтевима Директиве (ЕУ) 2024/1203 о заштити животне средине кривичним правом, којом се замењује и проширује садржина Директиве 2008/99/ЕЗ. Пошто Кривични законик Србије није у потпуности био усклађен ни са ранијом директивом, сада је неопходно увести већи број измена, укључујући увођење нових кривичних дела и прецизирање постојећих, чиме се проширује круг инкриминисаних радњи и заштићених добара, детаљно усклађују појмови и структура кривичних дела, уводе квалификовани облици са строжијим казнама, као и одговорност за дела извршена из нехата, у складу са највишим стандардима заштите животне средине у европском праву.

У наставку су наведене кључне измене и нова кривична дела појединачно по члановима:

Чланом 49. Нацрта закона мења се члан 260. Кривичног законика, док се чланом 50. Нацрта закона додају чланови 260а–260в, чиме се проширују инкриминације на различите облике загађења животне средине, недозвољену производњу и промет опасних супстанци (укључујући живу), као и неовлашћењу изградњу и извођење пројеката без студије о процени утицаја на животну средину.

Чл. 51. и 52. Нацрта закона мења се члан 262. и додаје члан 262а у Кривичном законнику, којима се уређује противправно омогућавање рада или затварање постројења са опасним активностима, као и протиправно хватање површинских и подземних вода.

Чл. 53. и 54. Нацрта закона мења се члан 265. и додаје члан 265а, којима се проширује инкриминација на све облике уништавања, хватања, продаје, увоза и извоза заштићених врста, као и уништавање станишта и значајно узнемиравање заштићених врста.

Чланом 55. мења се члан 266, а чланом 56. Нацрта закона додају се чл. 266а до 266д у Кривичном законнику, којима се прописују кривична дела у вези са недозвољеним поступањем са опасним и радиоактивним отпадом, уносом и прометом инвазивних страних врста, оштећењем озонског омотача, недозвољеном употребом флуорованих гасова и незаконитом рециклажом бродова.

На крају, чланом 57. Нацрта закона додаје се члан 274а, којим се инкриминише недозвољено стављање у промет сировина и производа насталих деградацијом шума.

Овим изменама се у целости обезбеђује усклађеност Кривичног законика са стандардима и обавезама које Република Србија преузима у процесу приступања Европској унији.

Чланом 58. извршене су интервенције у члану 287. Кривичног законика, изменом става 1. којом се проширује се круг радњи које представљају противправно поступање са нуклеарним материјама (додају се: мењање, располагање и растурање), као и кривичноправна заштита од свих видова злоупотребе нуклеарних материја. Истовремено је повећан запрећени оквир казне, ради адекватнијег санкционисања учинилаца и усклађивања са међународним стандардима, односно са чланом 7. Конвенције о физичкој заштити нуклеарног материјала (Бечка конвенција). Истовремено, овим усклађивањем се испуњава и препорука Комитета експерата за евалуацију мера за борбу против прања новца и финансирања тероризма - MONEYVAL

У члану 59. Нацрта закона предвиђена је измена кривичног дела Угрожавање саобраћаја опасном радњом и опасним средством (члан 290). Извршено је прецизирање и систематизација радњи које доводе до угрожавања безбедности јавног саобраћаја опасном радњом или опасним средствима и уведена јасна разлика између основног облика кривичног дела, у случајевима када се противправна радња изврши и тежег облика, када таквом радњом настане конкретна опасност по живот, тело или имовину већег обима. Овим изменама усклађује се ниво кривичноправне заштите са потребама праксе и омогућава изрицање примерене казне у зависности од тежине конкретног случаја, у циљу јачања безбедности јавног саобраћаја и унапређења превенције најтежих последица.

Чл. 60. и 61. Нацрта закона врши се усклађивање са Конвенцијом о спречавању незаконитих аката повезаних са међународним цивилним ваздухопловством (Пекиншка конвенција), Протоколом којим се допуњује Конвенција о сузбијању незаконите отмице ваздухоплова (Пекиншки протокол), као и Протоколом о измени Конвенције о кривичним делима и неким другим актима извршеним у ваздухопловима (Монтреалски протокол). Усклађивање са наведеним међународним документима представља обавезу која проистиче из чланства Републике Србије у Међународној организацији цивилног ваздухопловства (ИКАО).

Чланом 60. Нацрта закона уводи се нови члан 292а, којим се као посебно кривично дело инкриминише одбијање извршавања наређења заповедника ваздухоплова за време лета, уколико такво понашање доведе до угрожавања безбедности ваздушног саобраћаја ради обезбеђења доследне примене међународних стандарда у области ваздухопловне безбедности, са посебним нагласком на превенцију инцидената и ефикасно санкционисање понашања које може угрозити сигурност путника, посаде и летелице.

Чланом 61. Нацрта закона врше се измене члана 293. Кривичног законика у ставу 1, у циљу прецизнијег дефинисања радњи отмице ваздухоплова, брода или другог превозног средства. Измена обухвата проширење радњи којима се може извршити кривично дело, те је поред силе и претње, изричито обухваћено и застрашивање, као и употреба техничких средстава, што је у складу са међународним стандардима. Такође, временски оквир кривичног дела отмице проширен је на цео период од почетка припреме за лет, током трајања и непосредно након завршетка лета, као и на непокретне платформе у епиконтиненталном појасу, што одговара савременим безбедносним изазовима у ваздушном, поморском и другом јавном превозу. На овај начин обезбеђује се пуна усклађеност домаћег кривичног законодавства са релевантним међународним обавезама, а такође јача и правна сигурност у области превоза.

У члану 62. Нацрта закона извршене су одговарајуће интервенције у члану 297. Тешка дела против безбедности јавног саобраћаја, ради усклађивања са изменама члана 290. Кривичног законика.

Чланом 63. Нацрта закона врши се усклађивање са изменама у члану 112. Кривичног законика које се односе на значење израза: „злонамерни рачунарски

вирус”(члан 300).

У члану 64. Нацрта закона врши се термилошко усклађивање са уставним амандманима и Законом о јавном тужилаштву (члан 310).

Чланом 65. Нацрта закона извршене су измене кривичног дела Шпијунажа (члан 315) чиме је ово дело усклађено са Одлуком Савета о безбедносним правилима за заштиту поверљивих информација ЕУ (2013/488/ЕУ). Ова одлука дефинише правила за заштиту класификованих информација које су од кључног значаја за безбедност Европске уније и њених чланица и како би се обезбедила ефикасна заштита поверљивих информација и спречило њихово неовлашћено откривање. Истовремено, брисањем става б. код кривичног дела Шпијунажа, врши се усклађивање са одредбом члана 112. која сада у ставу 37. прописује појам тајног податка.

Чланом 66. Нацрта закона извршено је усклађивање са Законом о тајности података, где је постојеће кривично дело из члана 98. Закона о тајности података пребачено у Кривични законик на тај начин што је досадашње кривично дело Одавање државне тајне замењено овим кривичним делом под називом Одавање тајних података (члан 316). Прописано кривично дело је у потпуности усклађено са Одлуком Савета о безбедносним правилима за заштиту поверљивих информација ЕУ (2013/488/ЕУ).

Чланом 67. Нацрт закона извршене су интервенције у члану 321. став 3. прецизнијим навођењем чланова како би се обухватиле само оне радње и облици кривичних дела који у конкретном контексту захтевају тежи кривичноправни третман у условима ратног стања, оружаног сукоба или ванредног стања.

Чланом 68. Нацрта закона укида се потреба за кажњавањем покушаја, односно оних који нису успели да доврше дело, али се тиме фокусира на оне који су остварили штетне последице код кривичног дела Спречавање службеног лица у вршењу службене радње (члан 322).

У чл. 69. до 71. Нацрта закона врши се термилошко усклађивање појма „усвојилац” са одредбама Породичног закона (чл. 331, 332. и 333), док се одредбама члана 72. врши усклађивање са терминологијом из уставних амандманима и Закона о јавном тужилаштву (члан 336б).

Члан 73. Нацрта закона предвиђа измене у члану 343. Кривичног законика. Изменом става 2. овог члана проширује се круг радњи које представљају квалификовани облик кривичног дела изазивања панике и нереди, тако да је сада као отежавајућа околност посебно обухваћено и извршење овог дела у ваздухоплову током трајања лета, уколико тиме дође до угрожавања безбедности ваздухоплова, чиме се обезбеђује свеобухватнија кривичноправна заштита безбедности ваздушног саобраћаја. Овакво законско решење уводи се у складу са међународним стандардима и обавезама које Република Србија има по основу Протокола о измени Конвенције о кривичним делима и неким другим актима извршеним у ваздухопловима (Монтреалски протокол), као и Протокола којим се допуњује Конвенција о сузбијању незаконите отмице ваздухоплова (Пекиншки протокол).

Услед пораста криминалитета у одређеним областима, као и развоја нових технологија, у следећим члановима прописана су нова кривична дела, којима се шаље јасна порука о потреби ефикаснијег сузбијања оваквих облика понашања.

Тако се чланом 74. Нацрта закона прописује се ново кривично дело Објављивање материјала којима се саветује извршење кривичног дела (члан 343а), са циљем заштите друштва од опасних садржаја који могу подстицати или олакшати извршење најтежих кривичних дела.

У ставу 1. овог члана прецизно су наведена конкретна кривична дела или групе кривичних дела на која се одредба односи (убиство, тешко убиство, кривична дела против полне слободе, фалсификовање новца, неовлашћена производња и стављање у

промет опојних дрога, кривична дела против уставног уређења и безбедности Републике Србије, фалсификовање исправе, као и кривична дела против човечности и других добара заштићених међународним правом). На овај начин се обезбеђују већа правна сигурност, сразмерност и јасноћа у примени закона.

Чланом 75. Нацрта закона прописује се ново кривично дело Одобравање, негирање или умањење кривичног дела (члан 346а) којим се санкционише јавно одобравање, негирање или умањење тежине кривичног дела, али само ако је такво дело утврђено правноснажном пресудом и ако је такво понашање може да изазове насиље.

Члан 76. Нацрта закона уводи у Кривични законик нова кривична дела и то Недозвољено ношење онеспособљеног ватреног и хладног оружја на јавном месту (члан 347а), Несавесно држање ватреног оружја (члан 347б) и Обучавање малолетног лица за коришћење ватреног оружја (члан 347в) у циљу осигурања јавне безбедности и смањења потенцијалне опасности. Прописивањем кривичног дела Недозвољено ношење онеспособљеног ватреног и хладног оружја на јавном месту, брише се прекршај из члана 48. став 1. тачка 4) Закона о оружју и муницији, што указује на строжији приступ законодавца према овој врсти понашања, имајући у виду потребу за заштитом јавног реда и безбедности, као и у спречавању могућности да онеспособљено оружје буде злоупотребљено на јавним местима, чиме би могло изазвати страх или угрожавање јавне сигурности. Истовремено прописивањем ових кривичних дела остварена је потпуна усклађеност са Директивом (ЕУ) 2021/555 о контроли стицања и поседовања оружја.

Чланом 77. Нацрта закона, у складу са одредбама Протокола против незаконите производње и промета ватреним оружјем, његовим деловима, склоповима и муницијом којим се допуњава Конвенција Уједињених нација против транснационалног организованог криминала, прописују се као кривична дела Недозвољено држање и ношење ватреног оружја, муниције и експлозивних материја (члан 348), Недозвољена производња ватреног оружја, муниције и експлозивних материја (члан 348а) и Недозвољен промет и кријумчарење ватреног оружја, муниције и експлозивних материја (члан 348б).

Пред тога, чланом 78. Нацрта закона прописана су и кривична дела Неовлашћено испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа или муниције (члан 348в) и Фалсификовање жигова или ознака за испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа и муниције (члан 348г) која су до сада била предвиђена чл. 40. и 41. Закона о испитивању, жигосању и обележавању оружја, направа и муниције („Службени гласник РС”, број 87/18), чиме се ова кривична дела integriшу у Кривични законик. Одредбе чл. 59. и 60. Нацрта закона, поред поменутог протокола УН, истовремено су усаглашене и са Директивом (ЕУ) 2021/555 о контроли стицања и поседовања оружја.

У члану 79. Нацрта закона извршено је терминолошко усклађивање са уставним променама и Законом о јавном тужилаштву, у погледу назива носилаца правосудних функција.

Чланом 80. Нацрта закона бришу се назив члана и члан 369. Кривичног законика који прописује кривично дело Одавање службене тајне, имајући у виду да је ово дело обухваћено новим кривичним делом Одавање тајних података (члан 316).

У члану 81. Нацрта закона извршена је измена члана 371. Кривичног законика, додавањем става 2. којим се прецизно дефинише појам присилног нестанка у складу са међународним стандардима и праксом. Ова допуна омогућава јаснију и правно извеснију примену одредбе о злочину против човечности, тако што се у складу са релевантним конвенцијама, пре свега Међународном конвенцијом о заштити свих лица од присилног нестанка, изричито прописује шта се сматра присилним нестанком,

укључујући и обавезу државе да спречи оваква кривична дела и заштити сва лица од незаконитог лишавања слободе и скривања њихове судбине.

Чланом 82. Нацрта закона пооштрене су казне затвора код кривичног дела Трговина људима (члан 388) и извршено је усклађивање са чланом 2. Директиве 2011/36/ЕУ Европског парламента и Савета о спречавању и борби против трговине људима и заштити њених жртава, у коме се указује на ирелевантност пристанка жртве. Сходно томе, у ставу 1. проширен је списак радњи које представљају експлоатацију, тако што је изричито наведено искоришћавање сурогат мајчинства, закључење присилног брака и незаконито усвајање, чиме се обезбеђује комплетнија заштита од савремених облика трговине људима. Предвиђено је и да се кривично дело може извршити и од стране службеног лица (став 6), што одговара препорукама међународних инструмената и осигурава потпунији обухват одговорних лица. Такође, интервенцијом у ставу 10. сада је изричито предвиђено да пристанак лица на експлоатацију или на успостављање ропског или њему сличног односа из става 1. овог члана не утиче на постојање кривичног дела и када је ово дело извршено од стране организоване криминалне групе, или према малолетном лицу.

Чланом 83. Нацрта закона уводе се два нова кривична дела: Испуштање штетних супстанци из ваздухоплова у лету (члан 391д) и Недозвољени превоз опасних материја ваздухопловом (члан 391ђ), у циљу унапређења безбедности ваздушног саобраћаја и испуњавања међународних обавеза које Република Србија има као чланица већ горе поменутих релевантних конвенција у области цивилног ваздухопловства, као што су Конвенција о спречавању незаконитих аката повезаних са међународним цивилним ваздухопловством (Пекиншка конвенција), Протокол којим се допуњује Конвенција о сузбијању незаконите отмице ваздухоплова (Пекиншки протокол), као и Протокол о измени Конвенције о кривичним делима и неким другим актима извршеним у ваздухопловима (Монтреалски протокол). Овим међународним уговорима се захтева од држава потписница да у своја национална законодавства уведу посебне инкриминације радњи које угрожавају безбедност ваздухоплова, путника, животне средине и јавне сигурности, укључујући поступке који се односе на испуштање и транспорт опасних супстанци и материјала, чиме се обезбеђује виши ниво заштите јавног интереса и безбедности.

Тако се чланом 391д прописује кривична одговорност за намерно испуштање опасних супстанци из ваздухоплова у лету, када је циљ лишавање живота, наношење тешких повреда, угрожавање животне средине или велика имовинска штета, са строжијим казнама у случају тежих последица, док се чланом 391ђ инкриминише недозвољени превоз ваздухопловом опасних материјала и сродне опреме без дозволе надлежних органа, чиме се јача контрола и превенција злоупотреба у ваздушном саобраћају.

Чланом 84. Нацрта закона обрисано је кривично дело Одавање војне тајне, с обзиром да је као и кривично дело Одавање службене тајне, обухваћено новим кривичним делом Одавање тајних података (члан 316).

Чланом 85. Нацрта закона предвиђено је да даном ступања на снагу овог закона престају да важе чл. 40. и 41. Закона о испитивању, жигосању и обележавању оружја, направа и муниције („Службени гласник РС”, број 87/18), члан 98. Закона о тајности података („Службени гласник РС”, број 104/09) и члан 48. став 1. тачка 4) Закона о оружју и муницији („Службени гласник РС”, бр. 20/15, 10/19, 20/20 и 14/22). Како је претходно образложено, кривична дела из ових закона су интегрисана у Кривични законик, у циљу систематског и уједначеног уређења ове материје.

Чланом 86. Нацрта закона прописује се његово ступање на снагу.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити финансијска средства у буџету Републике Србије.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА
КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ ИЛИ ДОПУЊУЈУ

Важеће кривичног законодавства на територији Србије

Члан 6.

(1) Кривично законодавство Републике Србије важи за сваког ко на њеној територији учини кривично дело.

(2) Кривично законодавство Србије важи и за сваког ко учини кривично дело на домаћем броду, без обзира где се брод налази у време извршења дела.

(3) Кривично законодавство Србије важи и за сваког ко учини кривично дело у домаћем цивилном ваздухоплову док је у лету или у домаћем војном ваздухоплову, без обзира где се ваздухоплов налазио у време извршења кривичног дела.

(4) Ако је у случајевима из ст. 1. до 3. овог члана у иностраној држави покренут или довршен кривични поступак, кривично гоњење у Србији предузеће се само по одобрењу ~~републичког јавног тужиоца~~ ВРХОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА.

(5) Кривично гоњење странца у случајевима из ст. 1. до 3. овог члана може се, под условом узајамности, уступити иностраној држави.

Посебни услови за кривично гоњење за кривично дело учињено у иностранству

Члан 10.

(1) У случају из чл. 8. и 9. овог законика кривично гоњење се неће предузети, ако је:

1) учинилац потпуно издржао казну на коју је у иностранству осуђен;

2) учинилац у иностранству правоснажном пресудом ослобођен или му је казна застарела или опроштена;

3) према неурачунљивом учиниоцу у иностранству извршена одговарајућа мера безбедности;

4) за кривично дело по страном закону за кривично гоњење потребан захтев оштећеног, а такав захтев није поднет.

(2) У случају из члана 8. и члана 9. став 1. овог законика кривично гоњење се може предузети само ако се за кривично дело кажњава и по закону земље у којој је оно учињено, осим када постоји одобрење ~~републичког јавног тужиоца~~ ВРХОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА или када је то предвиђено потврђеним међународним уговором.

(3) У случају из члана 9. став 2. овог законика, ако је у питању дело које је у време кад је извршено сматрано кривичним делом према општим правним начелима признатим у међународном праву, гоњење се може предузети у Србији по одобрењу ~~републичког јавног тужиоца~~ ВРХОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА, без обзира на закон земље у којој је кривично дело учињено.

Нужна одбрана

Члан 19.

(1) Није кривично дело оно дело које је учињено у нужној одбрани.

(2) Нужна је она одбрана која је неопходно потребна да учинилац од свог добра или добра другог одбије истовремен ИЛИ НЕПОСРЕДНО ПРЕДСТОЈЕЋИ противправан напад.

(3) Учиниоцу који је прекорачио границе нужне одбране може се казна ублажити. Ако је учинилац прекорачио границе нужне одбране услед јаке раздражености или препасти изазване нападом може се и ослободити од казне.

Сврха кажњавања

Члан 42.

У оквиру опште сврхе кривичних санкција (члан 4. став 2), сврха кажњавања је:

- 1) спречавање учиниоца да чини кривична дела и утицање на њега да убудуће не чини кривична дела;
- 2) утицање на друге да не чине кривична дела;
- 3) изражавање друштвене осуде за кривично дело, јачање морала и учвршћивање обавезе поштовања закона;
- 4) остваривање праведности и сразмерности између учињеног дела и тежине ~~кривичне санкције~~ КАЗНЕ.

Главне и споредне казне

Члан 44.

(1) Доживотни затвор, ~~и казна затвора~~ КАЗНА ЗАТВОРА И РАД У ЈАВНОМ ИНТЕРЕСУ могу се изрећи само као главне казне.

(2) Новчана казна, ~~рад у јавном интересу~~ и одузимање возачке дозволе могу се изрећи и као главна и као споредна казна.

(3) Ако је за једно кривично дело прописано више казни, само се једна може изрећи као главна казна.

Условни отпуст

Члан 46.

(1) Осуђеног који је издржао две трећине казне затвора суд ће условно отпустити са издржавања казне, ако се у току издржавања казне тако поправио да се може са основом очекивати да ће се на слободи добро владати, а нарочито да до истека времена за које је изречена казна не учини ново кривично дело. При оцени да ли ће се осуђени условно отпустити узете се у обзир његово владање за време издржавања казне, извршавање радних обавеза, с обзиром на његову радну способност, као и друге околности које указују да осуђени док траје условни отпуст неће извршити ново кривично дело. Не може се условно отпустити осуђени који је током издржавања казне два пута кажњаван за теже дисциплинске преступе и коме су одузете додељене погодности.

(2) Уколико испуњава услове из става 1. овог члана, суд може условно отпустити осуђеног:

- који је осуђен на казну доживотног затвора, ако је издржао двадесет седам година;

- који је осуђен за кривична дела против човечности и других добара заштићених међународним правом (чл. 370. до 393а), ~~кривична дела против полне слободе (чл. 178. до 185б)~~ КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ПОЛНЕ СЛОБОДЕ (ЧЛ. 181-185Б), кривично дело насиље у породици (члан 194. ст. 2. до 4, кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога (члан 246. став 5), кривична дела против уставног уређења и безбедности Републике Србије (чл. 305. до 321), кривично дело примање мита (члан 367) и кривично дело давање мита (члан 368);

- који је осуђен од стране посебних одељења надлежних судова, у поступцима вођеним у складу са надлежношћу одређеном законом који уређује организацију и надлежност државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и тероризма;

- који је више од три пута правноснажно осуђен на казну затвора, а није извршено брисање или не постоје услови за брисање неке од осуда.

(3) Суд може у одлуци о условном отпусту одредити да је осуђени дужан да испуни неку од обавеза из члана 73. овог законика, као и неку другу обавезу предвиђену кривичноправним одредбама.

(4) У случају из ст. 1. и 2. овог члана, ако условни отпуст не буде опозван, сматра се да је осуђени издржао казну.

(5) Суд не може условно отпустити осуђеног за кривична дела: тешко убиство (члан 114. став 1. тачка 9), ~~силовање (члан 178. став 4), обљуба над немоћним лицем (179. став 3), обљуба са дететом (члан 180. став 3)~~ СИЛОВАЊЕ (ЧЛАН 178), ОБЉУБА НАД НЕМОЋНИМ ЛИЦЕМ (ЧЛАН 179), ОБЉУБА СА ДЕТЕТОМ (ЧЛАН 180) и обљуба злоупотребом положаја (члан 181. став 5).

Посебна околност за одмеравање казне за кривично дело учињено из мржње

Члан 54а

Ако је кривично дело учињено из мржње због припадности раси и вероисповести, националне или етничке припадности, пола, ИНВАЛИДИТЕТА, сексуалне оријентације или родног идентитета другог лица, ту околност суд ће ценити као отежавајућу околност, осим ако она није прописана као обележје кривичног дела.

Вишеструки поврат

Члан 55а

~~За кривично дело~~ (1) ЗА КРИВИЧНО ДЕЛО учињено са умишљајем, за које је прописана казна затвора, суд ће изрећи казну изнад половине распона прописане казне ПОЛАЗЕЋИ ОД НАЈМАЊЕ МЕРЕ ТЕ КАЗНЕ, под следећим условима:

1) ако је учинилац раније два пута осуђен за ИСТА ИЛИ ИСТОВРСНА кривична дела учињена са умишљајем на затвор од најмање једну годину;

2) ако од дана отпуштања учиниоца са издржавања изречене казне до извршења новог кривичног дела није протекло пет година.

(2) ПОД РАНИЈОМ ОСУДОМ ПОДРАЗУМЕВА СЕ ОСУДА ЗА КРИВИЧНО ДЕЛО КОЈА ЈЕ УТВРЂЕНА ПРАВНОСНАЖНОМ ПРЕСУДОМ ДОМАЋЕГ СУДА, ОДНОСНО СУДА СТРАНЕ ДРЖАВЕ.

Услови за изрицање условне осуде

Члан 66.

(1) Условна осуда се може изрећи кад је учиниоцу утврђена казна затвора у трајању мањем од две године.

(2) За кривична дела за која ~~се може изрећи казна затвора у трајању од осам година или тежа казна~~ ЈЕ ПРОПИСАНА КАО НАЈМАЊА МЕРА КАЗНЕ ЗАТВОР У ТРАЈАЊУ ОД ДВЕ ГОДИНЕ ИЛИ ТЕЖА КАЗНА не може се изрећи условна осуда.

(3) Условна осуда се не може изрећи ако није протекло више од пет година од правноснажности осуде којом је учиниоцу изречена казна затвора или условна осуда за умишљајно кривично дело.

(4) При одлучивању да ли ће изрећи условну осуду суд ће, водећи рачуна о сврси условне осуде, посебно узети у обзир личност учиниоца, његов ранији живот, његово понашање после извршеног кривичног дела, степен кривице и друге околности под којима је дело учињено.

(5) Ако је учиниоцу утврђена и казна затвора и новчана казна, условна осуда може се изрећи само за казну затвора.

Одузимање предмета

Члан 87.

(1) Мера безбедности одузимања предмета може се одредити у погледу предмета који је био намењен или употребљен за извршење кривичног дела или је настао извршењем кривичног дела, кад постоји опасност да ће се одређени предмет поново употребити за извршење кривичног дела, или кад је ради заштите опште безбедности или из моралних разлога одузимање предмета неопходно.

(2) Примена ове мере безбедности не утиче на право трећих лица на накнаду штете због одузимања предмета према извршиоцу кривичног дела.

(3) Законом се може одредити обавезно одузимање предмета, а може се одредити и њихово обавезно уништавање. Законом се могу одредити и услови за одузимање одређених предмета у појединим случајевима.

(4) АКО ЈЕ ЗАКОНОМ ОДРЕЂЕНО ОБАВЕЗНО ОДУЗИМАЊЕ ПРЕДМЕТА, А ПРЕДМЕТ КОЈИ ТРЕБА ОДУЗЕТИ ЈЕ У СВОЈИНИ ПРАВНОГ ЛИЦА, МЕРА БЕЗБЕДНОСТИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ СЕ ОДРЕДИТИ САМО ПОД УСЛОВИМА ПРОПИСАНИМ ЗАКОНОМ КОЈИ УРЕЂУЈЕ ОДГОВОРНОСТ ПРАВНИХ ЛИЦА ЗА КРИВИЧНА ДЕЛА.

Садржај и давање података из казнене евиденције

Члан 102.

(1) Казнена евиденција садржи личне податке о учиниоцу кривичног дела, о кривичном делу за које је осуђен, податке о казни, условној осуди, судској опомени, ослобођењу од казне и опроштеној казни, као и податке о правним последицама осуде. У казнену евиденцију се уносе и касније измене података садржаних у казненој евиденцији, подаци о издржавању казне, као и поништење евиденције о погрешној осуди.

(2) Подаци из казнене евиденције могу се дати само суду, ~~јавном тужиоцу~~ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ и полицији у вези са кривичним поступком који се води против лица које је раније било осуђено, органу за извршење кривичних санкција и органу који учествује у поступку давања амнестије, помиловања, рехабилитације или одлучивања о престанку правних последица осуде, као и органима старатељства, кад је то потребно за вршење послова из њихове надлежности. Подаци из казнене евиденције могу се дати и другим државним органима који су надлежни за откривање и спречавање извршења кривичних дела, када је то посебним законом прописано.

(3) Подаци из казнене евиденције могу се, на образложен захтев, дати и државном органу, предузећу, другој организацији или предузетнику, ако још трају правне последице осуде или мере безбедности и ако за то постоји оправдани интерес заснован на закону.

(4) Нико нема права да тражи од грађанина да подноси доказ о својој осуђиваности или неосуђиваности.

(5) Грађанима се, на њихов захтев, могу давати подаци о њиховој осуђиваности или неосуђиваности.

(6) Подаци о брисаној осуди не могу се ником дати.

Застарелост извршења споредне казне и мере безбедности

Члан 106.

(1) Застарелост извршења новчане казне и одузимања возачке дозволе ако су изречене као споредне казне настаје кад протекне две године од дана правноснажности пресуде којом су те казне изречене.

(2) Застарелост извршења мере безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи, обавезног психијатријског лечења на слободи, обавезног лечења наркомана, обавезног лечења алкохоличара и одузимања предмета настаје кад протекне пет година од дана правноснажности одлуке којом су те мере изречене.

(3) Застарелост извршења мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности, забране управљања моторним возилом и протеривања странца из земље ВОЗИЛОМ, ПРОТЕРИВАЊЕ СТРАНЦА ИЗ ЗЕМЉЕ, ЗАБРАНЕ ПРИБЛИЖАВАЊА И КОМУНИКАЦИЈЕ СА ОШТЕЋЕНИМ И ЗАБРАНЕ ПРИСУСТВОВАЊА ОДРЕЂЕНИМ ПРИРЕДБАМА, настаје кад протекне време за које су те мере изречене.

Ток и прекид застарелости извршења казне и мера безбедности

Члан 107.

(1) Застарелост извршења казне почиње од дана кад је пресуда којом је казна изречена постала правноснажна, а ако је условна осуда опозвана – од дана кад је одлука о опозивању постала правноснажна.

(2) Ако је актом амнестије или помиловања или одлуком суда по ванредном правном леку изречена казна смањена, време потребно за наступање застарелости одређује се према новој казни, али се ток застарелости рачуна од раније правноснажне пресуде.

(3) Застарелост не тече за време за које се по закону извршење казне не може предузети.

(4) Застарелост се прекида сваком радњом надлежног органа која се предузима ради извршења казне.

(5) Сваким прекидом застаревање почиње поново да тече.

(6) Застарелост извршења казне настаје у сваком случају кад протекне двоструко време које се по закону тражи за застарелост извршења казне.

(7) У случају наступања застарелости из става 6. овог члана започето извршење казне обуставља се.

(8) Одредбе ст. 2. до 5 б. овог члана сходно се примењују и на застарелост извршења мере безбедности.

Значење израза у овом законнику

Члан 112.

(1) Под територијом Србије подразумевају се сувоземна територија, водене површине унутар њених граница, као и ваздушни простор над њима.

(2) Под кривичним законодавством Србије подразумевају се овај законик као и све кривичноправне одредбе садржане у другим законима Србије.

(3) Службеним лицем сматра се:

1) лице које у државном органу врши службене дужности;

2) изабрано, именовано или постављено лице у државном органу, органу локалне самоуправе или лице које стално или повремено врши службене дужности или службене функције у тим органима;

3) јавни бележник, јавни извршитељ и арбитар, као и лице у установи, предузећу или другом субјекту, којем је поверено вршење јавних овлашћења, које одлучује о правима, обавезама или интересима физичких или правних лица или о јавном интересу;

4) службеним лицем сматра се и лице којем је фактички поверено вршење појединих службених дужности или послова;

5) војно лице.

(4) Страним службеним лицем сматра се лице које је члан, функционер или службеник законодавног или извршног органа стране државе, лице које је судија, поротник, члан, функционер или службеник суда стране државе или међународног суда, лице које је члан, функционер или службеник међународне организације и њених органа, као и лице које је арбитар у иностраној или међународној арбитражи.

(5) Одговорним лицем у правном лицу сматра се лице које на основу закона, прописа или овлашћења врши одређене послове управљања, надзора или друге послове из делатности правног лица, као и лице коме је фактички поверено обављање тих послова. Одговорним лицем сматра се и службено лице кад су у питању кривична дела код којих је као извршилац означено одговорно лице, а у овом законик у нису предвиђена у глави о кривичним делима против службене дужности, односно као кривична дела службеног лица.

(6) Војним лицем сматра се професионални војник (професионални официр, професионални подофицир, официр по уговору, подофицир по уговору и војник по уговору), војник на одслужењу војног рока, студент војне академије, ученик војне школе, лице из резервног састава док се као војни обвезник налази на војној дужности и цивилно лице које врши одређену војну дужност.

(7) Кад је као извршилац одређених кривичних дела означено службено лице, одговорно лице или војно лице, лица наведена у ст. 3, 5. и 6. овог члана могу бити извршиоци тих дела, ако из обележја појединог дела или из појединог прописа не произилази да извршилац може бити само неко од тих лица.

(8) Дететом се сматра лице које није навршило четрнаест година.

(9) Малолетником се сматра лице које је навршило четрнаест година, а није навршило осамнаест година.

(10) Малолетним лицем сматра се лице које није навршило осамнаест година.

(11) Учиниоцем се сматрају извршилац, саизвршилац, подстрекач и помагач.

(12) Силом се сматра и примена хипнозе или омамљујућих средстава, с циљем да се неко против своје воље доведе у несвесно стање или онеспособи за отпор.

(13) Изборима се сматрају избори за народне посланике, председника Републике, органе аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и други избори који се расписују и врше на основу Устава и закона.

(14) Референдумом се сматра изјашњавање грађана на којем се одлучује о питањима за која је то утврђено Уставом или законом.

(15) Опојним дрогама сматрају се супстанце и препарати који су законом и другим прописом заснованим на закону проглашени за опојне дроге и остале психоактивне контролисане супстанце.

(16) Покретном ствари се сматра и свака произведена или сакупљена енергија за давање светлости, топлоте или кретања, телефонски импулс, као и рачунарски податак и рачунарски програм.

(17) Рачунарски податак је свако представљање чињеница, информација или концепта у облику који је подесан за њихову обраду у рачунарском систему, укључујући и одговарајући програм на основу кога рачунарски систем обавља своју функцију.

(18) Рачунарском мрежом сматра се скуп међусобно повезаних рачунара, односно рачунарских система који комуницирају размењујући податке.

(19) Рачунарским програмом сматра се уређени скуп наредби који служе за управљање радом рачунара, као и за решавање одређеног задатка помоћу рачунара.

~~(20) Рачунарски вирус је рачунарски програм или неки други скуп наредби унет у рачунар или рачунарску мрежу који је направљен да сам себе умножава и делује на друге програме или податке у рачунару или рачунарској мрежи додавањем тог програма или скупа наредби једном или више рачунарских програма или података.~~

(20) ЗЛОНАМЕРНИ РАЧУНАРСКИ ПРОГРАМ ЈЕ ПРОГРАМ КОЈИ ЈЕ НАПРАВЉЕН СА СВРХОМ ДА НАНЕСЕ ШТЕТУ РАЧУНАРУ, РАЧУНАРСКОЈ МРЕЖИ ИЛИ РАЧУНАРСКИМ ПОДАЦИМА И КОЈИ СЕ УБАЦУЈЕ У РАЧУНАР СА НАМЕРОМ УГРОЖАВАЊА ПОВЕРЉИВОСТИ, ЦЕЛОВИТОСТИ ИЛИ ДОСТУПНОСТИ РАЧУНАРСКИХ ПОДАТАКА, АПЛИКАЦИЈА И ОПЕРАТИВНИХ СИСТЕМА ИЛИ НА НЕКИ ДРУГИ НАЧИН ОМЕТА РАД РАЧУНАРА ИЛИ РАЧУНАРСКЕ МРЕЖЕ.

(21) Субјектом привредног пословања сматра се привредно друштво, друго правно лице које обавља привредну делатност и предузетник. Правно лице које поред своје основне делатности обавља и привредну делатност сматра се субјектом привредног пословања само када врши ту делатност.

(21а) Привредна делатност је свака делатност производње и промета роба, вршење услуга и обављање других делатности на тржишту, ради стицања добити или остваривања неког другог економског интереса.

(22) Група је најмање три лица повезаних ради трајног или повремениг вршења кривичних дела која не мора да има дефинисане улоге својих чланова, континуитет чланства или развијену структуру.

(23) Новац је метални и папирни новац или новац израђен од неког другог материјала који је на основу закона у оптицају у Србији или у другој држави. **НОВАЦ ПРЕДСТАВЉА И НОВАЦ КОЈИ НИЈЕ СТАВЉЕН У ОПТИЦАЈ, АЛИ ЈЕ ОД СТРАНЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА ОЗНАЧЕН КАО НОВАЦ.**

(24) Знацима за вредност сматрају се и страни знаци за вредност.

(25) Моторним возилом сматра се свако саобраћајно средство на моторни погон у сувоземном, воденом и ваздушном саобраћају.

(26) Исправом се сматра сваки предмет који је подобан или одређен да служи као доказ какве чињенице која има значај за правне односе, као и рачунарски податак.

(27) Спис, писмо, пошиљка и документ могу бити и у електронском облику.

(28) Чланом породице сматрају се: супружници, њихова деца, преци супружника у правој линији крвног сродства, ванбрачни партнери и њихова деца, **БИВШИ СУПРУЖНИЦИ, УСВОЈИТЕЉ** и усвојеник, **ХРАНИТЕЉ** и храњеник. Члановима породице сматрају се и браћа и сестре, њихови супружници и деца, ~~бивши супружници и њихова деца~~ и родитељи бивших супружника, ако живе у заједничком домаћинству, као и лица која имају заједничко дете или је дете на путу да буде рођено, иако никада нису живела у истом породичном домаћинству.

(29) Израз „неће се казнити” значи да у том случају нема кривичног дела.

(30) Кад је радња кривичног дела одређена трајним глаголом сматра се да је дело учињено, ако је радња извршена једном или више пута.

(31) Скраћеница „Србија” означава Републику Србију.

(32) Послом од јавног значаја сматра се обављање професије или дужности која има повећани ризик за безбедност лица које га обавља, а односи се на занимања која су од значаја за јавно информисање, здравље људи, образовање, јавни превоз, правну и стручну помоћ пред судским и другим државним органима.

(33) Рачунар је сваки електронски уређај који на основу програма аутоматски обрађује и размењује податке.

(34) Рачунарски систем је сваки уређај или група међусобно повезаних или зависних уређаја од којих један или више њих, на основу програма, врши аутоматску обраду података.

(35) Организована криминална група је група од три или више лица, која постоји одређено време и делује споразумно у циљу вршења једног или више кривичних дела за која је прописана казна затвора од четири године или тежа казна, ради непосредног или посредног стицања финансијске или друге користи.

(36) Имовинска корист је добро сваке врсте, материјално или нематеријално, покретно или непокретно, процењиво или непроцењиво и исправа у било ком облику којим се доказује право или интерес у односу на такво добро. Имовином се сматра и приход или друга корист остварена, непосредно или посредно, из кривичног дела, као и добро у које је она претворена или са којим је помешана.

(37) ТАЈНИ ПОДАТАК ЈЕ ПОДАТАК КОЈИ ЈЕ ЗАКОНОМ, ДРУГИМ ПРОПИСОМ ИЛИ ОДЛУКОМ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА ДОНЕСЕНОМ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, ОДРЕЂЕН И ОЗНАЧЕН СТЕПЕНОМ ТАЈНОСТИ „ДРЖАВНА ТАЈНА”, „СТРОГО ПОВЕРЉИВО”, „ПОВЕРЉИВО” ИЛИ „ИНТЕРНО”, А ЧИЈИМ БИ ОТКРИВАЊЕМ НЕОВЛАШЋЕНОМ ЛИЦУ НАСТАЛА ШТЕТА ПО ТЕРИТОРИЈАЛНИ ИНТЕГРИТЕТ И СУВЕРЕНОСТ, ЗАШТИТУ УСТАВНОГ ПОРЕТКА, ЉУДСКИХ И МАЊИНСКИХ ПРАВА И СЛОБОДА, НАЦИОНАЛНУ И ЈАВНУ БЕЗБЕДНОСТ, ОДБРАНУ, УНУТРАШЊЕ ПОСЛОВЕ И СПОЉНЕ ПОСЛОВЕ СРБИЈЕ. ТАЈНИМ ПОДАТКОМ НЕ СМАТРА СЕ ПОДАТАК КОЈИ ЈЕ УПРАВЉЕН НА ТЕШКЕ ПОВРЕДЕ ОСНОВНИХ ПРАВА ЧОВЕКА ИЛИ НА УГРОЖАВАЊЕ УСТАВНОГ УРЕЂЕЊА И БЕЗБЕДНОСТИ СРБИЈЕ, КАО НИ ПОДАТАК КОЈИ ЗА ОЗНАЧЕН КАО ТАЈНИ РАДИ ПРИКРИВАЊА КРИВИЧНОГ ДЕЛА, ПРЕКОРАЧЕЊА ОВЛАШЋЕЊА ИЛИ ЗЛОУПОТРЕБЕ СЛУЖБЕНОГ ПОЛОЖАЈА ИЛИ ДРУГОГ НЕЗАКОНИТОГ АКТА ИЛИ ПОСТУПАЊА ДРЖАВНИХ ОРГАНА.

Убиство

Члан 113.

Ко другог лиши живота, казниће се затвором ~~од пет до петнаест година~~ **НАЈМАЊЕ ПЕТ ГОДИНА ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.**

Тешко убиство

Члан 114.

(1) Затвором најмање десет година или доживотним затвором казниће се:

- 1) ко другог лиши живота на свиреп или подмукао начин;
- 2) ко другог лиши живота при безобзирном насилничком понашању;
- 3) ко другог лиши живота и при том са умишљајем доведе у опасност живот још неког лица;

4) ко другог лиши живота при извршењу кривичног дела разбојништва или разбојничке крађе;

5) ко другог лиши живота из користољубља, ради извршења или прикривања другог кривичног дела, из безобзирне освете или из других ниских побуда;

6) ко лиши живота службено или војно лице при вршењу службене дужности;

7) ко лиши живота судију, ~~јавног тужиоца, заменика јавног тужиоца~~ НОСИОЦА ЈАВНОТУЖИЛАЧКЕ ФУНКЦИЈЕ или полицијског службеника у вези са вршењем службене дужности;

8) ко лиши живота лице које обавља послове од јавног значаја у вези са пословима које то лице обавља;

9) ко лиши живота дете или бремениту жену;

10) ко лиши живота члана своје породице којег је претходно злостављао;

11) ко са умишљајем лиши живота више лица, а не ради се о убиству на мах, убиству детета при порођају или лишењу живота из самилости.

(2) Ко набавља или оспособљава средства за извршење кривичног дела из става 1. овог члана или отклања препреке за његово извршење или са другим договара, планира или организује његово извршење или предузме другу радњу којом се стварају услови за његово непосредно извршење,

казниће се затвором од једне до пет година.

Недозвољен прекид трудноће

Члан 120.

(1) Ко противно прописима о вршењу прекида трудноће бременитој жени са њеним пристанком изврши побачај, започне да врши побачај или јој помогне да изврши побачај,

казниће се затвором од три месеца до три године.

(2) Ко се бави вршењем дела из става 1. овог члана,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(3) Ко бременитој жени без њеног пристанка, а ако је млађа од шеснаест година без њеног пристанка и без писане сагласности њеног родитеља, ~~уевојноца или староца~~ УСВОЈИТЕЉА ИЛИ СТАРАТЕЉА, изврши или започне да врши побачај,

казниће се затвором од једне до осам година.

(4) Ако је услед дела из ст. 1. до 3. овог члана наступила смрт, тешко нарушавање здравља или друга тешка телесна повреда жене над којом је вршен прекид трудноће,

учинилац ће се казнити за дело из ст. 1. и 2. овог члана затвором од једне до седам година, а за дело из става 3. овог члана затвором од две до дванаест година.

Сакаћење женског полног органа

Члан 121а

(1) Ко осакати спољне делове женског полног органа,

казниће се затвором од једне до осам година.

~~(2) Ако постоје нарочито олакшавајуће околности под којима је учињено дело из става 1. овог члана;~~

~~учинилац ће се казнити затвором од три месеца до три године.~~

- ~~(3)~~ (2) Ко женско лице наведе да се подвргне радњи из става 1. овог члана или јој у томе помогне,
казниће се затвором од шест месеци до пет година.
- ~~(4)~~ (3) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила смрт женског лица, учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.

Измуђивање исказа

Члан 136.

- (4) Службено лице које у вршењу службе употреби силу или претњу или друго недопуштено средство или недопуштен начин у намери да изнуди исказ или неку другу изјаву од окривљеног, сведока, вештака или другог лица,
казниће се затвором од ~~три месеца~~ ШЕСТ МЕСЕЦИ до пет година.
- ~~(2) Ако је измуђивање исказа или изјаве праћено тешким насиљем или ако су услед измуђеног исказа наступиле нарочито тешке последице за окривљеног у кривичном поступку,
——— учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.~~

Злостављање и мучење

Члан 137.

- (1) Ко злоставља другог или према њему поступа на начин којим се вређа људско достојанство,
казниће се затвором до једне године.
- (2) Ко применом силе, претње, или на други недозвољени начин другоме нанесе велики бол или тешке патње с циљем да од њега или од трећег лица добије признање, исказ или друго обавештење или да се он или неко треће лице застраши или незаконито казни, или то учини из друге побуде засноване на било каквом облику дискриминације, казниће се затвором од шест месеци до пет година.
- (3) Ако дело из ст. 1. и 2. овог члана учини службено лице у вршењу службе, казниће се за дело из става 1. затвором од ~~три месеца~~ ШЕСТ МЕСЕЦИ до три године, а за дело из става 2. затвором од две до десет година.

Угрожавање сигурности

Члан 138.

- (1) Ко угрози сигурност неког лица претњом да ће напасти на живот или тело тог лица или њему блиског лица,
казниће се новчаном казном или затвором до једне године.
- (2) Ко дело из става 1. овог члана учини према више лица или ако је дело изазвало узнемиреност грађана или друге тешке последице,
казниће се затвором од три месеца до три године.
- (3) Ко дело из става 1. овог члана учини према председнику Републике, народном посланику, председнику Владе, члановима Владе, судији Уставног суда, судији, ~~јавном тужиоцу и заменику јавног тужиоца~~ НОСИОЦУ ЈАВНОТУЖИЛАЧКЕ ФУНКЦИЈЕ, адвокату, полицијском службенику и лицу које обавља послове од јавног значаја у области информисања у вези са пословима које обавља,
казниће се затвором од шест месеци до пет година.

Неовлашћено откривање тајне

Члан 141.

~~(1) Адвокат, лекар или друго лице које неовлашћено открије тајну коју је сазнало у вршењу свог позива,~~

~~казниће се новчаном казном или затвором до једне године.~~

~~(2) Неће се казнити за дело из става 1. овог члана ко открије тајну у општем интересу или интересу другог лица, који је претежнији од интереса чувања тајне.~~

НЕОВЛАШЋЕНО ОТКРИВАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ТАЈНЕ

ЧЛАН 141.

(1) АДВОКАТ, ЈАВНИ БЕЛЕЖНИК, ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ, ЛЕКАР ИЛИ ДРУГО ЛИЦЕ КОЈЕ НЕОВЛАШЋЕНО ОТКРИЈЕ ПОДАТАК О ЛИЧНОМ ИЛИ ПОРОДИЧНОМ ЖИВОТУ КОЈИ ЈЕ САЗНАЛО У ВРШЕЊУ СВОГ ПОЗИВА,

КАЗНИЋЕ СЕ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

(2) НЕЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗА КРИВИЧНО ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА АКО СЕ ПОДАЦИ ОТКРИЈУ У ОПШТЕМ ИНТЕРЕСУ ИЛИ ИНТЕРЕСУ ДРУГОГ ЛИЦА, КОЈИ ЈЕ ПРЕТЕЖНИЈИ ОД ИНТЕРЕСА ЧУВАЊА ТИХ ПОДАТАКА.

Неовлашћено прислушкивање и снимање

Члан 143.

(1) Ко посебним уређајима неовлашћено прислушкује или снима разговор, изјаву или какво саопштење ~~који му нису намењени,~~

казниће се новчаном казном или затвором од три месеца до три године.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко омогући непозваном лицу да се упозна са разговором, изјавом или саопштењем који су неовлашћено прислушкивани, односно тонски снимани.

(3) Ако је дело из ст. 1. и 2. овог члана учинило службено лице у вршењу службе, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

ЗЛОУПОТРЕБА СНИМКА, ФОТОГРАФИЈЕ, ПОРТРЕТА, АУДИО ЗАПИСА ИЛИ СПИСА СА СЕКСУАЛНО ЕКСПЛИЦИТНИМ САДРЖАЈЕМ

Члан 145а

(1) КО УЧИНИ ДОСТУПНИМ ТРЕЋЕМ ЛИЦУ ВИДЕО ИЛИ ДРУГИ СНИМАК, ФОТОГРАФИЈУ, ПОРТРЕТ, АУДИО ЗАПИС ИЛИ СПИС СА СЕКСУАЛНО ЕКСПЛИЦИТНИМ САДРЖАЈЕМ, БЕЗ ПРИСТАНКА ЛИЦА НА КОЈЕ СЕ СПИС ОДНОСИ, ОДНОСНО БЕЗ ПРИСТАНКА ЛИЦА КОЈЕ ЈЕ ПРИКАЗАНО НА СНИМКУ, ФОТОГРАФИЈИ ИЛИ ПОРТРЕТУ ИЛИ ЧИЈИ ЈЕ ГЛАС СНИМЉЕН НА АУДИО ЗАПИСУ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(2) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И КО УПОТРЕБОМ РАЧУНАРСКОГ СИСТЕМА ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН ИЗРАДИ НОВИ ИЛИ ПРЕИНАЧИ ПОСТОЈЕЋИ ВИДЕО ИЛИ ДРУГИ СНИМАК, ФОТОГРАФИЈУ, ПОРТРЕТ, АУДИО ЗАПИС ИЛИ СПИС СА СЕКСУАЛНО ЕКСПЛИЦИТНИМ САДРЖАЈЕМ И УПОТРЕБИ ИЛИ УЧИНИ ДОСТУПНИМ ТРЕЋЕМ ЛИЦУ ТАКАВ

СНИМАК, ФОТОГРАФИЈУ, ПОРТРЕТ, АУДИО ЗАПИС ИЛИ СПИС КАО ИСТИНИТЕ.

(3) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И КО ПРЕТИ ДРУГОМ ДА ЋЕ УЧИНИТИ ДОСТУПНИМ ТРЕЋЕМ ЛИЦУ ЊЕГОВ ВИДЕО ИЛИ ДРУГИ СНИМАК, ФОТОГРАФИЈУ, ПОРТРЕТ, АУДИО ЗАПИС ИЛИ СПИС СА СЕКСУАЛНО ЕКСПЛИЦИТНИМ САДРЖАЈЕМ.

(4) КО ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА УЧИНИ ПОСРЕДСТВОМ ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН ЗБОГ ЧЕГА СУ ВИДЕО ИЛИ ДРУГИ СНИМАК, ФОТОГРАФИЈА, ПОРТРЕТ, АУДИО ЗАПИС ИЛИ СПИС СА СЕКСУАЛНО ЕКСПЛИЦИТНИМ САДРЖАЈЕМ ПОСТАЛИ ДОСТУПНИ ВЕЋЕМ БРОЈУ ЛИЦА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(5) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. ДО 4. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ПРЕМА ДЕТЕТУ, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА.

(6) АКО ДЕЛО ИЗ СТ. 1. ДО 5. ОВОГ ЧЛАНА УЧИНИ СЛУЖБЕНО ЛИЦЕ У ВРШЕЊУ СЛУЖБЕ, КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ДЕЛО ИЗ СТ. 1. ДО 3. ОВОГ ЧЛАНА ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА, ЗА ДЕЛО ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА, А ЗА ДЕЛО ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(7) ВИДЕО ИЛИ ДРУГИ СНИМЦИ, ФОТОГРАФИЈЕ, ПОРТРЕТИ, АУДИО ЗАПИСИ И СПИСИ, КАО И ПОСЕБНИ УРЕЂАЛИ КОЈИМА ЈЕ УЧИЊЕНО КРИВИЧНО ДЕЛО ИЗ ОВОГ ЧЛАНА, ОДУЗЕЋЕ СЕ.

Гоњење за кривична дела против слобода и права човека и грађанина

Члан 153.

(1) Гоњење за дело из чл. 139. став 1, 142. ст. 1. и 2, 143. ст. 1. и 2, 144. став 1, ~~145. став 1~~, 146. ст. 1. и 2. и 147. став 1. овог законика предузима се по приватној тужби.

(2) Гоњење за дело из чл. 141, 145. СТАВ 1, 149. ст. 1. и 2, 150, 151. став 1. и 152. став 1. овог законика предузима се по предлогу.

Изношење личних и породичних прилика

Члан 172.

(1) Ко износи или проноси штогод из личног или породичног живота неког лица што може шкодити његовој части или угледу,

казниће се новчаном казном или затвором до шест месеци.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено путем штампе, радија, телевизије или сличних средстава или на јавном скупу,

учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до једне године.

(3) Ако је оно што се износи или проноси довело или могло довести до тешких последица за оштећеног,

учинилац ће се казнити затвором до три године.

(4) За изношење или доношење личних или породичних прилика које је учињено у вршењу службене дужности, новинарског позива, одбрани неког права или при заштити оправданих интереса, учинилац се неће казнити, ако докаже истинитост свог тврђења или ако докаже да је имао основаног разлога да поверује у истинитост оног што је износио или проносио **ИЛИ АКО ДОКАЖЕ ДА ТО ШТО ЈЕ ИЗНОСИО НИЈЕ**

УЧИНИО У НАМЕРИ ДА НАШКОДИ ЧАСТИ ИЛИ УГЛЕДУ ЛИЦА ЧИЈЕ ЈЕ ЛИЧНЕ ИЛИ ПОРОДИЧНЕ ПРИЛИКЕ ИЗНОСИО.

(5) Истинитост или неистинитост оног што се износи или проноси из личног или породичног живота неког лица не може се доказивати, осим у случајевима из става 4. овог члана.

Гоњење за кривична дела против части и угледа

Члан 177.

(1) Гоњење за дело из чл. 170. до 172. овог законика предузима се по приватној тужби.

(2) Ако су дела из чл. 170. до 172. овог законика учињена према умрлом лицу, гоњење се предузима по приватној тужби брачног друга или лица које је са умрлим живело у трајној ванбрачној заједници, сродника у правој линији, ~~увејника~~ УСВОЈИТЕЉА, усвојеника, брата или сестре умрлог лица.

(3) Гоњење за кривично дело из члана 175. овог законика предузима се по одобрењу ~~републичког јавног тужиоца~~ ВРХОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА.

Силовање

Члан 178.

(1) Ко принуди другог на обљубу или са њом изједначен чин употребом силе или претњом да ће непосредно напасти на живот или тело тог или њему блиског лица, казниће се затвором ~~од пет до дванаест година~~ НАЈМАЊЕ ПЕТ ГОДИНА ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

~~(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено претњом да ће се за то или њему блиско лице открити нешто што би шкодило његовој части или угледу или претњом другим тешким злом,~~

~~учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.~~

(2) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ УЧИНИЛАЦ АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ПРЕМА ОШТЕЋЕНОМ ПРЕТЊОМ ДА ЋЕ СЕ ЗА ЊЕГА ИЛИ ЊЕМУ БЛИСКО ЛИЦЕ ОТКРИТИ НЕШТО ШТО БИ ШКОДИЛО ЊЕГОВОЈ ЧАСТИ ИЛИ УГЛЕДУ ИЛИ ПРЕТЊОМ ДРУГИМ ТЕШКИМ ЗЛОМ.

(3) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила тешка телесна повреда лица према којем је дело извршено или ако је дело извршено од стране више лица или на нарочито свиреп или нарочито понижавајући начин или према малолетнику или је дело имало за последицу трудноћу,

учинилац ће се казнити затвором ~~од пет до петнаест година~~ НАЈМАЊЕ ОСАМ ГОДИНА ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

(4) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт лица према којем је дело извршено или је дело учињено према детету,

учинилац ће се казнити затвором најмање десет година или доживотним затвором.

ОБЉУБА БЕЗ ПРИСТАНКА

Члан 178А

(1) КО НАД ДРУГИМ ИЗВРШИ ОБЉУБУ ИЛИ СА ЊОМ ИЗЈЕДНАЧЕН ЧИН БЕЗ ЊЕГОВОГ ПРИСТАНКА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

(2) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА ТЕШКА ТЕЛЕСНА ПОВРЕДА ЛИЦА ПРЕМА КОЈЕМ ЈЕ ДЕЛО ИЗВРШЕНО ИЛИ АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗВРШЕНО ОД СТРАНЕ ВИШЕ ЛИЦА ИЛИ НА НАРОЧИТО СВИРЕП ИЛИ НАРОЧИТО ПОНИЖАВАЈУЋИ НАЧИН ИЛИ ПРЕМА МАЛОЛЕТНИКУ ИЛИ ЈЕ ДЕЛО ИМАЛО ЗА ПОСЛЕДИЦУ ТРУДНОЋУ,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ПЕТ ДО ПЕТНАЕСТ ГОДИНА.

(3) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА СМРТ ЛИЦА ПРЕМА КОЈЕМ ЈЕ ДЕЛО ИЗВРШЕНО,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ НАЈМАЊЕ ОСАМ ГОДИНА ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

Обљуба над немоћним лицем

Члан 179.

(1) Ко над другим изврши обљубу или са њом изједначен чин искористивши душевно обољење, заостали душевни развој, другу душевну поремећеност, немоћ или какво друго стање тог лица услед којег оно није способно за отпор,

казниће се затвором ~~од пет до дванаест година~~ НАЈМАЊЕ ПЕТ ГОДИНА ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

(2) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила тешка телесна повреда немоћног лица или ако је дело извршено од стране више лица или на нарочито свиреп или нарочито понижавајући начин или је учињено према малолетнику или је дело имало за последицу трудноћу,

учинилац ће се казнити затвором ~~од пет до петнаест година~~ НАЈМАЊЕ ОСАМ ГОДИНА ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

(3) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт лица према којем је дело извршено или ако је дело учињено према детету,

учинилац ће се казнити затвором најмање десет година или доживотним затвором.

Обљуба са дететом

Члан 180.

(1) Ко изврши обљубу или са њом изједначен чин са дететом, казниће се затвором ~~од пет до дванаест година~~, НАЈМАЊЕ ПЕТ ГОДИНА ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

(2) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила тешка телесна повреда детета према којем је дело извршено или је дело извршено од стране више лица или је дело имало за последицу трудноћу,

учинилац ће се казнити затвором ~~од пет до петнаест година~~ НАЈМАЊЕ ОСАМ ГОДИНА ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

(3) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт детета, учинилац ће се казнити затвором од најмање десет година или доживотним затвором.

(4) Неће се казнити за дело из става 1. овог члана учинилац, ако између њега и детета не постоји значајнија разлика у њиховој душевној и телесној зрелости.

Обљуба злоупотребом положаја

Члан 181.

(1) Ко злоупотребом свог положаја наведе на обљубу или са њом изједначен чин лице које се према њему налази у односу какве подређености или зависности, казниће се затвором ~~од три месеца до три године~~ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(2) Наставник, васпитач, ~~старалац, усвојилац~~ СТАРАТЕЉ, УСВОЈИТЕЉ, родитељ, очух, маћеха или друго лице које злоупотребом свог положаја или овлашћења изврши обљубу или са њом изједначен чин са малолетником који му је поверен ради учења, васпитавања, старања или неге, казниће се затвором од једне до десет година.

(3) Ако је дело из ~~става 2.~~ СТ. 1. И 2. овог члана учињено према детету, учинилац ће се казнити затвором од пет до дванаест година.

(4) Ако је дело из ст. 1. до 3. овог члана имало за последицу трудноћу, учинилац ће се казнити за дело из става 1. затвором ~~од шест месеци до пет година~~ ОД ЈЕДНЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА, за дело из става 2. затвором од две до дванаест година, а за дело из става 3. затвором од пет до петнаест година.

(5) Ако је услед дела из става 3. овог члана наступила смрт детета, учинилац ће се казнити затвором најмање десет година или доживотним затвором.

Недозвољене полне радње

Члан 182.

(1) Ко под условима из чл. 178. ст. 1. и 2, 179. став 1. и 181. ст. 1. и 2. овог законика изврши неку другу полну радњу, казниће се ~~новчаном казном или~~ затвором до три године.

(2) Ко под условима из члана 180. став 1. и члана 181. став 3. овог законика изврши неку другу полну радњу, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(3) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила тешка телесна повреда лица према којем је дело извршено или ако је дело извршено од стране више лица или на нарочито свиреп или нарочито понижавајући начин, учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

(4) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт лица према којем је дело извршено, учинилац ће се казнити затвором најмање пет година.

~~Посредовање у вршењу~~ ПОДСТИЦАЊЕ НА ВРШЕЊЕ проституције

Члан 184.

(1) Ко наводи или подстиче другог на проституцију ~~или учествује у предаји неког лица другоме ради вршења проституције~~ или ко путем средстава јавног информисања и других сличних средстава пропагира или рекламира проституцију, казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана извршено према малолетном лицу, учинилац ће се казнити затвором од једне до десет година и новчаном казном.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ИЗВРШЕНО ОД СТРАНЕ ОРГАНИЗОВАНЕ КРИМИНАЛНЕ ГРУПЕ, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

Ванбрачна заједница са малолетником

Члан 190.

(1) Пунолетно лице које живи у ванбрачној заједници са малолетником, казниће се затвором до три године.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и родитељ, ~~уевојилац или старалац~~ УСВОЈИТЕЉ ИЛИ СТАРАТЕЉ који малолетнику омогући да живи у ванбрачној заједници са ~~пунолетним лицем~~ или га на то наведе.

(3) Ако је дело из става 2. овог члана учињено из користољубља, учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година.

(4) Ако се брак закључи, гоњење се неће предузети, а ако је предузето, обуставиће се.

Одузимање малолетног лица

Члан 191.

(1) Ко малолетно лице противправно задржи или одузме од родитеља, ~~уевојилоца, старалаца~~ УСВОЈИТЕЉА, СТАРАТЕЉА или другог лица, односно установе, којима је оно поверено или онемогућава извршење одлуке којом је малолетно лице поверено одређеном лицу,

казниће се новчаном казном или затвором до три године.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено према новорођенчету, учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година.

(3) Ко онемогућава извршење одлуке надлежног органа којом је одређен начин одржавања личних односа малолетног лица са родитељем или другим сродником, казниће се новчаном казном или затвором до две године.

(4) Ако је дело из ст. 1. и 2. овог члана учињено из користољубља или других ниских побуда или је услед дела теже угрожено здравље, васпитање или школовање малолетног лица или је дело учињено од стране организоване криминалне групе, учинилац ће се казнити затвором од једне до десет година.

(5) Учиниоца дела из ст. 1, 2. и 4. овог члана који добровољно преда малолетно лице, лицу или установи којој је оно поверено или омогући извршење одлуке о поверавању малолетног лица, суд може ослободити од казне.

(6) Ако изрекне условну осуду за дело из ст. 1. до 4. овог члана, суд може одредити обавезу учиниоцу да у одређеном року преда малолетно лице, лицу или установи којој је малолетно лице поверено или омогући извршење одлуке којом је малолетно лице поверено одређеном лицу или установи, односно одлуке којом је одређен начин одржавања личних односа малолетног лица са родитељем или другим сродником.

Промена породичног стања

Члан 192.

(1) Ко подметањем, заменом или на други начин промени породично стање детета,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

~~(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и лекар здравствене установе који прогласи умрлим живо новорођенче ради промене породичног стања.~~

(2) ЛЕКАР ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ КОЈИ ПРОГЛАСИ УМРЛИМ ЖИВО НОВОРОЂЕНЧЕ РАДИ ПРОМЕНЕ ПОРОДИЧНОГ СТАЊА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА.

(3) Ко дело из ст. 1. и 2. овог члана учини из користољубља, злоупотребом положаја, бави се вршењем дела или је дело извршено од стране организоване криминалне групе,

казниће се затвором од једне до десет година.

(4) Ко заменом или на други начин из нехата промени породично стање детета, казниће се затвором до три месеца.

Запуштање и злостављање малолетног лица

Члан 193.

(1) Родитељ, ~~уевојилац, старалац~~ УСВОЈИТЕЉ, СТАРАТЕЉ или друго лице које грубим занемаривањем своје дужности збрињавања и васпитавања запустити малолетно лице о којем је дужно да се стара,

казниће се затвором до три године.

(2) Родитељ, ~~уевојилац, старалац~~ УСВОЈИТЕЉ, СТАРАТЕЉ или друго лице које злоставља малолетно лице или га принуђава на претеран рад или рад који не одговара узрасту малолетног лица или на просјачење или га из користољубља наводи на вршење других радњи које су штетне за његов развој,

казниће се затвором од три месеца до пет година.

Насиље у породици

Члан 194.

(1) Ко применом насиља, претњом да ће напасти на живот или тело, дрским или безобзирним понашањем угрожава спокојство, телесни интегритет или душевно стање члана своје породице,

казниће се затвором ~~од три месеца до три године~~ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(2) Ако је при извршењу дела из става 1. овог члана коришћено оружје, опасно оруђе или друго средство подобно да тело тешко повреди или здравље тешко наруши, учинилац ће се казнити затвором ~~од шест месеци до пет година~~ ОД ЈЕДНЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(3) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила тешка телесна повреда или тешко нарушавање здравља или су учињена према малолетном лицу,

учинилац ће се казнити затвором ~~од две до десет година~~ ОД ТРИ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

(4) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт члана породице, учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година, а ако је члан породице малолетно лице учинилац ће се казнити затвором најмање десет година.

(5) Ко прекрши мере заштите од насиља у породици које му је суд одредио на основу закона, којим се уређују породични односи,

казниће се затвором ~~од три месеца до три године~~ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА и новчаном казном.

Разбојничка крађа

Члан 205.

(1) Ко је на делу крађе (~~члан 203~~) затечен, па у намери да украдену ствар задржи, употреби силу против неког лица или претњу да ће непосредно напасти на живот или тело,

казниће се затвором од једне до десет година.

(2) Ако вредност украдених ствари прелази износ од милион и петсто хиљада динара,

учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.

(3) Ако је дело из ст. 1. до 3. овог члана учињено од стране групе или је неком лицу са умишљајем нанесена тешка телесна повреда,

учинилац ће се казнити затвором од три до петнаест година.

(4) Ако је дело из ст. 1. до 3. овог члана учињено од стране организоване криминалне групе,

учинилац ће се казнити затвором најмање пет година.

(5) АКО ВРЕДНОСТ УКРАДЕНИХ СТВАРИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НЕ ПРЕЛАЗИ ИЗНОС ОД ПЕТ ХИЉАДА ДИНАРА, А УЧИНИЛАЦ ЈЕ ИШАО ЗА ТИМ ДА ПРИБАВИ МАЛУ ИМОВИНСКУ КОРИСТ,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

Утаја

Члан 207.

(1) Ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист, присвоји туђу покретну ствар која му је поверена,

казниће се затвором до две године и новчаном казном.

(2) Ако дело из става 1. овог члана учини ~~старац~~ СТАРАТЕЉ,

казниће се затвором од три месеца до три године и новчаном казном.

(3) Ако вредност утајених ствари прелази износ од четрестопедесет хиљада динара,

учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.

(4) Ако вредност утајених ствари прелази износ од милион и петсто хиљада динара или утајена ствар представља културно добро, односно добро које ужива претходну заштиту,

учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година и новчаном казном.

(5) Ко туђу покретну ствар коју је нашао или до које је случајно дошао противправно присвоји у намери да себи или другом прибави имовинску корист,

казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(6) За дела из ст. 1. и 5. овог члана, ако су утајене ствари у својини грађана, гоњење се предузима по предлогу.

Неосновано добијање и коришћење кредита и друге погодности

Члан 209.

(1) Ко лажним приказивањем чињеница или њиховим прикривањем добије за себе или другог кредит, субвенцију или другу погодност иако за то не испуњава прописане услове,

казниће се новчаном казном или затвором до две године.

(2) Ко добијени кредит, субвенцију или другу погодност искористи за другу намену од оне за коју му је кредит, субвенција или друга погодност одобрена,

казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(3) За дело из ст. 1. и 2. овог члана, казниће се прописаном казном и одговорно лице у предузећу или другом субјекту привредног пословања ако су кредит, субвенција или друга погодност прибављени за предузеће или други субјект привредног пословања или ако су коришћени за друге намене од стране тих субјеката.

(4) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО НА ШТЕТУ ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ КАЗНОМ ПРОПИСАНОМ ЗА ТО ДЕЛО.

Злоупотреба поверења

Члан 216.

(1) Ко заступајући имовинске интересе неког лица или старајући се о његовој имовини злоупотреби дата му овлашћења у намери да тиме себи или другом прибави имовинску корист или да оштети лице чије имовинске интересе заступа или о чијој се имовини стара,

казниће се новчаном казном или затвором до три године.

(2) Ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист или проузрокована штета у износу који прелази четрестопедесет хиљада динара, учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година.

(3) Ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист или проузрокована штета у износу који прелази милион и петсто хиљада динара, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(4) Ако дело из ст. 1. до 3. овог члана учини ~~старалац~~ СТАРАТЕЉ или адвокат, казниће се за дело из става 1. затвором од шест месеци до пет година, за дело из става 2. затвором од једне до осам година, а за дело из става 3. затвором од две до десет година.

Гоњење у случају када је учинилац у блиском односу са оштећеним

Члан 222.

За кривична дела из чл. 203, 204, 208, 213, 216. ст. 1. до 3. и 221. овог законика, ако су учињена према брачном другу, лицу са којим учинилац живи у трајној ванбрачној заједници, сроднику по крви у правој линији, брату или сестри, ~~увеојнону~~ УСВОЈИТЕЉУ или усвојенику или другим лицима са којима учинилац живи у заједничком домаћинству, гоњење се предузима по приватној тужби.

Превара у обављању привредне делатности

Члан 223.

(1) Ко у обављању привредне делатности, у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист, доведе кога лажним приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду или га одржава у заблуди и тиме га наведе да нешто учини или не учини на штету имовине субјекта привредног пословања за које или у којем ради или другог правног лица,

казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.

(2) Ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист или је нанета штета која прелази износ од четрестопедесет хиљада динара, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година и новчаном казном.

(3) Ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист или је нанета штета која прелази износ од милион и петсто хиљада динара, учинилац ће се казнити затвором од две до десет година и новчаном казном.

(4) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО НА ШТЕТУ ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ КАЗНОМ ПРОПИСАНОМ ЗА ТО ДЕЛО.

Пореска утаја

Члан 225.

(1) Ко у намери да он или друго лице потпуно или делимично избегне плаћање пореза, доприноса или других прописаних дажбина, даје лажне податке о стеченим приходима, о предметима или другим чињеницама које су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза или ко у истој намери, у случају обавезне пријаве, не пријави стечени приход, односно предмете или друге чињенице које су од утицаја на утврђивање оваквих обавеза или ко у истој намери на други начин прикрива податке који се односе на утврђивање наведених обавеза, а износ обавезе чије се плаћање избегава прелази милион динара,

казниће се затвором од једне до пет година и новчаном казном.

(2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО НА ШТЕТУ ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ КАЗНОМ ПРОПИСАНОМ ЗА ТО ДЕЛО.

~~(2)~~ (3) Ако износ обавезе из ~~става 1.~~ СТ. 1. И 2. овог члана чије се плаћање избегава прелази пет милиона динара,

учинилац ће се казнити затвором од две до осам година и новчаном казном.

~~(3)~~ (4) Ако износ обавезе из ~~става 1.~~ СТ. 1. И 2. овог члана чије се плаћање избегава прелази петнаест милиона динара,

учинилац ће се казнити затвором од три до десет година и новчаном казном.

Злоупотреба у вези са јавном набавком

Члан 228.

~~(1) Ко у вези са јавном набавком поднесе понуду засновану на лажним подацима, или се противно закону договара са осталим понуђачима, или предузме друге противправне радње у намери да тиме утиче на доношење одлука наручиоца јавне набавке,~~

~~казниће се затвором од шест месеци до пет година.~~

~~(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и лице које у наручиоцу јавне набавке искористићавањем свог положаја или овлашћења, прекорачењем границе свог овлашћења, или невршењем своје дужности крши закон или друге прописе о јавним набавкама и тиме проузрокује штету јавним средствима.~~

~~(3) Уколико је дело из ст. 1. и 2. овог члана учињено у вези са јавном набавком чија вредност прелази износ од сто педесет милиона динара,~~

~~учинилац ће се казнити затвором од једне до десет година.~~

~~(4) Учинилац из става 1. овог члана који добровољно открије да се понуда заснива на лажним подацима или на недозвољеном договору са осталим понуђачима, или да је предузео друге противправне радње у намери да утиче на доношење одлука наручиоца пре него што он донесе одлуку о додели уговора, може се ослободити од казне.~~

ЧЛАН 228.

(1) КО У ВЕЗИ СА ЈАВНОМ НАБАВКОМ ПОДНЕСЕ ПОНУДУ ЗАСНОВАНУ НА ЛАЖНИМ ПОДАЦИМА, ИЛИ СЕ ПРОТИВНО ЗАКОНУ ДОГОВАРА СА ОСТАЛИМ ПОНУЂАЧИМА ИЛИ НАРУЧИОЦЕМ, ИЛИ ПРЕДУЗМЕ ДРУГЕ ПРОТИВПРАВНЕ РАДЊЕ У НАМЕРИ ДА ТИМЕ УТИЧЕ НА ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКА НАРУЧИОЦА ЈАВНЕ НАБАВКЕ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(2) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И ЛИЦЕ КОЈЕ У НАРУЧИОЦУ ЈАВНЕ НАБАВКЕ ИСКОРИШЋАВАЊЕМ СВОГ ПОЛОЖАЈА ИЛИ ОВЛАШЋЕЊА, ПРЕКОРАЧЕЊЕМ ГРАНИЦЕ СВОГ ОВЛАШЋЕЊА, НЕВРШЕЊЕМ СВОЈЕ ДУЖНОСТИ ИЛИ ДОГОВАРАЊЕМ СА ПОНУЂАЧЕМ, КРШИ ЗАКОН ИЛИ ДРУГЕ ПРОПИСЕ О ЈАВНИМ НАБАВКАМА.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО У ВЕЗИ СА ЈАВНОМ НАБАВКОМ ЧИЈА ПРОЦЕЊЕНА ВРЕДНОСТ ПРЕЛАЗИ ИЗНОС ОД СТО ПЕДЕСЕТ МИЛИОНА ДИНАРА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(4) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. ДО 3. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО НА ШТЕТУ ФИНАНСИЈСКИХ ИНТЕРЕСА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ КАЗНОМ ПРОПИСАНОМ ЗА ТО ДЕЛО.

(5) УЧИНИЛАЦ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КОЈИ ДОБРОВОЉНО ОТКРИЈЕ ДА СЕ ПОНУДА ЗАСНИВА НА ЛАЖНИМ ПОДАЦИМА ИЛИ НА НЕДОЗВОЉЕНОМ ДОГОВОРУ СА ОСТАЛИМ ПОНУЂАЧИМА ИЛИ НАРУЧИОЦЕМ, ИЛИ ДА ЈЕ ПРЕДУЗЕО ДРУГЕ ПРОТИВПРАВНЕ РАДЊЕ У НАМЕРИ ДА УТИЧЕ НА ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКА НАРУЧИОЦА ПРЕ НЕГО ШТО ОН ДОНЕСЕ ОДЛУКУ О ДОДЕЛИ УГОВОРА, МОЖЕ СЕ ОСЛОБОДИТИ ОД КАЗНЕ.

Преношење инфекције ХИВ вирусом

Члан 250

~~(1) Ко свесно другог доведе у опасност од инфекције ХИВ вирусом, казниће се затвором до две године.~~

~~(2) Ко се свесно не придржава прописа и мера који се односе на спречавање ширења ХИВ инфекције и тиме из нехата доведе до преношења инфекције ХИВ вирусом на друго лице, казниће се затвором од једне до пет година.~~

~~(3) Ко знајући да је заражен ХИВ вирусом свесно пренесе на другог ту инфекцију, казниће се затвором од две до дванаест година.~~

~~(4) Ако је услед дела из став 3. овог члана наступила смрт зараженог лица, учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година.~~

~~(5) Ако је дело из ст. 3. и 4. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити за дело из става 3. затвором до три године, а за дело из става 4. затвором од шест месеци до пет година.~~

Загађење животне средине

Члан 260

~~(1) Ко кршећи прописе о заштити, очувању и унапређењу животне средине загади ваздух, воду или земљиште у већој мери или на ширем простору, казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.~~

~~(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до две године.~~

~~(3) Ако је услед дела из става 1. овог члана дошло до уништења или оштећења животињског или биљног света великих размера или до загађења животне средине у тој мери да су за његово отклањање потребни дуже време или велики трошкови, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година и новчаном казном.~~

~~(4) Ако је услед дела из става 2. овог члана дошло до уништења или оштећења животињског или биљног света великих размера или до загађења животне средине у тој мери да су за његово отклањање потребни дуже време или велики трошкови, учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.~~

~~(5) Ако изрекне условну осуду за дела из ст. 1. и 4. овог члана, суд може одредити обавезу учиниоцу да у одређеном року предузме одређене прописане мере заштите, очувања и унапређења животне средине.~~

ЧЛАН 260.

(1) КО КРШЕЊИ ПРОПИСЕ О ЗАШТИТИ, ОЧУВАЊУ И УНАПРЕЂЕЊУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ИСПУСТИ, УНЕСЕ ИЛИ ОДЛОЖИ ОДРЕЂЕНУ КОЛИЧИНУ МАТЕРИЈЕ, СУПСТАНЦЕ ИЛИ ЈОНИЗУЈУЋЕГ ЗРАЧЕЊА У ВАЗДУХ, ВОДУ ИЛИ ЗЕМЉИШТЕ И ТИМЕ ИЗАЗОВЕ ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТ, ТЕЛО ИЛИ ЗДРАВЉЕ ЉУДИ ИЛИ ОПАСНОСТ ОД НАСТУПАЊА ЗНАТНЕ ШТЕТЕ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ВОДЕ ИЛИ ЗЕМЉИШТА, ЕКОСИСТЕМА ИЛИ ЗА ЖИВОТИЊСКИ ИЛИ БИЉНИ СВЕТ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(2) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗИЋЕ СЕ И КО КРШЕЊИ ПРОПИСЕ О ЗАШТИТИ, ОЧУВАЊУ И УНАПРЕЂЕЊУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ СТАВИ У ПРОМЕТ ПРОИЗВОД КОЈИ КОРИСТИ ВЕЋИ БРОЈ ЉУДИ ЗБОГ ЧЕГА ДОЂЕ ДО ИСПУСТАЊА, УНОШЕЊА ИЛИ ОДЛАГАЊА МАТЕРИЈЕ, СУПСТАНЦЕ ИЛИ ЈОНИЗУЈУЋЕГ ЗРАЧЕЊА У ВАЗДУХ, ВОДУ ИЛИ ЗЕМЉИШТЕ ЧИМЕ ИЗАЗОВЕ ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТ, ТЕЛО ИЛИ ЗДРАВЉЕ ЉУДИ ИЛИ ОПАСНОСТ ОД НАСТУПАЊА ЗНАТНЕ ШТЕТЕ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ВОДЕ ИЛИ ЗЕМЉИШТА, ЕКОСИСТЕМА ИЛИ ЗА ЖИВОТИЊСКИ ИЛИ БИЉНИ СВЕТ.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

(4) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА ПРОУЗРОКОВАЛО ЗНАТНУ ШТЕТУ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ВОДЕ ИЛИ ЗЕМЉИШТА ИЛИ ЕКОСИСТЕМА КОЈА ЈЕ НЕПОПРАВЉИВА ИЛИ ДУГОТРАЈНА ИЛИ УНИШТЕЊЕ ИЛИ ЗНАТНО ОШТЕЋЕЊЕ ЖИВОТИЊСКОГ ИЛИ БИЉНОГ СВЕТА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА.

(5) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ПЕТ ГОДИНА.

(6) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА ТЕШКА ТЕЛЕСНА ПОВРЕДА ИЛИ ТЕШКО НАРУШАВАЊЕ ЗДРАВЉА ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(7) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА СМРТ ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

(8) АКО ИЗРЕКНЕ УСЛОВНУ ОСУДУ ЗА ДЕЛА ИЗ СТ. 1. ДО 5. ОВОГ ЧЛАНА, СУД МОЖЕ ОДРЕДИТИ ОБАВЕЗУ УЧИНИОЦУ ДА У ОДРЕЂЕНОМ РОКУ ПРЕДУЗМЕ ОДРЕЂЕНЕ ПРОПИСАНЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.

ПРОИЗВОДЊА И СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ ШТЕТНИХ СУПСТАНЦИ

ЧЛАН 260А

(1) КО КРШЕЊИ ПРОПИСЕ О ЗАШТИТИ, ОЧУВАЊУ И УНАПРЕЂЕЊУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ПРОИЗВОДИ, СТАВЉА У ПРОМЕТ, ИЗВОЗИ ИЛИ УПОТРЕБЉАВА СУПСТАНЦУ, БИЛО У ЊЕНОМ ЧИСТОМ ОБЛИКУ БИЛО У СМЕШАМА ИЛИ У ПРЕДМЕТИМА, УКЉУЧУЈУЋИ И ЊЕНО УГРАЂИВАЊЕ У ПРОИЗВОДЕ, АКО ЈЕ ТИМЕ ИЗАЗВАНА ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТ, ТЕЛО ИЛИ ЗДРАВЉЕ ЉУДИ ИЛИ ОПАСНОСТ ОД НАСТУПАЊА ЗНАТНЕ ШТЕТЕ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ЗЕМЉИШТА ИЛИ ВОДЕ, ЕКОСИСТЕМА ИЛИ ЗА ЖИВОТИЊСКИ ИЛИ БИЉНИ СВЕТ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПРОУЗРОКОВАЛО ЗНАТНУ ШТЕТУ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ВОДЕ ИЛИ ЗЕМЉИШТА КОЈА ЈЕ НЕПОПРАВЉИВА ИЛИ ДУГОТРАЈНА ИЛИ УНИШТЕЊЕ ИЛИ ЗНАТНО ОШТЕЋЕЊЕ ЖИВОТИЊСКОГ ИЛИ БИЉНОГ СВЕТА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА.

(4) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ПЕТ ГОДИНА.

(5) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА ТЕШКА ТЕЛЕСНА ПОВРЕДА ИЛИ ТЕШКО НАРУШАВАЊЕ ЗДРАВЉА ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(6) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА СМРТ ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

ПРОТИВПРАВНА ПРОИЗВОДЊА И СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ ЖИВЕ И ЖИВИНИХ ЈЕДИЊЕЊА

ЧЛАН 260Б

(1) КО ПРОТИВНО ПРОПИСИМА ПРОИЗВОДИ, УПОТРЕБЉАВА, СКЛАДИШТИ, УВОЗИ ИЛИ ИЗВОЗИ ЖИВУ, ЖИВИНА ЈЕДИЊЕЊА, МЕШАВИНУ ЖИВЕ ИЛИ ПРОИЗВОДЕ СА ДОДАТКОМ ЖИВЕ И ТИМЕ ИЗАЗОВЕ ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТ, ТЕЛО ИЛИ ЗДРАВЉЕ ЉУДИ ИЛИ ОПАСНОСТ ОД НАСТУПАЊА ЗНАТНЕ ШТЕТЕ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ЗЕМЉИШТА ИЛИ ВОДЕ, ЕКОСИСТЕМА ИЛИ ЗА ЖИВОТИЊСКИ ИЛИ БИЉНИ СВЕТ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ПЕТ ГОДИНА.

(2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПРОУЗРОКОВАЛО ЗНАТНУ ШТЕТУ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ВОДЕ ИЛИ ЗЕМЉИШТА ИЛИ ЕКОСИСТЕМА КОЈА ЈЕ НЕПОПРАВЉИВА ИЛИ ДУГОТРАЈНА ИЛИ ЈЕ ДОШЛО ДО УНИШТЕЊА ИЛИ ЗНАТНОГ ОШТЕЋЕЊА ЖИВОТИЊСКОГ ИЛИ БИЉНОГ СВЕТА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА.

(4) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ПЕТ ГОДИНА.

(5) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА ТЕШКА ТЕЛЕСНА ПОВРЕДА ИЛИ ТЕШКО НАРУШАВАЊЕ ЗДРАВЉА ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(6) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА СМРТ ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

НЕОВЛАШЋЕНА ИЗГРАДЊА ОБЈЕКТА ЗА КОЈИ ЈЕ ОБАВЕЗНА ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

ЧЛАН 260В

(1) КО БЕЗ СТУДИЈЕ О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ НА КОЈУ ЈЕ НАДЛЕЖНИ ОРГАН ДАО САГЛАСНОСТ, ИЗВОДИ ПРОЈЕКАТ ЗА ИЗГРАДЊУ ЈАВНОГ ИЛИ ПРИВАТНОГ ОБЈЕКТА ЗА КОЈИ ЈЕ ПРЕМА ПРОПИСИМА ТАКВА СТУДИЈА ОБАВЕЗНА И ТИМЕ ИЗАЗОВЕ ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТ, ТЕЛО ИЛИ ЗДРАВЉЕ ЉУДИ ИЛИ ОПАСНОСТ ОД НАСТУПАЊА ЗНАТНЕ ШТЕТЕ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ЗЕМЉИШТА ИЛИ ВОДЕ, ЕКОСИСТЕМА ИЛИ ЗА ЖИВОТИЊСКИ ИЛИ БИЉНИ СВЕТ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПРОУЗРОКОВАЛО ЗНАТНУ ШТЕТУ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ВОДЕ ИЛИ ЗЕМЉИШТА ИЛИ ЕКОСИСТЕМА КОЈА ЈЕ НЕПОПРАВЉИВА ИЛИ ДУГОТРАЈНА ИЛИ УНИШТЕЊЕ ИЛИ ЗНАТНО ОШТЕЋЕЊЕ ЖИВОТИЊСКОГ ИЛИ БИЉНОГ СВЕТА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА.

(3) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА ТЕШКА ТЕЛЕСНА ПОВРЕДА ИЛИ ТЕШКО НАРУШАВАЊЕ ЗДРАВЉА ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(4) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА СМРТ ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

Противправна изградња и стављање у погон објеката и постројења која загађују животну средину

Члан 262

~~(1) Службено или одговорно лице које противно прописима о заштити, очувању и унапређењу животне средине дозволи изградњу, стављање у погон или употребу објеката или постројења или примену технологије којима се у већој мери или на ширем простору загађује животна средина,~~

~~казниће се затвором од шест месеци до пет година.~~

~~(2) Ако је услед дела из става 1. овог члана дошло до уништења животињског или биљног света великих размера или до загађења животне средине у тој мери да су за његово отклањање потребни дуже време или велики трошкови, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.~~

~~(3) Ако изрекне условну осуду за дела из ст. 1. и 2. овог члана, суд може одредити обавезу учиниоцу да у одређеном року предузме одређене прописане мере заштите, очувања и унапређења животне средине.~~

ПРОТИПРАВНО ОМОГУЋАВАЊЕ РАДА ИЛИ ЗАТВАРАЊА ПОСТРОЈЕЊА У КОЈЕМ СЕ ОБАВЉА ОПАСНА ДЕЛАТНОСТ ИЛИ СКЛАДИШТЕ ОПАСНЕ СУПСТАНЦЕ

ЧЛАН 262.

(1) КО ПРОТИВНО ПРОПИСИМА ПУСТИ У РАД ИЛИ ЗАТВОРИ ПОСТРОЈЕЊЕ У КОЈЕМ СЕ ОБАВЉА ОПАСНА ДЕЛАТНОСТ ИЛИ У КОЈЕМ СЕ СКЛАДИШТЕ ИЛИ КОРИСТЕ ОПАСНЕ СУПСТАНЦЕ И ТИМЕ ИЗАЗОВЕ ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТ, ТЕЛО ИЛИ ЗДРАВЉЕ ЉУДИ ИЛИ ОПАСНОСТ ОД НАСТУПАЊА ЗНАТНЕ ШТЕТЕ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ВОДЕ ИЛИ ЗЕМЉИШТА, ЕКОСИСТЕМА ИЛИ ЗА ЖИВОТИЊСКИ ИЛИ БИЉНИ СВЕТ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА ПРОУЗРОКОВАЛО ЗНАТНУ ШТЕТУ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ВОДЕ ИЛИ ЗЕМЉИШТА ИЛИ ЕКОСИСТЕМА КОЈА ЈЕ НЕПОПРАВЉИВА ИЛИ ДУГОТРАЈНА ИЛИ УНИШТЕЊЕ ИЛИ ЗНАТНО ОШТЕЋЕЊЕ ЖИВОТИЊСКОГ ИЛИ БИЉНОГ СВЕТА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(4) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА ТЕШКА ТЕЛЕСНА ПОВРЕДА ИЛИ ТЕШКО НАРУШАВАЊЕ ЗДРАВЉА ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(5) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА СМРТ ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

ПРОТИВПРАВНО ЗАХВАТАЊЕ ПОВРШИНСКИХ И ПОДЗЕМНИХ ВОДА

ЧЛАН 262А

(1) КО ПРОТИВНО ПРОПИСИМА ЗАХВАТА ПОВРШИНСКЕ ИЛИ ПОДЗЕМНЕ ВОДЕ И ТИМЕ ПРОУЗРОКУЈЕ ИЛИ ИЗАЗОВЕ ОПАСНОСТ ОД НАСТАЈАЊА ЗНАТНЕ ШТЕТЕ ПО ЕКОЛОШКИ СТАТУС ИЛИ ЕКОЛОШКИ ПОТЕНЦИЈАЛ ПОВРШИНСКИХ ВОДА ИЛИ ПО КОЛИЧИНСКИ СТАТУС ПОДЗЕМНИХ ВОДА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

Уништење, оштећење, изношење у иностранство и уношење у Србију заштићеног природног добра

Члан 265.

- (1) Ко уништи или оштети посебно заштићено природно добро, казниће се затвором од шест месеци до пет година.
- (2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до шест месеци.
- (3) Ко противно прописима извезе или изнесе у иностранство строго заштићену, односно заштићену врсту биљака или животиња или увезе или унесе у Србију страну врсту биљака или животиња заштићену међународним уговорима и документима, казниће се затвором од три месеца до три године и новчаном казном.
- (4) За покушај дела из става 3. овог члана ће се казнити.
- (5) Строго заштићена или заштићена врста биљака или животиња из става 3. овог члана одузеће се.

УНИШТАВАЊЕ, ХВАТАЊЕ, ПРОДАЈА, УВОЗ И ИЗВОЗ ЗАШТИЋЕНИХ ДИВЉИХ ЖИВОТИЊА И БИЉАКА

ЧЛАН 265.

- (1) КО КРШЕЊИ ПРОПИСЕ УБИЈЕ, УНИШТИ, УХВАТИ, ПОСЕДУЈЕ, ПРОДАЈЕ ИЛИ НУДИ НА ПРОДАЈУ ЈЕДАН ИЛИ ВИШЕ ПРИМЕРАКА ЗАШТИЋЕНИХ ДИВЉИХ ЖИВОТИЊСКИХ ИЛИ БИЉНИХ ВРСТА, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.
- (2) КО КРШЕЊИ ПРОПИСЕ СТАВИ У ПРОМЕТ, УВЕЗЕ У СРБИЈУ ИЛИ ИЗНЕСЕ У ИНОСТРАНСТВО ЈЕДАН ИЛИ ВИШЕ ПРИМЕРАКА ЗАШТИЋЕНИХ ДИВЉИХ ЖИВОТИЊСКИХ ИЛИ БИЉНИХ ВРСТА ИЛИ ЊИХОВЕ ДЕЛОВЕ ИЛИ ПРЕДМЕТЕ КОЈИ СУ НАСТАЛИ ОД ЊИХ, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.
- (3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ШЕСТ МЕСЕЦИ.
- (4) ЗА ПОКУШАЈ ДЕЛА ИЗ СТ. 1. И 2. КАЗНИЋЕ СЕ.
- (5) ЖИВОТИЊЕ, БИЉКЕ, ЊИХОВИ ДЕЛОВИ ИЛИ ПРЕДМЕТИ НАСТАЛИ ОД ЊИХ ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА ОДУЗЕЋЕ СЕ.

ОШТЕЋЕЊЕ И УНИШТЕЊЕ СТАНИШТА ЗАШТИЋЕНЕ ВРСТЕ ЖИВОТИЊА

ЧЛАН 265А

- (1) КО ПРОТИВНО ПРОПИСИМА УНИШТИ ИЛИ ЗНАТНО ОШТЕТИ СТАНИШТЕ ЗАСТИЋЕНЕ ВРСТЕ ЖИВОТИЊА КОЈЕ СЕ НАЛАЗИ У ЗАШТИЋЕНОМ ПОДРУЧЈУ, КАЗНИЦЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ПЕТ ГОДИНА.
- (2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПРОУЗРОКОВАЛО ЗНАТНУ ШТЕТУ КОЈА ЈЕ НЕПОПРАВЉИВА ИЛИ ДУГОТРАЈНА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА.
- (3) КО ДЕЛО ИЗ СТ.1. И 2. УЧИНИ ИЗ НЕХАТА, КАЗНИЋЕ СЕ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

- (4) КО ИЗАЗОВЕ ЗНАТНО УЗНЕМИРЕЊЕ ЗАШТИЋЕНЕ ВРСТЕ ЖИВОТИЊА У ЗАШТИЋЕНОМ ПОДРУЧЈУ,
КАЗНИЦЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.
- (5) КО ДЕЛО ИЗ СТАВА 3. УЧИНИ ИЗ НЕХАТА,
КАЗНИЦЕ СЕ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ШЕСТ МЕСЕЦИ.

~~Уношење опасних материја у Србију и недозвољено прерађивање, одлагање и складиштење опасних материја~~

~~Члан 266.~~

- ~~(1) Ко противно прописима унесе у Србију радиоактивне или друге опасне материје или опасне отпатке, или ко превози, прерађује, одлаже, сакупља или складишти такве материје или отпатке,
казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.~~
- ~~(2) Ко злоупотребом свог службеног положаја или овлашћења дозволи или омогући да се у Србију унесу материје или отпатци из става 1. овог члана, или омогући да се такве материје или отпатци превозе, прерађују, одлажу, сакупљају или складиште,
казниће се затвором од једне до осам година и новчаном казном.~~
- ~~(3) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана дошло до уништења животињског или биљног света великих размера или до загађења животне средине у тој мери да су за његово отклањање потребни дуже време или велики трошкови,
учинилац ће се казнити затвором од две до десет година и новчаном казном.~~
- ~~(4) Ако изрекне условну осуду за дела из ст. 1. до 3. овог члана, суд може одредити обавезу учиниоцу да у одређеном року предузме одређене прописане мере заштите од јонизујућих зрачења или друге прописане мере заштите.~~
- ~~(5) Ко организује вршење дела из става 1. овог члана,
казниће се затвором од три до десет година и новчаном казном.~~

НЕДОЗВОЉЕНО УНОШЕЊЕ У СРБИЈУ, ПРАРАЂИВАЊЕ, ОДЛАГАЊЕ И СКЛАДИШТЕЊЕ ОПАСНОГ ОТПАДА

ЧЛАН 266.

- (1) КО ПРОТИВНО ПРОПИСИМА УНЕСЕ У СРБИЈУ ОПАСНИ ОТПАД ИЛИ ГА ПРЕВОЗИ, ОТПРЕМА, ПРАРАЂУЈЕ, ОДЛАЖЕ, САКУПЉА ИЛИ СКЛАДИШТИ, ВРШИ НАДЗОР НАД ТИМ АКТИВНОСТИМА, ИЛИ ТРГУЈЕ ОПАСНИМ ОТПАДОМ ИЛИ ПОСРЕДУЈЕ У ТОМЕ,
КАЗНИЦЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.
- (2) КО ЗЛОУПОТРЕБОМ СВОГ СЛУЖБЕНОГ ПОЛОЖАЈА ИЛИ ОВЛАШЋЕЊА ДОЗВОЛИ ИЛИ ОМОГУЋИ ДА СЕ У СРБИЈУ УНЕСЕ ОПАСНИ ОТПАД ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ИЛИ ОМОГУЋИ ДА СЕ ТАКАВ ОТПАД ПРЕВОЗИ, ОТПРЕМА, ПРАРАЂУЈЕ, ОДЛАЖЕ, САКУПЉА ИЛИ СКЛАДИШТИ,
КАЗНИЦЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.
- (3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ИЗВРШЕНО У ОДНОСУ НА ОТПАД КОЈИ СЕ НЕ СМАТРА ОПАСНИМ, УКОЛИКО ЈЕ ТО ЗА ПОСЛЕДИЦУ ИМАЛО ИЛИ МОГЛО ДА ИМА СМРТ ИЛИ ТЕШКУ ТЕЛЕСНУ ПОВРЕДУ НЕКОГ

ЛИЦА ИЛИ ЗНАТНУ ШТЕТУ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ЗЕМЉИШТА ИЛИ ВОДЕ, ЕКОСИСТЕМА, ЖИВОТИЊСКОГ ИЛИ БИЉНОГ СВЕТА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(4) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТ. 3. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА СМРТ ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ПЕТ ДО ПЕТНАЕСТ ГОДИНА.

(5) КО ОРГАНИЗУЈЕ ВРШЕЊЕ ДЕЛА ИЗ СТ. 1. И 3. ОВОГ ЧЛАНА, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

НЕДОЗВОЉЕНО УНОШЕЊЕ И ИЗНОШЕЊЕ ИЗ СРБИЈЕ, ПРОИЗВОДЊА, ПРЕВОЗ И СКЛАДИШТЕЊЕ РАДИОАКТИВНОГ МАТЕРИЈАЛА И СУПСТАНЦЕ

ЧЛАН 266А

(1) КО ПРОТИВНО ПРОПИСИМА ИЗНЕСЕ ИЛИ УНЕСЕ У СРБИЈУ РАДИОАКТИВНИ МАТЕРИЈАЛ ИЛИ РАДИОАКТИВНУ СУПСТАНЦУ ИЛИ ИХ ПРОИЗВОДИ, ДРЖИ, КОРИСТИ, РУКУЈЕ СА ЊИМА, ПРЕВОЗИ, ПРЕРАЂУЈЕ, ОДЛАЖЕ, ИЛИ СКЛАДИШТИ АКО ЈЕ ТО ЗА ПОСЛЕДИЦУ ИМАЛО ИЛИ МОГЛО ДА ИМА ТЕШКО НАРУШАВАЊЕ ЗДРАВЉА ИЛИ ДРУГУ ТЕШКУ ТЕЛЕСНУ ПОВРЕДУ НЕКОГ ЛИЦА ИЛИ ЗНАТНУ ШТЕТУ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ЗЕМЉИШТА ИЛИ ВОДЕ, ЕКОСИСТЕМА, ЖИВОТИЊСКОГ ИЛИ БИЉНОГ СВЕТА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(2) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТ. 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА СМРТ ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ПЕТ ДО ПЕТНАЕСТ ГОДИНА.

УНОШЕЊЕ, УЗГАЈАЊЕ, ПОСЕДОВАЊЕ И СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ ИНВАЗИВНИХ СТРАНИХ ВРСТА

ЧЛАН 266Б

(1) КО КРШЕЊИ ПРОПИСЕ УНЕСЕ У СРБИЈУ, УЗГАЈА, СТАВИ У ПРОМЕТ, ПОСЕДУЈЕ, ТРАНСПОРТУЈЕ, КОРИСТИ, ИЛИ РАЗМЕЊУЈЕ ИНВАЗИВНЕ СТРАНЕ ВРСТЕ ЖИВОТИЊА, БИЉАКА ИЛИ ДРУГИХ ОРГАНИЗАМА, ИЛИ КО ОМОГУЋАВА ЊИХОВУ РЕПРОДУКЦИЈУ, РАСТ ИЛИ УЗГАЈАЊЕ ИЛИ ОСЛОБАЂАЊЕ У ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ИЛИ ЊИХОВО ШИРЕЊЕ И ТИМЕ ИЗАЗОВЕ ОПАСНОСТ ПО ЖИВОТ ИЛИ ТЕЛО ЉУДИ ИЛИ ОПАСНОСТ ОД НАСТУПАЊА ЗНАТНЕ ШТЕТЕ ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ЗЕМЉИШТА ИЛИ ВОДЕ, ИЛИ ОПАСНОСТ ОД НАСТУПАЊА ЗНАТНОГ ОШТЕЋЕЊА ЕКОСИСТЕМА, ЖИВОТИЊСКОГ ИЛИ БИЉНОГ СВЕТА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ПЕТ ГОДИНА.

(2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

(3) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА ЗНАТНА ШТЕТА ПО КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА, ЗЕМЉИШТА ИЛИ ВОДЕ ИЛИ ЗНАТНО ОШТЕЋЕЊЕ ЕКОСИСТЕМА, ЖИВОТИЊСКОГ ИЛИ БИЉНОГ СВЕТА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(4) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАСТУПИЛА СМРТ ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА, ТЕШКА ТЕЛЕСНА ПОВРЕДА ИЛИ ТЕШКО НАРУШАВАЊЕ ЗДРАВЉА НЕКОГ ЛИЦА,
УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

ОШТЕЋЕЊЕ ОЗОНСКОГ ОМОТАЧА

ЧЛАН 266В

(1) КО ПРОТИВНО ПРОПИСИМА ПРОИЗВЕДЕ, УВЕЗЕ, ИЗВЕЗЕ, СТАВИ У ПРОМЕТ, ОСЛОБОДИ ИЛИ КОРИСТИ СУПСТАНЦУ КОЈА ОШТЕЋУЈЕ ОЗОНСКИ ОМОТАЧ, БИЛО САМУ БИЛО КАО СМЕШУ,
КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(2) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И КО ПРОТИВНО ПРОПИСИМА ПРОИЗВЕДЕ, УВЕЗЕ, ИЗВЕЗЕ, СТАВИ У ПРОМЕТ, ОСЛОБОДИ ИЛИ КОРИСТИ ПРОИЗВОД И ОПРЕМУ И ЊИХОВЕ ДЕЛОВЕ КОЛИ САДРЖЕ СУПСТАНЦУ КОЈА ОШТЕЋУЈЕ ОЗОНСКИ ОМОТАЧ ИЛИ ЧИЈЕ СЕ ФУНКЦИОНИСАЊЕ ОСЛАЊА НА ТАКВУ СУПСТАНЦУ.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА,
УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

НЕДОЗВОЉЕНА ПРОИЗВОДЊА, КОРИШЋЕЊЕ И ПРОМЕТ ФЛУОРОВАНОГ ГАСА СА ЕФЕКТОМ СТАКЛЕНЕ БАШТЕ

ЧЛАН 266Г

(1) КО ПРОТИВНО ПРОПИСИМА ПРОИЗВЕДЕ, УВЕЗЕ, ИЗВЕЗЕ, СТАВИ У ПРОМЕТ, КОРИСТИ ИЛИ ОСЛОБОДИ ФЛУОРОВАНИ ГАС СА ЕФЕКТОМ СТАКЛЕНЕ БАШТЕ, БИЛО САМ БИЛО КАО СМЕШУ,
КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(2) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И КО ПРОТИВНО ПРОПИСИМА ПРОИЗВЕДЕ, УВЕЗЕ, ИЗВЕЗЕ, СТАВИ У ПРОМЕТ, ОСЛОБОДИ ИЛИ КОРИСТИ ПРОИЗВОД И ОПРЕМУ И ЊИХОВЕ ДЕЛОВЕ КОЛИ САДРЖЕ ФЛУОРОВАНЕ ГАСОВЕ СА ЕФЕКТОМ СТАКЛЕНЕ БАШТЕ ИЛИ ЧИЈЕ СЕ ФУНКЦИОНИСАЊЕ ОСЛАЊА НА ТЕ ГАСОВЕ, ИЛИ ПУСТИ У РАД ТАКВЕ ПРОИЗВОДЕ ИЛИ ОПРЕМУ.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА,
УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

НЕДОЗВОЉЕНА РЕЦИКЛАЖА БРОДА

ЧЛАН 266Д

ВЛАСНИК БРОДА КОЈИ ВРШИ ЊЕГОВУ РЕЦИКЛАЖУ ВАН ОВЛАШЋЕНОГ ПОСТРОЈЕЊА,
КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ПЕТ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ СИРОВИНА И ПРОИЗВОДА НАСТАЛИХ УНИШТАВАЊЕМ И ДЕГРАДАЦИЈОМ ШУМА

ЧЛАН 274А

(1) КО КРШЕЧИ ПРОПИСЕ УЧИНИ ДОСТУПНИМ ИЛИ СТАВИ НА ТРЖИШТЕ СИРОВИНЕ ИЛИ ПРОИЗВОДЕ НАСТАЛЕ УНИШТАВАЊЕМ ИЛИ ДЕГРАДАЦИЈОМ ШУМА ИЛИ ИХ ИЗВЕЗЕ У ИНОСТРАНСТВО У КОЛИЧИНИ КОЈА НИЈЕ ЗАНЕМАРЉИВА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(2) АКО ЈЕ КОЛИЧИНА СИРОВИНА ИЛИ ПРЕДМЕТА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ВЕЛИКА, ИЛИ ЊИХОВА ВРЕДНОСТ ПРЕЛАЗИ ИЗНОС ОД МИЛИОН И ПЕТСТО ХИЉАДА ДИНАРА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

Неовлашћено прибављање и угрожавање безбедности нуклеарним материјама

Члан 287

~~(1) Ко силом или претњом, извршењем кривичног дела или на други противправан начин прибави, поседује, користи, превози, даје другом нуклеарне материје или омогућава другом да до њих дође, казниће се затвором до три године.~~

(1) КО СИЛОМ ИЛИ ПРЕТЊОМ, ИЗВРШЕЊЕМ КРИВИЧНОГ ДЕЛА ИЛИ НА ДРУГИ ПРОТИВПРАВАН НАЧИН ПРИБАВИ, ПОСЕДУЈЕ, КОРИСТИ, ПРЕВОЗИ, МЕЊА, РАСПОЛАЖЕ, РАСТУРА, ДАЈЕ ДРУГОМ НУКЛЕАРНЕ МАТЕРИЈЕ ИЛИ ОМОГУЋАВА ДРУГОМ ДА ДО ЊИХ ДОЂЕ, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(2) Ко прети да ће употребити нуклеарну материју у намери да се неко принуди да нешто учини или не учини и тиме угрози безбедност људи, казниће се затвором од једне до десет година.

(3) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила тешка телесна повреда или имовинска штета великих размера, учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.

(4) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт једног или више лица, учинилац ће се казнити затвором од три до петнаест година.

Угрожавање саобраћаја опасном радњом и опасним средством

Члан 290

~~(1) Ко уништењем, уклањањем или тежим оштећењем саобраћајних уређаја, ередстава, знакова или уређаја за сигнализацију или заштитних и одбојних ограда који служе безбедности јавног саобраћаја на путевима, давањем погрешних знакова или сигнала, постављањем препрека на саобраћајницама, заустављањем превозног средства у железничком саобраћају противно прописима или други сличан начин тако угрози јавни саобраћај да тиме доведе у опасност живот или тело људи или имовину већег обима, казниће се затвором до три године.~~

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до једне године.

ЧЛАН 290.

1) КО УНИШТИ, УКЛОНИ ИЛИ ТЕЖЕ ОШТЕТИ САОБРАЋАЈНЕ УРЕЂАЈЕ, СРЕДСТАВА, ЗНАКОВЕ ИЛИ УРЕЂАЈЕ ЗА СИГНАЛИЗАЦИЈУ ИЛИ ЗАШТИТНЕ И ОДБОЈНЕ ОГРАДЕ КОЈЕ СЛУЖЕ БЕЗБЕДНОСТИ ЈАВНОГ САОБРАЋАЈА НА ПУТЕВИМА, ДА ПОГРЕШНЕ ЗНАКОВЕ ИЛИ СИГНАЛЕ, ПОСТАВЉА ПРЕПРЕКЕ НА САОБРАЋАЈНИЦАМА И ЗАУСТАВЉА ПРЕВОНА СРЕДСТВА У САОБРАЋАЈУ ПРОТИВНО ПРОПИСИМА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

(2) КО УНИШТЕЊЕМ, УКЛАЊАЊЕМ ИЛИ ТЕЖИМ ОШТЕЋЕЊЕМ САОБРАЋАЈНИХ УРЕЂАЈА, СРЕДСТАВА, ЗНАКОВА ИЛИ УРЕЂАЈА ЗА СИГНАЛИЗАЦИЈУ ИЛИ ЗАШТИТНИХ И ОДБОЈНИХ ОГРАДА КОЈИ СЛУЖЕ БЕЗБЕДНОСТИ ЈАВНОГ САОБРАЋАЈА НА ПУТЕВИМА, ДАВАЊЕМ ПОГРЕШНИХ ЗНАКОВА ИЛИ СИГНАЛА, ПОСТАВЉАЊЕМ ПРЕПРЕКА НА САОБРАЋАЈНИЦАМА, ЗАУСТАВЉАЊЕМ ПРЕВОНОГ СРЕДСТВА У САОБРАЋАЈУ ПРОТИВНО ПРОПИСИМА ИЛИ ДРУГИ СЛИЧАН НАЧИН ТАКО УГРОЗИ ЈАВНИ САОБРАЋАЈ ДА ТИМЕ ДОВЕДЕ У ОПАСНОСТ ЖИВОТ ИЛИ ТЕЛО ЉУДИ ИЛИ ИМОВИНУ ВЕЋЕГ ОБИМА, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

ОДБИЈАЊЕ НАРЕЂЕЊА ЗАПОВЕДНИКА ВАЗДУХОПЛОВА

ЧЛАН 292А

(1) КО ЗА ВРЕМЕ ТРАЈАЊА ЛЕТА НЕ ПОСТУПИ ПОСТУПИ ПО НАРЕЂЕЊИМА ЗАПОВЕДНИКА ВАЗДУХОПЛОВА, НЕПОСРЕДНО, ПОСРЕДНО ИЛИ УПОТРЕБОМ ЕЛЕКТРОНСКИХ СРЕДСТАВА, УСЛЕД ЧЕГА ЈЕ ДОШЛО ДО УГРОЖАВАЊА БЕЗБЕДНОСТИ ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(2) АКО ЈЕ УСЛЕД ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ДОШЛО ДО ОЗБИЈНЕ ОПАСНОСТИ ПО ЖИВОТЕ ЉУДИ ИЛИ ИМОВИНУ ВЕЛИКИХ РАЗМЕРА, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА.

Отмица ваздухоплова, брода и другог превозног средства

Члан 293.

~~(1) Ко силом или претњом да ће употребити силу преузме контролу над ваздухопловом који се налази у лету или над бродом у току пловидбе или над другим јавним превозним средством у току вожње или над непокретном платформом у епиконтиненталном појасу,~~

(1) КО СИЛОМ ИЛИ ПРЕТЊОМ ДА ЋЕ УПОТРЕБИТИ СИЛУ, ЗАСТРАШИВАЊЕМ ИЛИ КОРИШЋЕЊЕМ ТЕХНИЧКИХ СРЕДСТАВА, ПРЕУЗМЕ ИЛИ УСПОСТАВИ КОНТРОЛУ НАД ВАЗДУХОПЛОВОМ ОД ПОЧЕТКА ПРИПРЕМЕ ЗА ЛЕТ, ТОКОМ ТРАЈАЊА ЛЕТА, КАО И НЕПОСРЕДНО НАКОН ЗАВРШЕТКА ЛЕТА ИЛИ НАД БРОДОМ У ТОКУ ПЛОВИДБЕ ИЛИ НАД ДРУГИМ ЈАВНИМ ПРЕВОНИМ СРЕДСТВОМ У ТОКУ ВОЖЊЕ ИЛИ НАД НЕПОКРЕТНОМ ПЛАТФОРМОМ У ЕПИКОНТИНЕНТАЛНОМ ПОЈАСУ, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

казниће се затвором од две до десет година.

- (2) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила тешка телесна повреда неког лица или проузрокована штета великих размера,
учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.
- (3) Ако је услед дела из става 1. овог члана наступила смрт једног или више лица,
учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година.

Тешка дела против безбедности јавног саобраћаја

Члан 297.

- (1) Ако је услед дела из чл. 289. ст. 1. и 2, ~~290. ст. 1. и 2~~ **290. СТАВ 2**, 291. ст. 1, 3. и 4. и 295. ст. 1. и 2. овог законика наступила тешка телесна повреда неког лица или имовинска штета великих размера,
учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.
- (2) Ако је услед дела из чл. 289. ст. 1. и 2, ~~290. ст. 1. и 2~~ **290. СТАВ 2**, 291. ст. 1, 3. и 4. и 295. ст. 1. и 2. овог законика наступила смрт једног или више лица,
учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година.
- (3) Ако је услед дела из чл. 289. став 3, 290. став 3, 291. став 2. и 295. став 3. овог законика наступила тешка телесна повреда неког лица или имовинска штета великих размера,
учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година.
- (4) Ако је услед дела из чл. 289. став 3, ~~290. став 2~~ **290. СТАВ 3**, 291. став 2. и 295. став 3. овог законика наступила смрт једног или више лица,
учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.
- (5) У случајевима из ст. 1. до 4. овог члана изрицање мере безбедности забране управљања моторним возилом обавезно је.

Прављење и уношење ~~рачунареких вируса~~ ЗЛОНАМЕРНОГ РАЧУНАРСКОГ ПРОГРАМА

Члан 300.

- (1) Ко направи ~~рачунареки вирус~~ ЗЛОНАМЕРНИ РАЧУНАРСКИ ПРОГРАМ у намери његовог уношења у туђ рачунар или рачунарску мрежу,
казниће се новчаном казном или затвором до шест месеци.
- (2) Ко унесе ~~рачунареки вирус~~ ЗЛОНАМЕРНИ РАЧУНАРСКИ ПРОГРАМ у туђ рачунар или рачунарску мрежу и тиме проузрокује штету,
казниће се новчаном казном или затвором до две године.
- (3) Уређај и средства којима је учињено кривично дело из ст. 1. и 2. овог члана одузеће се.

Убиство представника највиших државних органа

Члан 310.

- Ко у намери угрожавања уставног уређења или безбедности Србије лиши живота председника Републике, народног посланика, председника Владе, члана Владе, председника Уставног суда, председника највишег суда у Републици Србији или ~~Републичког~~ ВРХОВНОГ јавног тужиоца,
казниће се затвором најмање десет година или доживотним затвором.

Шпијунажа

Члан 315.

(1) Ко тајне војне, економске или службене податке или документе саопшти, преда или учини доступним иностраној држави, иностраној организацији или лицу које им служи,

казниће се затвором од три до петнаест година.

(2) Ко за страну државу или организацију ствара обавештајну службу у Србији или њом руководи,

казниће се затвором од пет до петнаест година.

(3) Ко ступи у страну обавештајну службу, прикупља за њу податке или на други начин помаже њен рад,

казниће се затвором од једне до десет година.

(4) Ко прибавља тајне податке или документе у намери да их саопшти или преда иностраној држави, иностраној организацији или лицу које им служи,

казниће се затвором од једне до осам година.

(5) Ако су услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступиле тешке последице за безбедност, економску или војну моћ земље,

учинилац ће се казнити затвором најмање десет година.

~~(6) Тајним се сматрају они војни, економски или службени подаци или документи који су законом, другим прописом или одлуком надлежног органа донесеним на основу закона проглашени тајним, а чије би одавање проузроковало или би могло да проузрокује штетне последице за безбедност, одбрану или за политичке, војне или економске интересе земље.~~

Одавање државне тајне

Члан 316.

~~(1) Ко неовлашћено непозваном лицу саопшти, преда или учини доступним податке или документе који су му поверени или до којих је на други начин дошао, а који представљају државну тајну,~~

~~казниће се затвором од једне до десет година.~~

~~(2) Ко другом лицу саопшти податке или документе за које зна да су државна тајна, а до којих је противправно дошао,~~

~~казниће се затвором од шест месеци до пет година.~~

~~(3) Ако је дело из става 1. овог члана извршено за време ратног стања, или ванредног стања или је довело до угрожавања безбедности, економске или војне моћи Србије,~~

~~учинилац ће се казнити затвором од три до петнаест година.~~

~~(4) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година.~~

~~(5) Државном тајном сматрају се подаци или документи који су законом, другим прописом или одлуком надлежног органа донесеним на основу закона проглашени државном тајном и чије би одавање проузроковало или би могло да проузрокује штетне последице за безбедност, одбрану или за политичке, војне или економске интересе Србије.~~

~~(6) Државном тајном, у смислу става 5. овог члана, не сматрају се подаци или документи који су управљени на тешке повреде основних права човека, или на угрожавање уставног уређења и безбедности Србије, као и подаци или документи који за циљ имају прикривање учињеног кривичног дела за које се по закону може изрећи затвор од пет година или тежа казна.~~

ОДАВАЊЕ ТАЈНИХ ПОДАТАКА

ЧЛАН 316.

(1) КО НЕОВЛАШЋЕНО НЕПОЗВАНОМ ЛИЦУ САОПШТИ, ПРЕДА ИЛИ УЧИНИ ДОСТУПНИМ ПОДАТКЕ ИЛИ ДОКУМЕНТА КОЈИ СУ МУ ПОВЕРЕНИ ИЛИ ДО КОЈИХ ЈЕ НА ДРУГИ НАЧИН ДОШАО ИЛИ ПРИБАВЉА ПОДАТКЕ ИЛИ ДОКУМЕНТА, А КОЈИ ПРЕДСТАВЉАЈУ ТАЈНЕ ПОДАТКЕ СА ОЗНАКОМ ТАЈНОСТИ „ИНТЕРНО” ИЛИ „ПОВЕРЉИВО”,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(2) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО У ОДНОСУ НА ПОДАТКЕ ОЗНАЧЕНЕ СТЕПЕНОМ ТАЈНОСТИ „СТРОГО ПОВЕРЉИВО”,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО У ОДНОСУ НА ПОДАТКЕ ОЗНАЧЕНЕ СТЕПЕНОМ ТАЈНОСТИ „ДРЖАВНА ТАЈНА”,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(4) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. ДО 3. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ КОРИСТОЉУБЉА ИЛИ РАДИ ОБЈАВЉИВАЊА ИЛИ КОРИШЋЕЊА ТАЈНИХ ПОДАТАКА У ИНОСТРАНСТВУ,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗА ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА, ЗА ДЕЛО ИЗ СТАВА 2. ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА, А ЗА ДЕЛО ИЗ СТАВА 3. ЗАТВОРОМ ОД ПЕТ ДО ПЕТНАЕСТ ГОДИНА.

(5) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. ДО 3. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНО ИЗ НЕХАТА,

УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗА ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ЗАТВОРОМ ДО ДВЕ ГОДИНЕ, ЗА ДЕЛО ИЗ СТАВА 2. ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ТРИ ГОДИНЕ, А ЗА ДЕЛО ИЗ СТАВА 3. ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

Тешка дела против уставног уређења и безбедности Србије

Члан 321.

(1) За кривично дело из чл. 307. до 309. и чл. 313. до 315. овог законика које је имало за последицу смрт једног или више лица или је изазвало опасност за живот људи или је праћено тешким насиљима или великим разарањима или је довело до угрожавања безбедности економске или војне снаге земље,

учинилац ће се казнити затвором најмање десет година.

(2) Ако је при извршењу дела из става 1. овог члана учинилац са умишљајем лишио живота једно или више лица,

казниће се затвором најмање десет година или доживотним затвором.

(3) Казном из става 2. овог члана казниће се и ко учини кривично дело из члана 307, чл. 309. до 311, чл. ~~314. до 319~~ 314, 315, ЧЛАНА 316. СТАВ 3, ЧЛ. 317. ДО 319. и члана 320. став 2. овог законика за време ратног стања, оружаног сукоба или ванредног стања.

Спречавање службеног лица у вршењу службене радње

Члан 322.

(1) Ко силом или претњом да ће непосредно употребити силу спречи службено лице у вршењу службене радње коју предузима у оквиру својих овлашћења или га на исти начин принуди на вршење службене радње,

казниће се затвором од једне до пет година.

(2) Ако приликом извршења дела из става 1. овог члана учинилац увреди или злостави службено лице или му нанесе лаку телесну повреду или прети употребом оружја,

казниће се затвором од две до осам година.

(3) Ко дело из ст. 1. и 2. овог члана учини према службеном лицу у вршењу послова јавне или државне безбедности или дужности чувања јавног реда и мира, спречавања или откривања кривичног дела, хватања учиниоца кривичног дела или чувања лица лишеног слободе,

казниће се затвором од три до десет година.

(4) Ако приликом извршења дела из ст. 1. и 3. овог члана учинилац службеном лицу нанесе тешку телесну повреду,

казниће се затвором од три до дванаест година.

~~(5) За покушај дела из став 1. овог члана казниће се.~~

~~(6)~~ (5) Ако је учинилац дела из ст. 1. до 3. овог члана био изазван незаконитим или грубим поступањем службеног лица, може се ослободити од казне.

Непријављивање припремања кривичног дела

Члан 331.

(1) Ко зна да се припрема извршење кривичног дела за које се по закону може изрећи пет година затвора или тежа казна, па у времену кад је још било могуће спречити његово извршење то не пријави, а дело буде покушано или извршено,

казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(2) Ако није пријављено припремање кривичног дела за које се по закону може изрећи доживотни затвор,

учинилац ће се казнити затвором од три месеца до три године.

(3) За дело из става 1. овог члана неће се казнити лице којем је учинилац брачни друг, лице са којим учинилац живи у трајној ванбрачној заједници, сродник по крви у правој линији, брат или сестра, ~~усвојилац~~ УСВОЈИТЕЉ или усвојеник, као и брачни друг неког од наведених лица, односно лице које са неким од њих живи у трајној ванбрачној заједници.

Непријављивање кривичног дела и учиниоца

Члан 332.

(1) Ко зна да је неко лице учинило кривично дело за које се по закону може изрећи доживотни затвор или зна само да је такво дело учињено па то не пријави пре него што су дело, односно учинилац откривени,

казниће се затвором до три године.

(2) Службено или одговорно лице које свесно пропусти да пријави кривично дело за које је сазнало у вршењу своје дужности, ако се за то дело по закону може изрећи пет година затвора или тежа казна,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(3) Службено или одговорно лице које је свесно пропусти да пријави кривично дело свог подређеног које је он учинио при вршењу своје службене, војне или радне обавезе, ако се за то дело по закону може изрећи доживотни затвор,
казниће се затвором од једне до осам година.

(4) За непријављивање кривичног дела или учиниоца из ст. 1. и 2. овог члана неће се казнити лице којем је учинилац супружник или са којим живи у трајној ванбрачној заједници, сродник по крви у правој линији, брат или сестра, ~~ушејилац~~ УСВОЈИТЕЉ или усвојеник, као и супружник неког од наведених лица, односно лице које са неким од њих живи у трајној ванбрачној заједници, као и бранилац, лекар или верски исповедник учиниоца.

Помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела

Члан 333.

(1) Ко крије учиниоца кривичног дела или му прикривањем средстава којима је дело учињено, трагова или на други начин помаже да не буде откривен или ко крије осуђено лице или предузима друге радње којима се иде за тим да се не изврши изречена казна, мера безбедности или да се не примене васпитне мере упућивања у васпитну установу или васпитно-поправни дом,

казниће се новчаном казном или затвором до три године.

(2) Ко пружи помоћ учиниоцу кривичног дела за које је прописана казна затвора преко пет година,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(3) Ко пружи помоћ учиниоцу кривичног дела за које је прописан доживотни затвор,

казниће се затвором од једне до осам година.

(4) Казна за дело из става 1. овог члана не може бити тежа ни по врсти ни по висини од казне прописане за кривично дело које је извршило лице којем је пружена помоћ.

(5) За дело из ст. 1. до 3. овог члана неће се казнити лице којем је учинилац супружник, лице са којим учинилац живи у трајној ванбрачној заједници, сродник по крви у правој линији, брат или сестра, ~~ушејилац~~ УСВОЈИТЕЉ или усвојеник, као и супружник неког од наведених лица, односно лице које са неким од њих живи у трајној ванбрачној заједници.

Ометање правде

Члан 336б

(1) Ко друге позива на отпор или на неизвршење судских одлука или на други начин омета вођење судског поступка,

казниће се затвором до три године и новчаном казном.

(2) Ко увредом, силом, претњом или на други начин омета или спречи судију, ~~јавног тужиоца, заменика јавног тужиоца~~ НОСИОЦА ЈАВНОТУЖИЛАЧКЕ ФУНКЦИЈЕ или адвоката у вршењу судијске или ~~тужилачке~~ ЈАВНОТУЖИЛАЧКЕ функције, или адвокатске службе,

казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.

(3) Ако приликом извршења дела из става 2. овог члана учинилац нанесе лаку телесну повреду судији, ~~јавном тужиоцу или заменику јавног тужиоца~~ НОСИОЦУ ЈАВНОТУЖИЛАЧКЕ ФУНКЦИЈЕ или адвокату или прети употребом оружја,

казниће се затвором од једне до осам година.

(4) Ако приликом извршења дела из става 2. овог члана учинилац нанесе тешку телесну повреду судији, ~~јавном тужиоцу или заменику јавног тужиоца~~ НОСИОЦУ ЈАВНОТУЖИЛАЧКЕ ФУНКЦИЈЕ или адвокату, казниће се затвором од две до десет година.

Изазивање панике и нереди

Члан 343

(1) Ко изношењем или проношењем лажних вести или тврђења изазове панику, или теже нарушавање јавног реда или мира или осујети или значајније омете спровођење одлука и мера државних органа или организација које врше јавна овлашћења, казниће се затвором од три месеца до три године и новчаном казном.

(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено путем средстава јавног информисања или сличних средстава или на јавном скупу ИЛИ ЈЕ ДЕЛО ИЗВРШЕНО У ВАЗДУХОПЛОВУ ТОКОМ ТРАЈАЊА ЛЕТА НА НАЧИН ДА ИЗАЗОВЕ УГРОЖАВАЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ ВАЗДУХОПЛОВА, учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година.

ОБЈАВЉИВАЊЕ МАТЕРИЈАЛА КОЈИМА СЕ САВЕТУЈЕ ИЗВРШЕЊЕ КРИВИЧНОГ ДЕЛА

ЧЛАН 343А

(1) КО ПУТЕМ СРЕДСТАВА ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН УЧИНИ ДОСТУПНИМ МАТЕРИЈАЛ КОЈИ САДРЖИ ИНФОРМАЦИЈЕ КОЈИМА СЕ ДАЈУ САВЕТИ У ЦИЉУ ИЗВРШЕЊА КРИВИЧНИХ ДЕЛА УБИСТВО И ТЕШКО УБИСТВО, КРИВИЧНИХ ДЕЛА ПРОТИВ ПОЛНЕ СЛОБОДЕ, ФАЛСИФИКОВАЊЕ НОВЦА, НЕОВЛАШЋЕНА ПРОИЗВОДЊА И СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ ОПОЈНИХ ДРОГА, КРИВИЧНИХ ДЕЛА ПРОТИВ УСТАВНОГ УРЕЂЕЊА И БЕЗБЕДНОСТИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, ФАЛСИФИКОВАЊЕ ИСПРАВЕ И КРИВИЧНИХ ДЕЛА ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ И ДРУГИХ ДОБАРА ЗАШТИЂЕНИХ МЕЂУНАРОДНИМ ПРАВОМ, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(2) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И ЛИЦЕ КОЈЕ ВРШИ ПОСРЕДОВАЊЕ У ПРИСТУПАЊУ МАТЕРИЈАЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

(3) КО ПОМОЋУ СРЕДСТАВА ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА СВЕСНО ПРИСТУПИ МАТЕРИЈАЛУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, КАЗНИЋЕ СЕ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

(4) МАТЕРИЈАЛОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СМАТРА СЕ СВАКИ МАТЕРИЈАЛ КОЈИ ЗВУЧНО ИЛИ ВИЗУЕЛНО САДРЖИ УПУТСТВА ИЛИ САВЕТЕ ЗА УПОТРЕБУ СРЕДСТАВА ИЗВРШЕЊА КРИВИЧНОГ ДЕЛА ИЛИ ПРЕДМЕТА НАСТАЛИХ ИЗВРШЕЊЕМ КРИВИЧНОГ ДЕЛА.

(5) МАТЕРИЈАЛ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОДУЗЕЋЕ СЕ.

ОДОБРАВАЊЕ, НЕГИРАЊЕ ИЛИ УМАЊЕЊЕ КРИВИЧНОГ ДЕЛА

ЧЛАН 346А

КО ЈАВНО ОДОБРАВА, НЕГИРА ПОСТОЈАЊЕ ИЛИ ЗНАЧАЈНО УМАЊУЈЕ ТЕЖИНУ КРИВИЧНОГ ДЕЛА ЗА КОЈЕ СЕ МОЖЕ ИЗРЕЋИ КАЗНА ДОЖИВОТНОГ

ЗАТВОРА, НА НАЧИН КОЛИ МОЖЕ ДОВЕСТИ ДО НАСИЉА, АКО ЈЕ ИЗВРШЕЊЕ КРИВИЧНОГ ДЕЛА УТВРЂЕНО ПРАВНОСНАЖНОМ ПРЕСУДОМ,
КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

НЕДОЗВОЉЕНО НОШЕЊЕ ОНЕСПОСОБЉЕНОГ ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА И
ХЛАДНОГ ОРУЖЈА НА ЈАВНОМ МЕСТУ

ЧЛАН 347А

КО ПРОТИВНО ЗАКОНУ НА ЈАВНОМ МЕСТУ НОСИ ОНЕСПОСОБЉЕНО ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ, СТАРО ОРУЖЈЕ И ЊЕГОВЕ МОДЕРНЕ КОПИЈЕ КОЈЕ НЕ КОРИСТЕ МЕТАК СА ЦЕНТРАЛНИМ ИЛИ ИВИЧНИМ ПАЉЕЊЕМ И ХЛАДНО ОРУЖЈЕ,

КАЗНИЋЕ СЕ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ДВЕ ГОДИНЕ.

НЕСАВЕСНО ДРЖАЊЕ ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА

ЧЛАН 347Б

(1) КО НЕСАВЕСНО ДРЖИ ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ ЗА ЧИЈЕ ДРЖАЊЕ ИМА ОДОБРЕЊЕ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА ПА УСЛЕД ТАКВОГ ДРЖАЊА ОРУЖЈЕ ДОЂЕ У ПОСЕД ЛИЦА КОЈЕ ЊИМЕ ИЗВРШИ КРИВИЧНО ДЕЛО, ОДНОСНО ПРОТИВПРАВНО ДЕЛО У ЗАКОНУ ОДРЕЂЕНО КАО КРИВИЧНО ДЕЛО,
КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА.

(2) АКО ЈЕ УСЛЕД ИЗВРШЕНОГ КРИВИЧНОГ ДЕЛА, ОДНОСНО ПРОТИВПРАВНОГ ДЕЛА У ЗАКОНУ ОДРЕЂЕНОГ КАО КРИВИЧНО ДЕЛО, НАСТУПИЛА ТЕШКА ТЕЛЕСНА ПОВРЕДА ИЛИ СМРТ НЕКОГ ЛИЦА, УЧИНИЛАЦ КОЛИ ЈЕ НЕСАВЕСНО ДРЖАО ОРУЖЈЕ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

(3) ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОДУЗЕЋЕ СЕ.

ОБУЧАВАЊЕ МАЛОЛЕТНОГ ЛИЦА ЗА КОРИШЋЕЊЕ ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА

ЧЛАН 347В

(1) КО СУПРОТНО ПРОПИСИМА ДАЈЕ УПУТСТВА ИЛИ ОБУЧАВА МАЛОЛЕТНО ЛИЦЕ ДА КОРИСТИ ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ,
КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ МЕСЕЦА ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(2) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И ОДГОВОРНО ЛИЦЕ СТРЕЉАЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИЛИ СТРЕЛИШТА КОЈЕ СУПРОТНО ПРОПИСИМА ДОЗВОЛИ МАЛОЛЕТНОМ ЛИЦУ ПРИСТУП СТРЕЛИШТУ.

~~Недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја~~

~~Члан 348.~~

~~(1) Ко неовлашћено израђује, преправља, продаје, набавља, врши размену или држи ватрено оружје, конвертибилно или онеспособљено оружје, његове делове, муницију, експлозивне материје или минско-експлозивна средства, казниће се затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.~~

~~(2) Ако је предмет дела из става 1. овог члана ватрено оружје, муниција, експлозивне материје, минско-експлозивна средства или средства на бази експлозивних~~

~~материја или гасно оружје чија израда, продаја, набавка, размена или држање није дозвољено грађанима, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година и новчаном казном.~~

~~(3) Ако је предмет дела из ст. 1. и 2. овог члана већа количина оружја, муниције или средстава или је у питању оружје или друга средства велике разорне моћи или се дело врши противно правилима међународног права, учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.~~

~~(4) Ко неовлашћено носи предмете дела из ст. 1. и 2. овог члана, казниће се затвором од две до дванаест година.~~

~~(5) Ко неовлашћено носи предмете дела из става 1. овог члана за чије набављање и држање има одобрење надлежног органа, казниће се затвором од шест месеци до пет година.~~

~~(6) Оружје, његови делови, муниција, материје и средства из ст. 1-5. овог члана одузеће се.~~

НЕДОЗВОЉЕНО ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА, МУНИЦИЈЕ И ЕКСПЛОЗИВНИХ МАТЕРИЈА

ЧЛАН 348.

(1) КО НЕОВЛАШЋЕНО ДРЖИ ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ, ЊЕГОВЕ ДЕЛОВЕ, МУНИЦИЈУ ИЛИ ЕКСПЛОЗИВНЕ МАТЕРИЈЕ

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(2) АКО ЈЕ ПРЕДМЕТ ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ, МУНИЦИЈА, ЕКСПЛОЗИВНЕ МАТЕРИЈЕ ИЛИ СРЕДСТВА НА БАЗИ ЕКСПЛОЗИВНИХ МАТЕРИЈА, ДИСПРЕЗИОНО ИЛИ ГАСНО ОРУЖЈЕ, ЧИЈА ИЗРАДА, ПРОДАЈА, НАБАВКА, РАЗМЕНА ИЛИ ДРЖАЊЕ НИЈЕ ДОЗВОЉЕНО ГРАЂАНИМА ИЛИ ЈЕ У ПИТАЊУ ВЕЋА КОЛИЧИНА ОРУЖЈА, МУНИЦИЈЕ ИЛИ СРЕДСТАВА ИЛИ СЕ РАДИ О ДРУГИМ СРЕДСТВИМА ВЕЛИКЕ РАЗОРНЕ МОЋИ, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(3) КО НЕОВЛАШЋЕНО НОСИ ПРЕДМЕТЕ ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ПЕТ ДО 15 ГОДИНА.

(4) КО НЕОВЛАШЋЕНО НОСИ ПРЕДМЕТЕ ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ЗА ЧИЈЕ НАБАВЉАЊЕ И ДРЖАЊЕ ИМА ОДОБРЕЊЕ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА.

(5) ОРУЖЈЕ, ЊЕГОВИ ДЕЛОВИ, МУНИЦИЈА, ЕКСПЛОЗИВНЕ МАТЕРИЈЕ ИЛИ СРЕДСТВА ИЗ СТ. 1- 4. ОВОГ ЧЛАНА ОДУЗЕЋЕ СЕ.

НЕДОЗВОЉЕНА ПРОИЗВОДЊА ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА, МУНИЦИЈЕ И ЕКСПЛОЗИВНИХ МАТЕРИЈА

ЧЛАН 348А

(1) КО НЕОВЛАШЋЕНО ИЗРАЂУЈЕ ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ, ЊЕГОВЕ ДЕЛОВЕ, МУНИЦИЈУ ИЛИ ЕКСПЛОЗИВНЕ МАТЕРИЈЕ ИЛИ ВРШИ 3D ШТАМПАЊЕ ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА, ЊЕГОВИХ ДЕЛОВА И МУНИЦИЈЕ ИЛИ ПОНОВО АКТИВИРА ОНЕСПОСОБЉЕНО ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(2) АКО ЈЕ ПРЕДМЕТ ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ, МУНИЦИЈА, ЕКСПЛОЗИВНЕ МАТЕРИЈЕ ИЛИ СРЕДСТВА НА БАЗИ ЕКСПЛОЗИВНЕ МАТЕРИЈЕ, ДИСПЕРЗИОНО ИЛИ ГАСНО ОРУЖЈЕ, ЧИЈА ИЗРАДА, ПРОДАЈА, НАБАВКА, РАЗМЕНА ИЛИ ДРЖАЊЕ НИЈЕ ДОЗВОЉЕНО ГРАЂАНИМА ИЛИ СУ У ПИТАЊУ ВЕЋЕ КОЛИЧИНЕ ОРУЖЈА, МУНИЦИЈЕ ИЛИ СРЕДСТАВА ИЛИ СЕ РАДИ О ДРУГИМ СРЕДСТВИМА ВЕЛИКЕ РАЗОРНЕ МОЋИ, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА И НОВАЧНОМ КАЗНОМ.

(3) КО ПОСЕДУЈЕ 3D НАЦРТЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(4) ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ, ЊЕГОВИ ДЕЛОВИ, МУНИЦИЈА, ЕКСПЛОЗИВНЕ МАТЕРИЈЕ, СРЕДСТВА ИЛИ 3D НАЦРТИ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА ОДУЗЕЋЕ СЕ.

НЕДОЗВОЉЕН ПРОМЕТ И КРИЈУМЧАРЕЊЕ ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА, МУНИЦИЈЕ И ЕКСПЛОЗИВНИХ МАТЕРИЈА

ЧЛАН 348Б

(1) КО БЕЗ ОВЛАШЋЕЊА УВОЗИ, ИЗВОЗИ, ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН СТИЧЕ, ПРОДАЈЕ, ИСПОРУЧУЈЕ, ПРЕМЕШТА ИЛИ ВРШИ ПРЕНОС ВАТРЕНОГ ОРУЖЈА, ЊЕГОВИХ ДЕЛОВА, МУНИЦИЈЕ ИЛИ ЕКСПЛОЗИВНИХ МАТЕРИЈА НА ТЕРИТОРИЈИ СРБИЈЕ ИЛИ ИЗ ИЛИ ПРЕКО ТЕРИТОРИЈЕ СРБИЈЕ У ДРУГУ ДРЖАВУ И ИЗ ДРУГЕ ДРЖАВЕ НА ТЕРИТОРИЈУ СРБИЈЕ, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ТРИ ДО ДВАНАЕСТ ГОДИНА.

(2) АКО ЈЕ ПРЕДМЕТ ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ, МУНИЦИЈА, ЕКСПЛОЗИВНЕ МАТЕРИЈЕ ИЛИ СРЕДСТВА НА БАЗИ ЕКСПЛОЗИВНИХ МАТЕРИЈА, ДИСПЕРЗИОНО ИЛИ ГАСНО ОРУЖЈЕ, ЧИЈА ИЗРАДА, ПРОДАЈА, НАБАВКА, РАЗМЕНА ИЛИ ДРЖАЊЕ НИЈЕ ДОЗВОЉЕНО ГРАЂАНИМА ИЛИ СУ У ПИТАЊУ ВЕЋЕ КОЛИЧИНЕ ОРУЖЈА, МУНИЦИЈЕ ИЛИ СЕ РАДИ О ДРУГИМ СРЕДСТВИМА ВЕЛИКЕ РАЗОРНЕ МОЋИ ИЛИ ОРУЖЈЕ НИЈЕ ОЗНАЧЕНО ИЛИ ЈЕ НЕПРАВИЛНО ОЗНАЧЕНО, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД ПЕТ ДО ПЕТНАЕСТ ГОДИНА.

(3) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА ИЗВРШЕНО ОД СТРАНЕ ГРУПЕ, ИЛИ ЈЕ УЧИНИЛАЦ ОВОГ ДЕЛА ОРГАНИЗОВАО МРЕЖУ ПРЕПРОДАВАЦА ИЛИ ПОСРЕДНИКА, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД НАЈМАЊЕ ПЕТ ГОДИНА.

(4) АКО ЈЕ ДЕЛО ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА ИЗВРШЕНО ОД СТРАНЕ ОРГАНИЗОВАНЕ КРИМИНАЛНЕ ГРУПЕ, УЧИНИЛАЦ ЋЕ СЕ КАЗНИТИ ЗАТВОРОМ ОД НАЈМАЊЕ ДЕСЕТ ГОДИНА.

(5) ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ, ЊЕГОВИ ДЕЛОВИ, МУНИЦИЈА И ЕКСПЛОЗИВНЕ МАТЕРИЈЕ ОДУЗЕЋЕ СЕ.

НЕОВЛАШЋЕНО ИСПИТИВАЊЕ, ЖИГОСАЊЕ И ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ОРУЖЈА, НАПРАВА ИЛИ МУНИЦИЈЕ

ЧЛАН 348В

(1) КО НЕОВЛАШЋЕНО ИСПИТУЈЕ, ЖИГОШЕ И ОБЕЛЕЖАВА ОРУЖЈЕ, НАПРАВЕ ИЛИ МУНИЦИЈУ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ПЕТ ГОДИНА И НОВЧАНОМ КАЗНОМ.

(2) ОРУЖЈЕ, ЊЕГОВИ ДЕЛОВИ, НАПРАВЕ, МУНИЦИЈА И СРЕДСТВА НАМЕЋЕНА ЗА ИЗВРШЕЊЕ ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОДУЗЕЋЕ СЕ.

(3) ПОД ОРУЖЈЕМ, НАПРАВОМ ИЛИ МУНИЦИЈОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПОДРАЗУМЕВАЈУ СЕ ОРУЖЈЕ, НАПРАВЕ И МУНИЦИЈА, ОДРЕЂЕНИ У СМИСЛУ ЗАКОНА КОЈИ УРЕЂУЈЕ ИСПИТИВАЊЕ, ЖИГОСАЊЕ И ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ОРУЖЈА, НАПРАВА ИЛИ МУНИЦИЈЕ.

ФАЛСИФИКОВАЊЕ ЖИГОВА ИЛИ ОЗНАКА ЗА ИСПИТИВАЊЕ, ЖИГОСАЊЕ И ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ОРУЖЈА, НАПРАВА И МУНИЦИЈЕ

ЧЛАН 348Г

(1) КО У НАМЕРИ ДА ИХ УПОТРЕБИ КАО ПРАВЕ, НАПРАВИ ЛАЖНЕ ЖИГОВЕ ИЛИ ОЗНАКЕ ЗА ИСПИТИВАЊЕ, ЖИГОСАЊЕ И ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ОРУЖЈА, НАПРАВА И МУНИЦИЈЕ ИЛИ КО У ИСТОЈ НАМЕРИ ТАКВЕ ПРАВЕ ЖИГОВЕ ИЛИ ОЗНАКЕ ПРЕИНАЧИ ИЛИ КО ТАКВЕ ЛАЖНЕ ИЛИ ПРЕИНАЧЕНЕ ЖИГОВЕ ИЛИ ОЗНАКЕ УПОТРЕБИ КАО ПРАВЕ,

КАЗНИЋЕ СЕ НОВЧАНОМ КАЗНОМ ИЛИ ЗАТВОРОМ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

(2) ЖИГОВИ ИЛИ ОЗНАКЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОДУЗЕЋЕ СЕ.

(3) ПОД ОРУЖЈЕМ, НАПРАВОМ ИЛИ МУНИЦИЈОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПОДРАЗУМЕВАЈУ СЕ ОРУЖЈЕ, НАПРАВЕ И МУНИЦИЈА, ОДРЕЂЕНИ У СМИСЛУ ЧЛАНА 348В СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНИКА.

~~Кршење закона од стране судије, јавног тужиоца и његовог заменика~~ СУДИЈЕ ИЛИ ЈАВНОГ ТУЖИОЦА

Члан 360.

~~(1) Судија или судија поротник, јавни тужилац или његов заменик који у судском поступку~~ СУДИЈА, СУДИЈА ПОРОТНИК ИЛИ НОСИЛАЦ ЈАВНОТУЖИЛАЧКЕ ФУНКЦИЈЕ КОЈИ У ВРШЕЊУ СУДИЈСКЕ ИЛИ ЈАВНОТУЖИЛАЧКЕ ФУНКЦИЈЕ, у намери да другом прибави какву корист или да му нанесе какву штету, донесе незаконит акт или на други начин прекрши закон,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

(2) Ако је извршењем дела из става 1. овог члана прибављена имовинска корист или је нанета штета у износу преко четрестопедесет хиљада динара,

учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.

(3) Ако вредност прибављене имовинске користи или нанете штете прелази износ од милион и петсто хиљада динара,

учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.

Одавање службене тајне

Члан 369.

~~(1) Службено лице које неовлашћено другом саопштити, преда или на други начин учини доступним податке који представљају службену тајну или које прибавља такве податке у намери да их преда непозваном лицу,~~

~~казниће се затвором од шест месеци до пет година.~~

~~(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из користољубља или у погледу нарочито поверљивих података или ради објављивања или коришћења података у иностранству;~~

~~учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.~~

~~(3) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата;~~

~~учинилац ће се казнити затвором до три године.~~

~~(4) Службеном тајном сматрају се подаци или документи који су законом, другим прописом или одлуком надлежног органа донесеним на основу закона проглашени службеном тајном и чије би одавање проузроковало или би могло да проузрокује штетне последице за службу.~~

~~(5) Службеном тајном, у смислу става 4. овог члана, не сматрају се подаци или документи који су управљени на тешке повреде основних права човека, или на угрожавање уставног уређења и безбедности Србије, као и подаци или документи који за циљ имају прикривање учињеног кривичног дела за које се по закону може изрећи затвор од пет година или тежа казна.~~

~~(6) Одредбе ст. 1. до 4. овог члана примениће се и према лицу које је одало службену тајну пошто му је престало својство службеног лица.~~

Злочин против човечности

Члан 371.

~~Ко кршећи (1) КО КРШЕЋИ правила међународног права, у оквиру ширег или систематског напада упереног против цивилног становништва, нареди: вршење убистава; стављање становништва или једног његовог дела у такве животне услове који воде њиховом потпуном или делимичном истребљењу; поробљавање; принудно пресељавање; мучење; силовање; принуђавање на проституцију; присиљавање на трудноћу или стерилисање ради промене етничког састава становништва; прогањање или протеривање на политичкој, верској, расној, националној, етничкој, културној, полној или каквој другој основи; присилни нестанак; затварање или отмицу лица без давања информација о томе како би им се ускратила правна заштита; угњетавање расне групе или успостављање доминације једне такве групе над другом; или друге сличне нехумане поступке којима се намерно проузрокују тешке патње или озбиљно угрожава здравље или ко изврши неко од наведених дела,~~

~~казниће се затвором најмање пет година или доживотним затвором.~~

~~(2) ПОД ПРИСИЛНИМ НЕСТАНКОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СМАТРА СЕ ХАПШЕЊЕ, ПРИТВАРАЊЕ, ОТМИЦА ИЛИ БИЛО КОЈИ ДРУГИ ОБЛИК ЛИШАВАЊА СЛОБОДЕ ОД СТРАНЕ ДРЖАВНИХ ОРГАНА ИЛИ ЛИЦА ИЛИ ГРУПЕ ЛИЦА КОЈА ПОСТУПАЈУ ПО ОВЛАШЋЕЊУ, УЗ ПОДРШКУ ИЛИ САГЛАСНОСТ ДРЖАВЕ, НАКОН ЧЕГА СЕ ОДБИЈА ДА СЕ ПРИЗНА ЛИШАВАЊЕ СЛОБОДЕ ИЛИ СЕ СКРИВА СУДБИНА НЕСТАЛОГ ЛИЦА ИЛИ МЕСТО НА КОМЕ СЕ ОНО НАЛАЗИ, ЧИМЕ СЕ ТАКВО ЛИЦЕ СТАВЉА ВАН ЗАШТИТЕ ЗАКОНА.~~

Трговина људима

Члан 388.

(1) Ко силом или претњом, довођењем у заблуду или одржавањем у заблуди, злоупотребом овлашћења, поверења, односа зависности, тешких прилика другог, задржавањем личних исправа или давањем или примањем новца или друге користи, врбује, превози, пребацује, предаје, продаје, купује, посредује у продаји, сакрива или држи друго лице, а у циљу експлоатације његовог рада, принудног рада, вршења

кривичних дела, проституције или друге врсте сексуалне експлоатације, ИСКОРИШЋАВАЊЕ СУРОГАТ МАЈЧИНСТВА, ЗАКЉУЧЕЊА ПРИСИЛНОГ БРАКА, НЕЗАКОНИТОГ УСВАЈАЊА, просјачења, употребе у порнографске сврхе, успостављања ропског или њему сличног односа, ради одузимања органа или дела тела или ради коришћења у оружаним сукобима,

казниће се затвором од три до ~~дванаест~~ ПЕТНАЕСТ година.

(2) За дело из става 1. овог члана учињено према малолетном лицу учинилац ће се казнити казном прописаном за то дело и кад није употребио силу, претњу или неки други од наведених начина извршења.

(3) Ако је дело из става 1. овог члана учињено према малолетном лицу, учинилац ће се казнити затвором најмање пет година.

(4) Ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила тешка телесна повреда неког лица,

учинилац ће се казнити затвором од пет до петнаест година, а ако је наступила тешка телесна повреда малолетног лица услед дела из става 3. овог члана, учинилац ће се казнити затвором најмање пет година.

(5) Ако је услед дела из ст. 1. и 3. овог члана наступила смрт једног или више лица,

учинилац ће се казнити затвором најмање десет година.

(6) Ко се бави вршењем кривичног дела из ст. 1. до 3. овог члана или је дело извршено од стране групе ИЛИ СЛУЖБЕНОГ ЛИЦА, казниће се затвором најмање пет година.

(7) Ако је дело из ст. 1. до 3. овог члана извршено од стране организоване криминалне групе,

учинилац ће се казнити затвором најмање десет година.

(8) Ко зна или је могао знати да је лице жртва трговине људима, па искористи њен положај или другоме омогући искористишћавање њеног положаја ради експлоатације предвиђене ставом 1. овог члана,

казниће се затвором од ~~шест месеци до пет~~ ДВЕ ДО ДЕСЕТ година.

(9) Ако је дело из става 8. овог члана учињено према лицу за које је учинилац знао или је могао знати да је малолетно,

учинилац ће се казнити казном затвора од ~~једне до осам~~ ТРИ ДО ДВАНЕСТ година.

(10) Пристанак лица на експлоатацију или на успостављање ропског или њему сличног односа из става 1. овог члана не утиче на постојање кривичног дела из ст. 1, ~~2, и 6~~ 2, 3, 6. И 7. овог члана.

ИСПУШТАЊЕ ШТЕТНИХ СУПСТАНЦИ ИЗ ВАЗДУХОПЛОВА У ЛЕТУ

ЧЛАН 391Д

(1) КО У НАМЕРИ ДА ДРУГОГ ЛИШИ ЖИВОТА, НАНЕСЕ ТЕШКУ ТЕЛЕСНУ ПОВРЕДУ, УГРОЗИ ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ИЛИ НАНЕСЕ ЗНАТНУ ИМОВИНСКУ ШТЕТУ, ИЗ ВАЗДУХОПЛОВА У ТОКУ ТРАЈАЊА ЛЕТА ИСПУСТИ БИОЛОШКО, ХЕМИЈСКО ИЛИ НУКЛЕАРНО ОРУЖЈЕ, ЕКСПЛОЗИВНЕ, РАДИОАКТИВНЕ ИЛИ СЛИЧНЕ СУПСТАНЦЕ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ДВЕ ДО ДЕСЕТ ГОДИНА.

(2) АКО ЈЕ ПРИЛИКОМ ИЗВРШЕЊА ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, УЧИНИЛАЦ СА УМИШЉАЈЕМ НАНЕО НЕКОМ ЛИЦУ ТЕШКУ ТЕЛЕСНУ ПОВРЕДУ ИЛИ ЈЕ НАНЕО ЗНАТНУ ИМОВИНСКУ ШТЕТУ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ПЕТ ДО ПЕТНАЕСТ ГОДИНА.

(3) АКО ЈЕ ПРИ ИЗВРШЕЊУ ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИНИЛАЦ СА УМИШЉАЈЕМ ЛИШИО ЖИВОТА ЈЕДНО ИЛИ ВИШЕ ЛИЦА, КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ НАЈМАЊЕ ДЕСЕТ ГОДИНА ИЛИ ДОЖИВОТНИМ ЗАТВОРОМ.

НЕДОЗВОЉЕНИ ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА ВАЗДУХОПЛОВОМ

ЧЛАН 391Ћ

(1) КО БЕЗ ДОЗВОЛЕ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА ВАЗДУХОПЛОВОМ ПРЕВОЗИ, НАРУЧУЈЕ ПРЕВОЗ ИЛИ ОМОГУЋАВА ПРЕВОЗ ЕКСПЛОЗИВНОГ ИЛИ РАДИОАКТИВНОГ МАТЕРИЈАЛА, ЗНАЈУЋИ ДА ЈЕ НАМЕЋЕН ЗА ИЗАЗИВАЊЕ СМРТИ, ТЕШКЕ ТЕЛЕСНЕ ПОВРЕДЕ, ЗНАТНЕ ИМОВИНСКЕ ШТЕТЕ, ПРЕТЊЕ У ЦИЉУ ЗАСТРАШИВАЊА СТАНОВНИШТВА, КАО И ПРИНУДУ ДРЖАВНИХ ОРГАНА ИЛИ МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА НА ОДРЕЂЕНО ЧИЊЕЊЕ ИЛИ НЕЧИЊЕЊЕ,

КАЗНИЋЕ СЕ ЗАТВОРОМ ОД ЈЕДНЕ ДО ОСАМ ГОДИНА.

(2) КАЗНОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ И КО БЕЗ ДОЗВОЛЕ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА ПРЕВОЗИ ИЛИ ОМОГУЋАВА ПРЕВОЗ ВАЗДУХОПЛОВОМ БИОЛОШКОГ, ХЕМИЈСКОГ ИЛИ НУКЛЕАРНОГ ОРУЖЈА, ИЗВОРНОГ ИЛИ ПОСЕБНОГ ФИСИОНОГ МАТЕРИЈАЛА, ОПРЕМЕ И МАТЕРИЈАЛА ПОСЕБНО ИЗРАЂЕНОГ ИЛИ ПРИПРЕМЉЕНОГ ЗА ОБРАДУ, УПОТРЕБУ ИЛИ ПРОИЗВОДЊУ ПОСЕБНОГ ФИСИОНОГ МАТЕРИЈАЛА ЗНАЈУЋИ ДА ЈЕ НАМЕЋЕН ЗА НУКЛЕАРНУ ЕКСПЛОЗИЈУ ИЛИ БИЛО КОЈУ ДРУГУ НУКЛЕАРНУ АКТИВНОСТ КОЈУ НИЈЕ ОДОБРИО НАДЛЕЖНИ ОРГАН, КАО И ОПРЕМЕ, СОФТВЕРА ИЛИ СЛИЧНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ КОЈА ЗНАЧАЈНО ДОПРИНОСИ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПРОИЗВОДЊИ ИЛИ ИСПОРУЦИ ОРУЖЈА.”.

Одавање војне тајне

Члан 415.

~~(1) Ко неовлашћено другом саопшти, преда или на други начин учини доступним податке који представљају војну тајну или прибавља такве податке у намери да их преда непозваном лицу,~~

~~казниће се затвором од шест месеци до пет година.~~

~~(2) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из користољубља или у погледу нарочито поверљивих податка или ради објављивања или коришћења података у иностранству,~~

~~учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година.~~

~~(3) Ако је дело из става 1. овог члана учињено из нехата,~~

~~учинилац ће се казнити затвором до три године.~~

~~(4) Војном тајном сматрају се подаци који су законом, другим прописом или одлуком надлежног органа донесеним на основу закона проглашени војном тајном и чије би одавање проузроковало или би могло да проузрокује штетне последице за Војску Србије или одбрану или безбедност земље.~~

~~(5) Војном тајном, у смислу става 4. овог члана, не сматрају се подаци или документи који су управљени на тешке повреде основних права човека, или на угрожавање уставног уређења и безбедности Србије, као и подаци или документи који за циљ имају прикривање учињеног кривичног дела за које се по закону може изрећи затвор од пет година или тежа казна.~~